

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ТРЕЋА СЕДНИЦА
ПРВОГ РЕДОВНОГ ЗАСЕДАЊА
Други дан рада
12. мај 2017. године

(Седница је почела у 10.00 часова. Председава Маја Гојковић,
председник Народне скупштине.)

*
* *

ПРЕДСЕДНИК: Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо рад Треће седнице Првог редовног заседања у овој години.

Молим вас, само мало пажње.

Пре него што почнемо са радом, молим да утврдимо број присутних народних посланика у сали.

Хвала вам.

Констатујем да је применом електронског система утврђено да је у сали присутно 89 народних посланика и да имамо услове за рад.

Данас су спречени да седници присуствују проф. др Жарко Обрадовић и Гордана Чомић.

Настављамо рад.

Прелазимо на тачке 1–42. дневног реда:

1. ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О СУДИЈАМА,

2. ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА О ЗАЈМУ (ПРВИ ПРОГРАМСКИ ЗАЈАМ ЗА РАЗВОЈНЕ ПОЛИТИКЕ У ОБЛАСТИ ЈАВНИХ РАСХОДА И ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА) ИЗМЕЂУ РС И МЕЂУНАРОДНЕ БАНКЕ ЗА ОБНОВУ И РАЗВОЈ,

3. ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ ФИНАНСИЈСКОГ УГОВОРА „УНАПРЕЂЕЊЕ ОБЈЕКТА ПРАВОСУДНИХ ОРГАНА Б“ ИЗМЕЂУ РС И ЕВРОПСКЕ ИНВЕСТИЦИОНЕ БАНКЕ,

4. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ПРЕСТАНКУ ФУНКЦИЈЕ ЧЛАНА ВСС ИЗ РЕДА ПРОФЕСОРА ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА,

5. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ПРЕСТАНКУ ФУНКЦИЈЕ ПРЕДСЕДНИКА ПРИВРЕДНОГ АПЕЛАЦИОНОГ СУДА,
6. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ПРЕСТАНКУ ФУНКЦИЈЕ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У АПЕЛАЦИОНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У НИШУ,
7. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ПРЕСТАНКУ ФУНКЦИЈЕ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ЧАЧКУ,
8. ПРЕДЛОГ КАНДИДАТА ЗА ЧЛАНА ВССС КОЈИ СУ ПОДНЕЛИ ДЕКАНИ ПРАВНИХ ФАКУЛТЕТА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ,
9. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ПРЕДСЕДНИКА СУДОВА,
10. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ СУДИЈА КОЈИ СЕ ПРВИ ПУТ БИРАЈУ НА СУДИЈСКУ ФУНКЦИЈУ,
11. ЛИСТА КАНДИДАТА ЗА ИЗБОР ТУЖИОЦА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ,
12. ЛИСТА КАНДИДАТА ЗА ИЗБОР ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ВИШЕМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ПАНЧЕВУ,
13. ЛИСТА КАНДИДАТА ЗА ИЗБОР ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ВИШЕМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ПОЖАРЕВЦУ,
14. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ВИШЕМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ЗАЈЕЧАРУ,
15. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ВИШЕМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ПИРОТУ,
16. ЛИСТА КАНДИДАТА ЗА ИЗБОР ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У НИШУ,
17. ЛИСТА КАНДИДАТА ЗА ИЗБОР ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У МЛАДЕНОВЦУ,
18. ЛИСТА КАНДИДАТА ЗА ИЗБОР ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ВРБАСУ,
19. ЛИСТА КАНДИДАТА ЗА ИЗБОР ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У СТАРОЈ ПАЗОВИ,
20. ЛИСТА КАНДИДАТА ЗА ИЗБОР ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ВЕЛИКОЈ ПЛАНИ,
21. ЛИСТА КАНДИДАТА ЗА ИЗБОР ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ПРИЈЕПОЉУ,
22. ЛИСТА КАНДИДАТА ЗА ИЗБОР ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У НОВОМ ПАЗАРУ,
23. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ЗАЈЕЧАРУ,
24. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ВРАЊУ,
25. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У АЛЕКСИНЦУ,
26. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ПЕТРОВЦУ НА МЛАВИ,

27. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ДЕСПОТОВЦУ,
28. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ШАПЦУ,
29. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ПИРОТУ,
30. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У НЕГОТИНУ,
31. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У КУРШУМЛИЈИ,
32. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У РУМИ,
33. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У СОМБОРУ,
34. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У БРУСУ,
35. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У БОРУ,
36. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ПРОКУПЉУ,
37. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ЛОЗНИЦИ,
38. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ПАНЧЕВУ,
39. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ВАЉЕВУ,
40. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У МИОНИЦИ,
41. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЗАМЕНИКА ЈАВНОГ ТУЖИОЦА,
42. ПРЕДЛОГ АУТЕНТИЧНОГ ТУМАЧЕЊА ОДРЕДБЕ ЧЛАНА 82. СТАВ 1. ТАЧКА 2) ЗАКОНА О ДРЖАВНОМ ПРЕМЕРУ И КАТАСТРУ („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС“, БР. 72/09, 18/10, 65/13, 15/15-УС И 96/15), који је поднео Одбор за уставна питања и законодавство Народне скупштине (заједнички начелни и јединствени претрес).

Да ли још неко од овлашћених који јуче није стигао да говори жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Владимир Маринковић.

Молим да се пријавите сви који сте преостали од овлашћених, да бих знала да планирам седницу. Сматраћу да неће нико, прећи ћемо даље ако нећете да се пријавите. Је л' то у реду?

ВЛАДИМИР МАРИНКОВИЋ: Захваљујем.

Уважена председнице, поштована министарка са сарадницима, даме и господо народни посланици, СДПС ће се фокусирати на предлоге закона и она решења, поготово, која се тичу развоја економије наше земље, и моја дискусија ће бити фокусирана на дуг, дакле задуживање од 200 милиона евра код Међународне банке за обнову и развој. Моја дискусија ће бити усмерена на то да кажемо чињенице о том задуживању, о томе је говорио синоћ и мој уважени колега Александар Мартиновић, и да покажемо грађанима Републике Србије колико је важно да се реформе у нашој земљи имплементирају на најбољи могући, најквалитетнији и најбржи начин.

Оно што је чињеница то је да је наша земља коначно прошле године престала да се задужује, чињеница је да смо у 2016. години имали дуг од 24,8 милијарди евра, он данас износи 24,1 милијарду евра и да смо стопу задужености, када је у питању задуженост наше земље у односу на бруто домаћи производ, са 74% смањили на 68%. Не могу никако другачије да оцинем ставове који се потпуно разликују од онога што смо разговарали и дискутовали јуче на Одбору за финансије, буџет и контролу трошења јавних средстава са припадницима и представницима Министарства финансија који су нам презентовали овакве јасне чињенице да је наша земља престала да се задужује, да смањује јавни дуг, али и поред тога, што је најважније за грађане наше земље, да улази у нове инвестиције, да креира један сасвим нови квалитетан и повољан амбијент за стране инвеститоре, али и за развој домаћих инвеститора, за нове инвестиције, приватне иницијативе и јачање домаћег приватног предузетништва.

Зато морам да споменем и ту чињеницу и да се похвалимо да је јуче Министарство привреде у Влади Републике Србије потписало са Европском комисијом један споразум о новој линији, дакле, кредитној линији, од 200 милиона евра, која ће бити намењена повољном кредитирању – сектору микро, малих и средњих предузећа. Тим средствима ће бити обухваћено преко 4,5 хиљаде предузећа. Суштина је у томе да се у нашој земљи сваке године отвара много више фирми, малих, средњих и великих, него што се затвара и такав је тренд и 2013, 2014, 2015, 2016, али и ове, 2017. године.

Због истине, због чињеница, због свега онога што ради Влада и парламентарна већина овде морам да напоменем да смо ми у 2012. години имали незапосленост од 26,4%, да је наш јавни дуг био чак 75% бруто домаћег производа, да нам је фискални дефицит претио да буде преко 8%. Дакле, економија земље је била у комплетном расулу. Сада је тај фискални дефицит испод 2%, престајемо да се задужујемо и, оно што је најбитније за наше грађане, у 2016. години имамо преко две милијарде евра страних инвестиција и имамо много више отворених домаћих микро, малих и средњих предузећа него што је то било у протеклом периоду, дакле прошле године. То су једине чињенице и то је једина истина, захваљујући раду,

захваљујући визији Владе Републике Србије на челу са премијером и изабраним председником господином Александром Вучићем.

Наравно да ће Социјалдемократска партија Србије подржавати овакав план, подржавати овакве реформе, имајући у виду да је *conditio sine qua non* наше политике као партије социјалдемократске провинијенције радно место, да је суштина наше политике да стопа незапослености у нашој земљи буде онаква каква је у модерним и развијеним земљама ЕУ, имајући у виду да је стратешки циљ наше земље интеграција Србије у ЕУ и то управо не да бисмо постали чланови, него због наших грађана, због њиховог благостања, због њиховог бољег живота ми ћемо се трудити, стремити првенствено да направимо такав привредни амбијент да реформишемо наш јавни сектор, нашу јавну администрацију која ће бити у најбољој могућој служби приватне иницијативе и приватних инвестиција, који ће бити задужени да запошљавају наше грађане у нашем периоду.

Ето решења за младе људе, ето решења да се толики број младих људи који је у претходном периоду почео да одлази из наше земље, чија је незапосленост била преко 40% а сада је на неких 25%, ето решења да они остану овде и да часно и на достојанствен начин раде свој посао, покрећу своје фирме и живе од свог рада, од свог знања, од својих вештина, укључујући наравно паралелни процес развоја и инвестирања у образовање, инвестирања у науку, инвестирања у све оне секторе друштвеног живота који су важни, како би помогли економији, како би уопште помогли да се наша земља на сваки начин, али и политички, боље развија, да буде конкурентнија и да постане једна модерна земља у складу са оним што ми имамо, у складу са нашим ресурсима, првенствено људским, материјалним и, наравно, природним ресурсима.

Морам да поменем да је овај зајам од Међународне банке за обнову и развој само репрограм зајма из 2011. године, али не само репрограм, тај зајам је узет под каматном стопом од 7,5%, као што су узимани многи зајмови у то време. Можете само да замислите колико је тешко једној компанији на тржишту да се задужи код банке на слободном тржишту и да враћа 7,5% каматне стопе. Сада је каматна стопа 2,2% и све колеге и из позиције и опозиције знају колико смо урадили да конвертујемо доларске кредите и колико смо урадили да направимо тај такозвани рол-овер кредит како бисмо урадили – шта? Како бисмо смањили дуг наше земље и како бисмо смањили задужење грађана Републике Србије, како бисмо отворили простор за нове инвестиције, како бисмо отворили простор за инфраструктурне радове, да премрежимо нашу земљу ауто-путевима, да отворимо наше тржиште које се тиче туризма, нових инвестиција, фабрика, производних погона. Ту се види јасна визија Владе Републике Србије када је у питању економски развој. Тако је, и ви то добро знате.

Што се тиче новца који ће бити усмерен у финансијску консолидацију јавних предузећа као што су „Електропривреда“,

„Србијагас“, „Железнице Србије“ и друга, па наравно да морамо да инвестирамо новац у та предузећа, јер ако желимо стратешка партнерства, ако желимо да сутра велики али најбољи, најквалитетнији страни инвеститори буду стратешки партнери тих великих компанија, ми морамо реструктурирати те фирме. Морамо направити да те фирме функционишу тако у складу са корпоративним условима, у складу са тржишним условима и, наравно, у најбољу могућу корист грађана да имају квалитетно и сигурно и безбедно снабдевање како електричном енергијом, тако гасом и свим другим аспектима који су нам потребни како бисмо развијали нашу економију и како би наши грађани могли да имају најбољу могућу услугу од стране тих предузећа.

Оно што морам да напоменем, а што је било тема, и готово сваке седнице је тема дискусије и популизма у говорима одређених колега, то је однос са међународним организацијама и институцијама. Колега Мартиновић је помињао да је ММФ истеран 2011. године. Мислим да није истеран, мислим да су они побегли главом без обзира, управо зато што нисмо били кредибилан партнер и управо зато што се нисмо придржавали јасних договора и планова како наша земља треба да изгледа у једном дугорочном периоду, дакле од пет, десет или петнаест година.

Поменућу само да за било који посао, за било који зајам, за било какву инвестицију сваки озбиљан, велики инвеститор који се интересује да дође овде, да уложи новац, да отвори нова радна места, прво што пита и прво што погледа је какав је кредитни рејтинг наше земље, како ми то стојимо на Дуинг бизнис листи Светске банке, какав аранжман имамо са ММФ-ом, јер то показује кредибилитет наше земље.

Па када смо ратификовали споразум са Уједињеним Арапским Емиратима за зајам од милијарду долара, који нам је дат под најповољнијим условима који смо могли да имамо, са грејс-периодом од десет година, са 2% каматне стопе, подсетићу колеге да у једном делу, дакле, на крају тог уговора је писало да би се одобрио тај кредит, да би се одобрила та средства – земља која ће повући тај кредит мора и треба да има аранжман са ММФ зато што је то сигурност, зато што је то показатељ једног јасног и кредибилног пута једне земље и њене економске политике.

Ми смо данас у ситуацији да нам готово сваке недеље долазе партнери и из Европске банке за обнову и развој, и из Светске банке, са новим пројектима, са новим идејама, јер желе да раде са Владом Републике Србије, желе да раде са нашим институцијама зато што су схватили и видели на терену да ми желимо реформе да имплементирамо у пуном капацитету, да желимо да направимо једну конкурентну тржишну привреду у којој ће компаније које у њој послују да имају најбоље могуће услове.

И потпуно подржавам оно што је премијер рекао у свом говору пре неколико дана, а то је да ће се сагледати могућност смањења пореза на зараде запослених како би се привреда релаксирала и како бисмо отворили

могућност за ново запошљавање, како бисмо смањили сиву економију. Е то је резултат ове јасне фискалне консолидације, добре макроекономске политике, добре макроекономске и уопште економске стабилности у нашој земљи.

То нам сада отвара простор за развој. То нам отвара простор за нове пројекте. То нам отвара простор да новац који имамо, који нам остане и када остваримо суфицит, инвестирамо у капиталне пројекте, инвестирамо у инфраструктурне пројекте и један део тих средстава усмеримо на развој микро, малих и средњих предузећа који чине 98% наше привреде, који запошљавају преко 500.000 људи и то ћемо сигурно успети у многим секторима. Посебно ћу поменути ИТ сектор који ће, сигуран сам, доживети један прави бум у наредних неколико година, али за то нам је потребна и подршка Министарства просвете, за то нам је потребан подршка и привредних комора и самих привредних субјеката како бисмо направили добре услове да имамо што више школованих, дакле, едукованих људи, људи са вештинама који могу да се баве овим послом, који могу да раде у ИТ индустрији, који могу да праве профит у нашој земљи.

И, оно што је суштина наше политике је да максимално растеретимо, релаксирамо привреду са наметима и да у наредном периоду од годину дана радимо на томе да смањимо парафискалне намете како би привреда у правом смислу продисала и како бисмо дошли до тог магичног процента незапослености, дакле испод 10%. Подсетићу вас да је стопа незапослености у нашој земљи сада негде према статистичким подацима око 13,3% или 13,5%.

Рећи ћу само да када је у питању овај зајам, имамо 19,5 година грејс-периода, и имамо малу каматну стопу и имамо могућност да овај новац усмеримо на један прави начин, на додатну реформу јавне управе, на реформу јавне администрације, која је јако важна, и да направимо од те јавне администрације такву администрацију која ће да буде најбољи могући сервис грађанима, а поред грађана – привреди, дакле, привредним субјектима и приватној иницијативи у Републици Србији. Све треба да подредимо томе. Све треба да подредимо томе да имамо већи извоз и да сваки дан имамо на десетине нових малих приватних предузећа која ће запошљавати покретаче тог посла, који ће запошљавати њихове породице и који ће обезбеђивати дугорочно радна места, који ће обезбеђивати конкурентност нашој земљи и који ће, наравно, обезбеђивати благостање.

То је онај пут који јесте пут СДПС-а као, слободно могу да кажем, можда и једине партије која баштини праве социјалдемократске вредности. Да створимо такав колач, да створимо такав привредни раст, јер данас имамо бруто домаћи производ од 36 милијарди евра и да дођемо до 60 милијарди како бисмо могли да направимо и да се договоримо око једне праве редистрибуције тог БДП-а и како бисмо могли на најодговорнији и на најбољи могући начин да се бринемо о нашим суграђанима који не могу да

зараде на тржишту, да остваримо и да имплементирамо ту социјалну компоненту наше политике за коју се трудимо да и сада буде одржива и да буде квалитетна. Да инвестирамо више новца у здравство, у културу, у спорт, у све друге сегменте нашег друштвеног живота, како нам то и припада, да постанемо једна економски снажна земља, економски хаб у овом региону, економски лидер, за шта у сваком случају имамо све услове.

Имамо такво лидерство, што је најбитније, које ће у сваком случају моћи да реализују све ове планове. Ставили смо мало на страну историју, мало се мање бавимо историјом, а више се бавимо будућношћу, више се бавимо лидерством, нашим грађанима, њиховим животом, њиховим радним местима, и оно што је у 21. веку јако важно, квалитетом њиховог живота и достојанство.

Још само неколико речи о овим изменама и допунама Закона о судијама. Све ове измене које су унете у овај закон су потпуно прихватљиве и наравно да ћемо подржати ове измене закона, када је у питању продужење мандата судија и председника судова, како би се одржао њихов континуитет рада и како би се одржао један јасан и добар и квалитетан ниво ефикасности и ефективности рада судова, што јесте један од циљева и саме Владе и парламентарне већине – да кроз ефикасан рад судова, добро судство, владавину права направимо још један бољи оквир за економски развој и сваки други развој друштвеног живота у нашој земљи. Стога је ово битно и наравно да ћемо у дану за гласање подржати овакве предлоге.

Тако да нам преостaje да наставимо да радимо, да дискутујемо, наравно, са нашим колегама из опозиције о реформским законима, да наше реформе буду још јаче и брже и да буду још квалитетније, и да на тај начин учинимо живот грађана Србије много бољим и квалитетнијим него што је то било у ранијем периоду. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Реч има народни посланик Бојан Торбица.

БОЈАН ТОРБИЦА: Поштовани председавајући, цењени министри и представници Високог савета судства и Државног већа тужилаца. Током расправе која се јуче одвијала у овом здању имали смо прилику да од овлашћених представника опозиционих посланичких група чујемо примедбе како се у Србији не поштује парламентаризам, као и да чујемо захтеве за поштовање достојанства институције Скупштине.

Све би то било лепо да не долази из уста оних који су пре 17 година били део националног пуча, приликом ког је ово здање опљачкано и запаљено, и не само ово здање. Све би то било лепо да не долази из уста оних који су више од једне деценије газили све принципе демократије и парламентаризма у овом дому, мислећи да ће владати заувек. Ти исти, накнадном памећу, обогачени, бесрамно су јуче спомињали и реформу правосуђа и владавину права и независно правосуђе као да никада нису

били део скупштинске већине која је пре нешто више од седам година спровела најстрашнију чистку ...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Наставите, колега.

Сачекајте, извињавам се, промените електронску јединицу, пошто је та неисправна, очигледно. Изволите.

БОЈАН ТОРБИЦА: Одлуком једне партије српско правосуђе је остало без више од 1.000 људи у чије знање и искуство је улагано деценијама, више од хиљаде честитих судија и тужилаца су јавно осрамоћени и жигосани као нестручни, неспособни, корумпирани и недостојни вршења судске или тужилачке функције, само из једног разлога, јер нису пристали да буду слепи послушници тадашње власти.

Нико од оних који су јуче причали није се тада побунио и нико није споменуо ни владавину права ни независно судство, ни достојанство тих људи, пошто им је био битан само лични интерес. Нико се није побунио видевши да блате и понижавају честите људе.

Никоме од њих није пало на памет да каже бар једну реч и покуша да заустави то лудило и тај бесрамни линч и прогон. Не само да је тада извршена срамна и незаконита чистка у правосуђу, већ је направљена мрежа судова која је била потпуно нефункционална и која није имала никакве везе с реалношћу. Резултат свега тога јесте да је данас српско правосуђе преоптерећено предметима који су наслеђе управо њихове глупости и осионости, да су то исто правосуђе уназадили за наредних 50 година и држави Србији и њеним грађанима причинили штету од преко 30 милиона евра. Толико ће ову државу коштати њихова бахатост и охолост.

Не знам да ли је потребно да прерачунам колико се вртића и школа могло изградити за тај новац, колико је дечијих додатака, колико стипендија за ђаке, студенте и младе научнике могло бити исплаћено, колико је деце могло да се лечи и излечи за тај новац.

Када смо већ код новца, никако не могу да схватим своје колеге посланике и припаднике бивше власти о каквом задуживању државе су јуче говорили. О каквом задуживању су говорили они који су задужили Србију, који су Србију не само задужили, већ су је без икаквог стида довели до ивице дужничког ропства? О каквом задуживању су говорили они који су током своје владавине узимали кредите по срамно неповољним условима са једним јединим циљем, подићи зараде и пензије без реалних основа, купити социјални мир и обезбедити још један мандат на власти?

Није њима било битно ни ко ће ни како ће враћати кредите које су узимали. Била им је битна само власт и, наравно, они на власти. Имали смо тако прилику да јуче слушамо како се појединци брину због ситуација у јавним предузећима, нарочито у ЕПС-у, покушавајући да прикрију да та предузећа последњих неколико година управо сустижу проблеми који су резултати катастрофалне политике која је спровођена од 2000. до 2012. године, политике која је запослене у тим предузећима држала у стању

потчињености и на тај начин су себе обезбеђивали и њихове гласове на изборима.

Ето среће да је то њихов највећи грех, али није. Сви су они били део режима који је спровео најсрамнију пљачкашку приватизацију, која је опустошила Србију и уништио њену привреду. Сви су они били део режима који је на улице истерао близу милион радника шаљући јасне поруке да у овој држави нема посла за оне који нису њихови чланови и послушници. Опустошили су Србију, уништавали су њену привреду и лично се богатали.

Управо зато, како бисмо што пре раскрстили са једном таквом накарадном политиком, како бисмо допринели у унапређењу квалитета и ефикасности у раду правосуђа, Посланичка група Покрет социјалиста, Народна сељачка странка, Уједињена сељачка странка ће подржати Предлог закона о изменама и допунама Закона о судијама, пошто сматрамо да је овакво законско решење добро, потребно и оправдано.

Када говоримо о предлозима закона о потврђивању финансијског Уговора између Републике Србије и Европске инвестиционе банке и потврђивању Споразума о зајму између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој, с обзиром на то да први представља Пројекат унапређења објеката правосудних органа и односи се на 22 потпројекта опремања, реконструкције и изградње објеката правосудних органа, од којих ће се средствима из овог уговора финансирати реконструкција Палате правде и изградња нове зграде Тужилаштва за организовани криминал, а други представља подршку Влади у спровођењу плана дугорочне финансијске консолидације и трансформације државних и јавних предузећа у области енергетике и саобраћаја, као и да оно што је у овом тренутку за све нас изузетно важно, а то је да су оба зајма узета под повољним условима и да неће утицати на повећање јавног дуга. Наша посланичка група не види никакву препреку да у дану за гласање подржи ова два предлога закона.

По питању предлога о избору председника судова, о избору судија који се први пут бирају на судијску функцију, о избору једног броја јавних тужилаца и тужиоца за ратне злочине, члана Високог савета судства Покрет социјалиста, Народна сељачка странка, Уједињена сељачка странка, ће у дану за гласање подржати оне кандидате који својим знањем и искуством, као и способношћу могу на најбољи начин обављати функције на које су предложени.

И на крају, посебно ми је задовољство да као студент професора Ранка Кече похвалим то што су правни факултети у Републици Србији предложили управо њега за кандидата Високог савета судства, пошто се ради очигледно о изврсном правнику, још бољем професору, а надасве сјајном човеку, потпуно достојном да обавља функцију на коју је предложен. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Повреда Пословника, народни посланик Радослав Милојичић.
Изволите.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Господине Арсићу, рекламирам члан 108. Пословника – да се о реду на седници стара председник Народне скупштине, тј. председавајући, у овом случају ви. Ви сте већ у 10.30 часова изгубили конце ове седнице, јуче сте оптужили Демократску странку и опозицију да ми говоримо ван тема дневног реда.

Ја не знам на шта личи говор претходног говорника. Он треба да буде срећан зато што пред органима реда треба да се нађе његов председник Александар Вулин и нико више.

Ово је повреда Пословника, члана 108, који каже да се о реду на седници стара председник Народне скупштине и председавајући. Овај претходни говор је био одговор на излагање шефа Посланичког клуба Демократске странке од јуче, господина Тирића, и других припадника опозиције. Ово није било о теми дневног реда.

Не знам да ли имамо исто виђење на данашњу седницу. Молим вас, господине Арсићу, драго ми је што сте коначно видели, после јучерашњих пет попушта, да сам се јавио за повреду Пословника и да сте ми дали исту. Напредујете, за разлику од јучерашњег дана, али вас молим, ако ћемо да разговарамо о теми дневног реда, да разговарамо, јер знам да ћете после, када се ја будем јавио по листи говорника да кажете – не држите се теме дневног реда. Држаћу се, као и говорници који су се држали теме дневног реда до сада. Само вас молим да имате исте аршине према свима, а министарку правде молим да прво приведе праву господина Вулина, који је одавно требало да се нађе у затвору.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господине Милојичићу, па ви сте управо у свом излагању потврдили да није било кршење Пословника. Па није кршење Пословника и недржање у теми ако народни посланик у свом излагању одговори неком другом посланику. Онда су и један и други кршили Пословник, нису били у теми. Је л' тако?

А што се тиче тога, кад сте спомињали председника Покрета социјалиста, ја бих волео да га споменете када је овде присутан, а не да говорите о њему када није. Осим тога, били сте на власти до 2012. године, па ако су постојали основи сумње, зашто то нисте урадили тада. Према томе, немојте више да злоупотребљавате право на рекламацију Пословника а да у ствари водите дебату у Народној скупштини.

Повреда Пословника, народни посланик Маријан Ристичевић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, ја сам вас још јуче упозорио на неваспитано понашање појединих колега. Ево, управо то можете видети. Очигледно да се нечега стиде...

Можда си у праву.

(Председавајући: Члан, колега Ристичевићу?)

Такође сам вас упозорио на члан 103, то је право да се рекламира Пословник. Тај члан 103. говори о злоупотребама и како се оне санкционишу. Члан 103. не дозвољава да посланик лупа реплику министру који није ту. Колега Торбица је био изузетно везан за тачке дневног реда. Неспорно је право посланика да рекламира повреду Пословника, али том приликом то не сме да користи као реплику, а посебно према посланицима, па и министрима који нису ту.

Ви сте, господине председавајући, то допустили. Ја ценим ваше пажљиво понашање према опозицији, далеко се вредније понашате него што се они понашају у овом парламенту, али вас молим да размислите да убудуће, сходно ставу 8. члана 103. Пословника, санкционишете понашање посланика који повреду Пословника користи као реплику.

С тим у вези молим вас да одузмете два минута од посланичке групе, чији је представник говорио и том приликом грубо злоупотребио то право. Ви морате то једном учинити, иначе овоме неће бити краја, као што ћете морати да санкционишете све ове које на овај начин ометају слободу говора. Једнога дана ћете морати да их казните за ометање других посланика, јер они мене не могу омести.

(Председавајући: Два минута, колега Ристичевићу, приводите крају.)

Нису они вредни тога да ја на њих толико обратим пажњу.

Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Остало је да проценим да ли треба одузети два минута од времена посланичке групе Демократске странке. Нисам за тако ригорозне мере, бар не на почетку дана. Осим тога, ја сам спреман да их пустим да говоре. То је њихово право. Често на њихову сопствену штету, тако да нећу да им забрањујем.

Повреда Пословника, народни посланик Бојан Торбица.

БОЈАН ТОРБИЦА: Повреда члана 107. Пословника.

Желео бих само да кажем да је ово срамно изговорити у Скупштини за једног министра. За човека који је управо био жртва досовског режима, за човека који је лежао у досовском казамату, зато што се борио против режима, зато што је волео Србију, зато што је волео људе и бранио који су чували ову земљу.

Никада се Александар Вулин није плашио ваших затвора, али проблем је, и онда када сте га хапсили морали сте да обустављате поступке, морали сте да обуставите, да га пуштате из притвора, јер ништа нисте имали, јер сте 12 година знали само да вршите репресију и прогон својих политичких противника. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Сматрам да није било повреде Пословника.

Молим вас да не злоупотребљавате право на повреду Пословника да бисте реплицирали.

Реч има народни посланик Неђо Јовановић.

Изволите.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем се. Председавајући, уважени министри, уважени представници правосудних институција, колеге народни посланици, на самом почетку желео бих да кажем да ће Посланичка група СПС у дану за гласање подржати закон о изменама и допунама Закона о судијама, и изражавамо искрено уверење да ће за носиоце правосудних функција бити изабрани они који то заслужују, односно најбољи.

Међутим, имајући у виду ток дискусије која је јуче трајала онако како је трајала, даћу себи слободу да се у име свих нас народних посланика извиним грађанима, да се извиним за оно што је урађено од дела опозиције, од дела говорника који су из опозиције читали списе предмета, што је апсолутно недопустиво, што су коментарисали списе и судских и јавнотужилачких предмета, што је такође недопустиво, да се извиним кандидатима који су предложени за носиоце правосудних функција, како судијских тако и јавнотужилачких, што су се њихова имена на један јако ружан начин појавила у овом парламенту, у овом високом дому, са квалификацијама које ни у ком случају нити су чињенично утемељене, а далеко су од тога да било ко ко је ван правосудног система има право да тако нешто коментарише. Наравно, то подразумева извињење и тужилаштву и судовима.

Ово грађани треба да знају због тога што се из овог дома никада не смеју чути такви тонови, таква реторика, јер ћемо на тај начин обезвредити правосудне институције, урушити правосудни систем, изгубити оно што је наш циљ, а то је постизање начела правне сигурности и достизања правде.

Оно што Посланичка група СПС сматра исправним јесте предлагање закона о изменама и допунама Закона о судијама. Јуче је предлагач, господин Мартиновић, дао образложење због чега је предложио овај закон. Драго ми је да човек који није директно у практичној примени процесних и материјалноправних закона осећа потребу за једним таквим системским решењем, осећа потребу да се на квалитативан начин учини једна промена или измена одредаба, и то само појединих одредаба Закона о судијама. Морам као човек који је везан по својој струци за правосуђе, као адвокат и у заштити моје професије која је саставни део правосуђа, да истакнем непобитне чињенице.

Председници судова треба да представљају бастион, треба да представљају гарант, да из њихових судова, односно судова на чијем су челу, никада неће изаћи одлуке које су донете под притиском лоби група, интересних група, на било који други начин, осим по закону. Сваки судија

је независан и самосталан. Независност и самосталност судија је ограничена само на један једини начин, начин који је прописао закон и закон је једино ограничење које не дозвољава апсолутну независност и апсолутну самосталност судија.

Шта је дужност председника судова? Огромне обавезе и огромна одговорност. Сигурно најважнији део посла председника судова јесте распоред послова у суду. То је сегмент у корпусу његових обавеза који носи највећу тежину, јер он мора да устроји и парничну и ванпарничну, делимично извршну материју. Он мора да устроји у појединим судовима одељења, у Привредном апелационом суду одељења која се везују за привредне спорове, одељења за стечај, одељење за разумни рок. Он мора да води рачуна о равномерној расподељености предмета судијама како би судије могле да постигну што ефикаснији рад. Он мора да води рачуна да одељење судске праксе функционише на најбољи могући начин, како би из једног суда излазиле одлуке које не би повређивале право странке да осети правну сигурност у смислу одлука које нису различите, а из истог су суда, нарочито када је у питању другостепени суд.

Највећи степен незадовољства грађана јесте управо у погледу два правца. Један је правац суђења или повреде права на суђење у разумном року, због тога што се спорови неуобичајено дуго воде. Други правац јесте неуједначена судска пракса. И у једном и у другом сегменту председници судова носе посебну одговорност, да и одељење судске праксе и одељење за разумни рок функционишу на најбољи могући начин. Осим тога, председник суда је једна врста менаџера, због тога што води рачуна о материјално-финансијском стању судова.

Сада, када се све ово узме и обзир, да ли је рационално и ако било ко од народних посланика, било ко може да нас убеди да није, ја заиста онда не бих имао никакав посебан коментар, да председник суда који је буквално све ове послове урадио на најбољи могући начин, оптималан начин, да је испоштовао све оне обавезе које се везују и за „пословник о раду суда“, да је испоштовао све обавезе које се везују за гаранцију да ће сваки судија имати могућност да неометано ради, да ће сваки судија бити задужен са бројем предмета који ће обезбедити и решавање прилива, и постизање ажурности и постизање квалитета, да му што мање пресуда буде укинута, а што више пресуда буде потврђено, зар такав судија, који је навршио радни век у току трајања свог мандата не треба да ради до истека мандата? Треба, и те како треба.

Ја сам први као човек који се декларише као део правосудног система и у заштити правосудног система да сваки судија мора да има ту врсту сигурности коју му обезбеђује председник, а председник суда има право да настави започете послове. И ми нормирањем ове одредбе у овим изменама и допунама овог закона управо постижемо тај ефекат. То је по

неком мом дубоком уверењу и уверењу Посланичке групе СПС можда требало и раније да се уради, али није никад касно.

Јуче смо чули нешто што је запањујуће, и ту ћу се сад везати у једном другом делу за избор носилаца правосудних функција, како судија, тако и тужилаца. Речено је да људи који су навршили 62, 63, 64 године – шта они више имају да траже у правосудном систему. Ајде, с једне стране, што је то дискриминишуће, али с друге стране, ако посматрамо упоредно право, колико имамо правосудних система, колико имамо држава у којима се превасходно радни век дефинише на знатно виши ниво, старосни ниво у односу на наш.

Друго, као што је случај Врховног суда Сједињених Америчких Држава, где се судије бирају доживотно, дакле његов радни век се везује за животни век. Зашто? Због тога што је потребно обезбедити континуитет рада, због тога што је потребно обезбедити правну сигурност, због тога што је потребно обезбедити оптималан начин функционисања правосудног система. Ако то може у Америци, ако то може у земљама Западне Европе, шта је то спорно да то буде у Србији?

Зато сматрам да су предлози које је Влада доставила Скупштини, а који су дефинисани од стране Високог савета судства и Државног већа тужилаца крајње коректни предлози, засновани на нечему што се овде не сме и не може доводити у сумњу.

Јуче су била оспоравања која су апсолутно неутемељена. Превасходно, поступак за избор како тужилаца, тако и судија је више него транспарентан. Друго, оцењивање рада и судија и тужилаца је и те како присутно. Треће, критеријуми су прописани и они се поштују. Овде је мало ко хтео или можда није знао да каже да постоји нормативан акт на основу кога се вреднује рад кандидата који су конкурисали за избор јавнотужилачке функције, да су ти критеријуми прописани Правилником, да у Правилнику постоје јасне норме које прецизирају начин избора и предлагање кандидата, да се од критеријума предлажу: 1) стручност, 2) оспособљеност, 3) достојност, а да се достојност претпоставља.

Зар то није довољно да се грађани увере да ово није партијски начин избора носилаца правосудних функција, већ нешто што је законом и подзаконским актима дефинисано, а те подзаконске акте у границама своје надлежности утврђује министар правде? Ако је тако, а јесте тако, због чега се доводи у сумњу нешто што је више него познато?

Када говоримо о критеријумима и мерилима, ја желим због грађана, али превасходно због грађана да истакнем неколико чињеница. Оспоравана је Правосудна академија од оних који су Правосудну академију устројили. Правосудна академија као институција подразумева институцију која пружа могућност едукације или додатног оспособљавања онима који ће једног дана постати судије или јавни тужиоци.

Да ли они који су прошли обуку у Правосудној академији, стекли звање будућег судије или јавног тужиоца, као и они који су провели три године као помоћници у јавном тужилаштву треба да полажу испит? Апсолутно не. И то је јасно нормирано и то јасно пише и не треба оспоравати.

Следеће, да ли се прати рад тужилаца када је у питању њихова спремност да се упусте у доношење одлука које су у надлежности тужилаца? Да. Да ли морају имати одговарајућа знања у области информационих технологија? Да. Да ли морају познавати међународно правне прописе? Да. Ако је то све тачно, а јесте тачно, онда те критеријуме не можемо доводити у сумњу и то су критеријуми који служе вама за предлагања Министарству, извињавам се, за оцењивање, а Министарству за предлагање кандидата за носиоце јавнотужилачких функција.

Оно што сигурно завређује највећу пажњу данас у јавност јесте избор тужиоца за ратне злочине. Јуче смо чули оспоравање институције Тужилаштва за ратне злочине. Ја морам да подсетим да Тужилаштво за ратне злочине постоји не само у Србији. Тужилаштво за ратне злочине постоји у многим другим државама.

Ја бих само замолио, ако може, јесу колеге из моје посланичке групе, али треба водити рачуна о дисциплини у Скупштини.

(Председавајући: Само ви дисциплинујте ваше посланике.)

Оно што желим да истакнем јесте нарочито значајно. Тужилаштво за ратне злочине је дефинисано законом. Ако тражимо укидање Тужилаштва за ратне злочине, онда апсолутно морамо анулирати један закон, а то је закон који се односи на организацију и надлежност државних органа у поступку за ратне злочине. Осим тога, Тужилаштво за ратне злочине има један део, хајде да кажемо, права или прописа који се не везују за домаће законодавство него за међународно законодавство. Ако је тако, а јесте тако, онда морамо водити рачуна да управо то тужилаштво има своју функцију и оно јесте специјализовано да би се ратни злочинци процесуирали, гонили и кажњавали.

Морам да подсетим на нешто што овде јуче није речено, а то је да се и после деценија и деценија проналазе ратни злочинци због тога што ратни злочини не застаревају. Сведоци смо пре петнаестак, двадесетак година да је један од ратних злочинаца, који је несумњиво осведочен као монструм, Андрија Артуковић, ухапшен, процесуиран, гоњен и кажњен после 40 година или можда чак и више од 40 година од учињеног злочина. Ми ћемо за недајбоже увек у ратним ситуацијама имати околности догађаја које намећу потребу да се ратни злочин испита, а с обзиром на то да не застарева, онда је логично да ће ратни злочинци увек бити у фокусу гоњења, у фокусу процесуирања, у фокусу истраживања, односно доказивања и, на крају крајева, изрицања адекватне кривичне санкције, односно кажњавања.

Зашто онда укидати Тужилаштво за ратне злочине? Ако постоји у Босни, ако постоји у многим државама у целом свету, због чега такву институцију негирати у Србији? Тужилаштво за ратне злочине мора да води рачуна о својој организацији како би била што успешнија, како би је подигли на што оптималнији ниво рада, и у персоналном, и у сваком другом смислу речи.

Министарка је најавила чак и националну стратегију за борбу против ратних злочина, и то је део надлежности Тужилаштва за ратне злочине. Да ли можемо бити задовољни или незадовољни? Па, ајде да будемо потпуно искрени. То може да каже само струка. Да ли је било ко овде толико слободан и спреман, самоуверен да каже да је компетентан да о свему оцењује рад Тужилаштва? Нисам сигуран. Струка да, а ми само на нивоу онога што можемо чињенично да утврдимо и оценимо на начин који подразумева допринос бољем раду Тужилаштва.

У име Посланичке групе СПС желим да скренем пажњу на нешто друго. Када већ бирамо и тужиоце, када већ бирамо заменике јавних тужилаца, бирамо судије, морамо имати у виду нешто друго. Не сме бити лажне солидарности, председници судова не смеју толерисати судије, оне који не раде у складу са законом, који не решавају прилив предмета, који повређују право странке на суђење у разумном року и против таквих судија се морају водити поступци.

Драго ми је да Високи савет судства има један такав приступ да се процесуирају и дисциплински кажњавају они који тако не раде. Драго ми је да и Државно веће тужилаца има такав приступ приликом оцене рада тужилаца. Нажалост, ми данас имамо, надам се да ми ви, господо, из Државног већа тужилаца нећете замерити, ситуације где се тужиоци некада понашају на начин који није у духу овога што ја говорим, па се, рецимо, тамо где је апсолутно чиста кривичноправна ситуација изјављују жалбе против првостепених одлука где не постоји чак ни теоретска могућност да се та одлука промени. Знам да ја немам право да то кажем и да о томе одлучује другостепени орган, али је чињенично стање у предмету такво да се само формирају непотребни трошкови, али се ипак иде на такве трошкове. Не знам зашто. У том правцу треба водити рачуна да се достигне онај ниво поверења грађана у правосудне институције које им обезбеђују апсолутну правну сигурност.

Имамо ситуације када се и оптужења, без обзира о ком оптужном акту се ради, да ли је у питању оптужни предлог или оптужница, када се истрајава на нечему што уопште није у духу онога што подразумева стање списка предмета, сасвим супротно. Да ли је то недовољна едукованост тужиоца? Да ли је то нешто друго? Да ли постоје неки екстерни разлози који нису у оквиру тужилаштва? Није моје да коментаришем, али је зато и те како на тужилаштвима да се одређују према својим колегама, према тужиоцима у погледу провере њиховог рада.

Зато сматрам да и председници судова, као и јавни тужиоци, о овоме морају водити рачуна увек, у сваком тренутку, и да њихов рад мора бити транспарентан како би то грађани осетили на најбољи могући начин.

Хтео сам преостало време да искористим, али нећу стићи зато што истиче, али само да се осврнем и на аутентично тумачење одредбе Закона о државном премеру и катастру, па ћу то учинити касније.

Желим само да кажем да су судови, као што су Први основни суд у Београду, нећу минимизирати рад ни других судова, сви судови у Србији на оном нивоу на коме јесу у покушају постизања што боље ажурности, што бољег квалитета рада, што бржег решавања прилива предмета и што ефикаснијег поступања у предметима. Истичем да је један од примера таквог рада Привредни апелациони суд у Београду, на територији Златиборског округа Основни суд у Пожеги, као и многи други судови. Надам се да ће њихов рад бити пример како ће се судије и тужиоци односити према свом послу.

У том правцу сви предлози који су овде дати, након коначног предлога за избор, у дану за гласање ће бити подржани од Посланичке групе СПС. Захваљујем се.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Вјерица Радета, повреда Пословника.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Интервенишем на основу члана 27.

Чини ми се, господине Арсићу, да нисте слушали почетак дискусије посланика Јовановића. Он је на почетку рекао да се извињава грађанима, господи из Министарства, из правосудних органа у име свих народних посланика. Посланичка група СРС није га овластила да се у наше име извињава. Он ако има потребу да се додворава скупштинској већини, односно владајућој странци, ми немамо. Он може у своје име или у име некога ко га је овластио.

Такође је потпуно недопустиво, посланик Јовановић је овде говорио да народни посланици не смеју да помињу имена носилаца, односно кандидата за носиоце правосудних функција. Ми смо народни посланици, ми расправљамо о тим људима, односно о тим предлозима, морамо да помињемо имена тамо где има потребе да поменемо име. Опет понављам, ако он неће и ако његова Социјалистичка партија мисли да је у реду да се правосудни органи инструментализују за политичке сврхе, нека мисли. Али, молим вас, у име Посланичке групе СРС не сме и не може ни да се извињава ни да било шта каже. Хвала.

(Неђо Јовановић: Реплика.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Немате право, господине Неђо, на реплику.

А за повреду Пословника сматрам да колега Неђо није прекршио Пословник у свом излагању. Он има право да каже оно што мисли, а ви, такође, имате право да кажете оно што мислите и управо сте

рекли. Да ли тражите да се Скупштина у дану за гласање изјасни о повреди Пословника? (Не.)

Захваљујем.

(Радослав Милојичић: Повреда Пословника.)

Само прво да видим, колега Павловић је у систему.

По ком основу?

(Душан Павловић: Имам право још три пута.)

То ћете сачекати.

Повреда Пословника, народни посланик Радослав Милојичић.

Изволите.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Хвала, господине Арсићу.

Мислим да је повређено достојанство Народне скупштине и достојанство свих грађана Србије. Док нам министар Вујовић овде...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Члан?

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Рекао сам, члан 107.

Док нам господин Вујовић, из Министарства финансија, овде објашњава како је добро да Србију и њене грађане задужимо за још 186 милиона евра, његов државни секретар купује вилу од 400.000 евра. Да ли је то Србија за какву се залаже СНС?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Милојичићу, изричем вам опомену.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Због чега опомену?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Зато што ово није повреда Пословника.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Зато што браним достојанство овог парламента? Зато што нас задужујете 186 милиона евра док се државни секретар бахати у вили од 400.000 евра?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господине Милојичићу, изричем вам другу опомену.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Хвала. Виде све ово грађани.

(Маријан Ристичевић: Повреда Пословника.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Повреда Пословника, Маријан Ристичевић.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, господине председавајући, ево прилике... Ови што излазе и што окрећу леђа ... рекламирам члан 103, члан 106, члан 107, ометање говорника, ево сад док ја говорим ... то су ови исти који су ме тражили по просторијама да ме бију и сад излазе, мора да се стиде својих поступака.

Малопре је колега рекламирао повреду на основу повреде достојанства Народне скупштине. Можда то може у фудбалском клубу „у Паланку“, али овде не може. Дакле, овде седе озбиљни људи, за разлику од њега. Ви морате да почнете, а сад више нисте ви у прилици, већ госпођа

Гојковић, да примењујете члан 103. став 8. и да на сваку такву повреду Пословника и на свако ометање, и 106 и 107, изричите мере, и 108 и 109.

Ево вам прилике. Мој колега пољопривредник упорно крши Пословник, упорно ми окреће леђа, а имамо ту пољопривредну колегијалност али не вреди. Он неће да искаже, али сте ви у прилици да са злоупотребама Пословника искажете меру из става 8. члана 103. и да коначно одбијете та два минута посланичким групама које злоупотребљавају право на повреду Пословника. При томе, свестан сам чињенице да ви максимално покушавате да budete, на неки начин, нежни према опозиционим посланицима које то правило грубо злоупотребљавају. Али једном морате да одбијете та два минута да би ова скупштина могла да ради у складу са овим пословником. Хвала.

Не тражим да се о овоме гласа.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Миодраг Линта, изволите.

МИОДРАГ ЛИНТА: Госпођо председнице, поштована госпођо министарка, поштовани господине министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, данас ћу говорити о једној тачки дневног реда која је веома значајна за општи процес стабилизације и помирења у региону Западног Балкана. То је избор тужиоца за ратне злочине.

Сви смо свесни чињенице да је у претходних 25 година део међународне заједнице водио политику двоструких стандарда према простору бивше Југославије. За тај део међународне заједнице постоји само једна страна која је кривац, то је српска страна, која се сматра злочиначком и агресорском, а Хрвати, Албанци и Бошњаци се сматрају невиним жртвама који су водили ослободилачке ратове. Мислим да тај двоструки приступ дела међународне заједнице сигурно не може допринети правичном односу везано за суђења за ратне злочине, односу према жртвама и односу према несталим лицима. Само исти стандарди у односу према ратним злочинцима, према жртвама и несталим лицима могу да доведу до успостављања трајног мира, успоставе поверења и, генерално, стабилизације на овом простору.

Сматрам да је веома важно што је 2003. године донет Закон о ратним злочинима, на основу кога је основано Тужилаштво за ратне злочине, које је имало задатак да управо својим процесуирањем ратних злочина допринесе процесу кажњавања ратних злочинаца, с једне стране, и процесу помирења, с друге стране.

Мислим да наше Тужилаштво за ратне злочине у претходних 14 година није испунило тај задатак у целости. Мислим да је наше Тужилаштво за ратне злочине, као и Хашки трибунал, акценат, пре свега, ставило на процесуирање злочина који су починили Срби и да није на једнак начин третирао злочине који су почињени над српским цивилима заробљеницима.

Изнећу неколико података везано за ову моју тезу. Од свог оснивања 2003. године Тужилаштво за ратне злочине Србије подигло је оптужницу против 184 лица, у 64 предмета, од тога броја: два лица су Бошњаци, два Хрвати, 21 Албанац и чак 159 Срба, или 86% од свих оптужених лица.

Са друге стране, према подацима Републичког центра за истраживање рата, ратних злочина и тражење несталих лица у Бањалуци, суд БиХ је потврдио оптужнице против 651 лица. Највећи број се односи на лица српске националности, против њих 383 или чак 59%, затим на Бошњаке 166 или 25%, и 102 или 16% на Хрвате. Пред судом БиХ до сада је правоснажно осуђено 181 лице, од тога: 114 српске, 41 бошњачке и 26 хрватске националности.

За злочине над Србима суд БиХ је изрекао само 230 година казне, што чини само 10% свих изречених казни. За злочине над Бошњацима суд БиХ је изрекао казну од чак 1.800 година, што чини 81% свих изречених казни у Босни и Херцеговини.

Према подацима Државног тужилаштва Хрватске чак 3.553 лица је осумњичено или оптужено за ратни злочин, од тога чак 2.999 лица српске националности који су оптужени у одсуству, а свега 107 припадника хрватске војске или полиције, или 3%, било је под истрагом или је било оптужено. Од њих је свега 40 осуђено. Већина тих казни, нажалост, нису у функцији истине и правде, него више вређају жртве због малих казни за стравичне злочине који су се дешавали над српским цивилима и заробљеницима.

Сматрам да би нови тужилац за ратне злочине требало одмах да почне да ради на процесуирању ратних злочина над српским цивилима и заробљеницима, односно да повећа и број истрага и број оптужница против злочинаца несрпске националности.

Сматрам да би наше Тужилаштво за ратне злочине и наше Одељење за ратне злочине Вишег суда требало да покрене, ако никако другачије није могуће, и суђења у одсуству, јер очигледно је да ни правосуђе БиХ ни правосуђе Хрватске није спремно да има исте стандарде према свим ратним злочинима. Нажалост, и правосуђе БиХ и правосуђе Хрватске су етнички мотивисани, па обично имамо трагичне чињенице да су казне за Србе далеко строже, а за Хрвате и Бошњаке далеко блаже.

Такође сматрам да би нови тужилац за ратне злочине требало да оснује тимове за предмете ратних злочина са подручја Босне и Херцеговине, Косова и Метохије и Хрватске, чији би циљ био да се прикупљају докази за злочине против Срба.

Требало би обезбедити већу помоћ оштећенима и сведоцима, а такође би требало Тужилаштво за ратне злочине да уради и једну прецизну евиденцију свих ратних злочина на простору бивше Југославије који су почињени према припадницима српске националности.

Навешћу сада низ примера злочина против Срба на простору Хрватске, Босне и Херцеговине, Косова и Метохије, јер имам утисак да у делу наше јавности провејава једна теза да је само наша страна крива и да само треба говорити о злочинима које су починили припадници српских војних и полицијских формација, и да једино српски народ мора да се суочи са ратном прошлошћу. Тај приступ је једностран и, док год не буде спремности и у Сарајеву, и у Загребу и у Приштини на суочавање са својом злочиначком прошлошћу, сматрам да свака прича о помирењу и успостави помирења губи сваки смисао и нема изгледа на успех.

Поменућу низ злочина на подручју западне и источне Славоније. Што се тиче западне Славоније, током јесени 1991. године у три хрватске злочиначке војно-полицијске операције „Откос“, „Оркан“ и „Папук“ протерано је преко 80.000 Срба. Почињени су стравични злочини. Спаљено је и исељено преко 60 српских села. На пример, Марино Село код Липика, где су припадници Збора народне гарде убили и мучили 18 Срба из села Клип и Клиса. Постоји само првостепена пресуда, али су команданти тога логора ослобођени. Место Новска – убијено седам српских цивила. Супруга једног од убијених цивила, Марица Шатовић, покренула је поступак за накнаду штете пред хрватским правосуђем. Не само да није добила накнаду штете за убијеног супруга, него чак мора да плаћа трошкове судског поступка.

Пакрачка Пољана, стравични злочини који су учинили припадници Мерчепове јединице када су скупили људе са подручја општине Кутина, Пакрац и Загреб. Ради се укупно о 52 лица, од тога: 43 лица су убијена, три се особе воде као нестале, а шест их је преживело мучење и злостављање. Ратни помоћник министра унутрашњих послова Томислав Мерчеп осуђен је маја 2016. године на свега пет и по година затвора за убиство 43 српска цивила. Пресуда је и даље неправоснажна. Породице жртава кажу да је пет и по година затвора за злочинца Мерчепа со на живу рану свих тих породица.

Имамо стравичне злочине у Вођину и околним селима, када су припадници хрватских формација ухапсили 24 српска цивила, који су на бруталан начин убијени.

Затим злочини у Вировитици и селима око Вировитице, где је убијено десетак угледних Срба. Одбијени су захтеви за нематеријалну штету породицама жртава.

Стравични злочини су се десили и у Осијеку од јула 1991. до децембра 1991. године. Већ од лета 1991. године почела су одвођења, нестанци, мучења, убиства, затварања Срба који су остали у Осијеку. Злочини над Србима су познати као „Селотејп“ и „Гаража“. Случај „Гаража“ односи се на отмице и мучења српских цивила у згради Секретаријата за народну одбрану, чији је секретар био „чувени по злу“

Бранимир Главаш, док се случај „Селотејп“ односи на случај убиства српских цивила којима су руке у тренутку убиства биле везане селотејпом.

Докази о убиствима Срба у Осијеку се налазе, према мојим подацима, у Министарству правде Србије. Њих је скупио судија Илија Шимић 2005. године, који је радио у Комитету за прикупљање података о извршеним злочинима против човечности и међународног права, и он је доставио Министарству правде списак од 53 убијена и нестала Србина од 1991. до 1992. године.

У другом документу наводе се имена 28 сведока који су, осим о злочинима, говорили о времену како је било бити Србин у Осијеку у лето, јесен, зиму 1991. године. Нажалост, Министарство правде тада, а ни наше тужилаштво за ратне злочине није поступало по материјалу које је доставио судија Илија Шимић. Тај материјал постоји у Министарству већ пуних 12 година. Очекујем да ће избором новог тужиоца за ратне злочине овај материјал бити активиран и да ће бити основа за покретање истраге против злочина над Србима у Осијеку.

А 2009. године Жупанијски суд у Осијеку осудио је Главаша и још пет лица за ратне злочине против цивилног становништва. Главаш је осуђен на 10 година. Врховни суд му смањује казну на осам година. Служи казну у БиХ, док Уставни суд укида пресуду Врховног суда, он излази из затвора у БиХ, враћа се у Хрватску као слободан човек, иако постоји неправоснажна пресуда поменутог Жупанијског суда у Загребу. И сада је ратни злочинац кога је осудио неправоснажно Жупанијски суд у Загребу биран за заступника у хрватском Сабору. Замислите да се то десило у Србији, да је неки Србин који је неправоснажно осуђен изабран за посланика? Па дигла би се кука и мотика. Читава међународна заједница, Загреб, Сарајево, сви би скочили на ноге и рекли би како су у српској скупштини посланици људи који су чинили злочине над цивилима и заробљеницима.

Посебно страдање је било у Вуковару, где су припадници Мерчепових јединица учинили страшне злочине. Лаж је и лицемерје хрватских политичара кад говоре да су рат у Вуковару започели Срби. То апсолутно није тачно. Од пролећа–лета 1991. године почели су нестанци, хапшења, мучења и убиства Срба, све до септембра 1991. године, када је донета одлука да се деблокира касарна ЈНА у Вуковару. До септембра 1991. године ниједан Хрват у Вуковару није убијен нити је малтретиран.

Према подацима Удружења породица убијених, погинулих, несталих и насилно одведених лица „Против заборава“ које делује у Хрватској износи се да је у Вуковару до почетка ратних дејстава, до септембра 1991. године убијено или нестало око 120 Срба. Нажалост, за та убиства Томислав Мерчеп и припадници његових формација нису кажњени.

Имали смо стравичне злочине у Задру, по злу познату „Кристалну ноћ“, када је 2. маја 1991. године бесна руља наоружана моткама, штанглама, разбијала српске радње, упадала у српске станове, разбијала пословне објекте српских фирми које су ту имале своје филијале.

Током 1991-1992. године уништено је око 200 српских кућа, викендица, пословних објеката и локала друштвених фирми из Србије, а према подацима тадашњег шефа Кривичног одељења Општинског суда у Задру Ђуре Кресовића наводи се да је у ширем подручју самог Задра порушено 470 кућа и локала у власништву Срба, а убијена су, у периоду 1991/1993 године, у Задру, 34 Србина, од тога 15 цивила. Наравно, и о овоме злочину се није ништа предузело, односно надлежни правосудни органи Хрватске нису процесуирали одговорне налогодавце и починиоце овог злочина.

Паулин Двор, имали смо трагичну чињеницу да су хрватски војници из аутоматског оружја у знак одмазде убили 18 цивила, међу којима је било осам жена и четири брачна пара. Налогодавци тога злочина нису процесуирани.

Посебно је трагична ситуација, односно стравичан злочин се десио у Сиску током 1991-1992 године, када је убијено више од 600 Срба цивила. Хрватски новинар Домагој Маргетић је 2011. године поднео кривичну пријаву против одговорних за злочине над Србима у Сиску. Он је 2011. године предао нашем Тужилаштву за ратне злочине у Београду сву документацију о свом истраживању, о злочинима над преко 600 Срба у Сиску од 1991. до 1992. године. Нажалост, од 2011. године до данас наше Тужилаштво за ратне злочине ништа није учинило да покрене истрагу у вези с процесуирањем за злочина над Србима у Сиску.

Имали смо злочине у седам банијских села у трокуту између Сиска, Петриње, Суње, када су припадници МУП-а и зенговци ушли оклопним возилима поред којих се кретала пешадија и када су из ватреног оружја убили 21 лице српске националности, а већи број ранили. За тај злочин такође нико није одговарао.

Корански мост, септембра 1991. године убијено је 13 припадника територијалне одбране, четири су се спасла. Имали смо фарсу од суђења Михајлу Храстову пуних 20 година. Након три ослобађајуће пресуде осуђен је 2012. године на четири године, иако је минимална пресуда за тај злочин десет година. Наравно, и у овом случају хрватско правосуђе се показало као етнички мотивисано.

Стравични злочини су били и у Госпићу, када је од августа до краја децембра на подручју некадашње општине Госпић убијено 158 лица српске националности и неколико Хрвата који су стали у заштиту Срба. Осуђени су Тихомир Орешковић на 15 година, Мирко Норац на 12 година, он је добио и пресуду за Медачки цеп, септембра 1993. године, од пет година и обједињена казна 15 година. Издржао је десет година, а тих десет

година се понашао као да је боравио у неком хотелу. У затвору се оженио, излазио викендом кући, тако да је то била најбоља порука шта хрватско правосуђе мисли о злочинима над Србима.

Имали смо, наравно, злочин над три официра у Бјеловару, када је командант касарне донео одлуку о предаји, међутим, командант Кризног штаба Бјеловара Јуре Шимић до дан-данас није процесуиран, иако је он наложио убиство три српска официра, на челу са пуковником Ковачевићем.

Стравични злочини у војном логору у Лори, када је убијено око сто Срба, а преко хиљаду је прошло голготу, тортуру и мучења.

Само сам изнео део чињеница и података везано за злочине над Србима. Ту имамо војно-полицијске акције „Миљевачки плато“, „Медачки цеп“, „Масленица“, стравичне злочине у „Олуји“, имамо убиство народног посланика у Хрватском сабору Душана Триволчића из Јасеновца, угледног Србина у том крају. Припадници хрватских паравојних формација су дошли у лето 1991. године у његову кућу, одвели га. Следећег јутра је нађен недалеко од куће, убијен. Нико није процесуиран за убиство народног посланика српске националности у Хрватском сабору.

Завршавам, огромни злочини у „Олуји“...

(Председник: Хвала.)

Само секунд, имамо низ места где су Срби убијани...

(Председник: Хвала.)

Огромни злочини на Косову и Метохији...

(Председник: Хвала вам, посланиче. Прекорачили сте време пун минут. Хвала.)

Желим на крају још једном да кажем своје уверење да ће нови тужилац за ратне злочине активно почети да ради на процесуирању злочина над Србима.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Прелазимо на листу пријављених за реч.

Реч има Дубравка Филиповска.

Изволите.

ДУБРАВКА ФИЛИПОВСКА: Захваљујем, председнице.

Уважени министри, поштовани представници правосудних институција, тешко је говорити одмах после оваквих чињеница које је изнео мој уважени колега Линта у вези страдања Срба. Међутим, овакви подаци и чињенице доказују да злочини никад не застаревају и да је у Србији и те како и даље потребна институција јавног тужиоца за ратне злочине, такође, потребна је и координација ове институције са осталим институцијама за ратне злочине у региону, како би се сви злочинци привели правди и како ниједна жртва не би остала да неко ко је починио злочин не одговара за то.

Што се тиче осталих предлога за судије и јавне тужиоце морам да истакнем, и за мене је то у овом тренутку најважније, апсолутно је

испоштована сва законска и уставна процедура за кандидате за јавне тужиоце и судије које сте нам овде предали. То је оно што је у овом тренутку најважније.

Оно што је лоше и што није добро, према мом мишљењу, јесте чињеница да говорница у овом парламенту служи када нема довољно аргумената да се било шта друго каже, онда се наводе неке паушалне оцене у смислу да није испоштована процедура, да су кандидати предложени под притиском, да њихов извор има политичку конотацију. То није добро, јер се на тај начин наноси комплетна штета нашем правосуђу.

Наравно, то је легитимно и неспорно је да свако од колега народних посланика има право да изнесе своје мишљење, али је такође нетачна и чињеница да се на било који начин не спроводи Акциони план Поглавља 23. Морам да кажем, због грађана Србије, да у Народној скупштини Републике Србије и Одбор за европске интеграције и Одбор за стабилизацију и придруживање апсолутно прате сва поглавља, да имамо и извештаје од стране Европске комисије и скрининге, и уопште није тачно да се реформе Акционим планом за Поглавље 23 не спроводе. Све је то и предвиђено нашем стратегијом за реформу правосуђа.

Такође желим да кажем да, ако постоји било који аргумент против било ког кандидата за судију или јавног тужиоца који је предложен, молим колеге да то јавно изнесу, а паушалне оцене да је било притисака, да није било транспарентно – мислим да нису добре, јер пре свега урушавају институције судија, институције тужилаца, уопште правосудне институције.

Од предложених тужилаца, ако већином гласова буду изабрани на своје функције, очекујем да посао раде ефикасно и квалитетно, очекујем да у свом раду немају ни политичког, ни било ког другог утицаја, очекујем да имају апсолутну независност, наравно, само не независност од закона, очекујем да не долази до застаревања кривичних поступака, што урушава углед правосуђа, очекујем да нико не буде привилегован и очекујем да ниједна жртва више не буде почињена одлуком јавног тужиоца да ослободи потенцијалног нападача.

Врло сам пажљиво пратила обуку коју су имали јавни тужиоци и судије, са нестрпљењем очекујемо примену Закона против насиља у породици и верујем да ћемо не одмах, али имати значајне помаке у примени овог закона.

Такође, сматрам да је урађен велики посао са предлозима који су данас пред нама и свакако да имамо прилике да промене Устава које су најављене за крај 2017. године и све оно што је примећено као недостатак променимо, пре свега кроз то да дамо већа овлашћења Државном већу тужилаца а ми у Парламенту само изаберемо оно што сте ви предложили.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, време. Захваљујем.

Реч има народни посланик Зоран Живковић.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Наравно да је бесмислено да се говори у исто време о 40 и нешто тачака дневног реда, али бесмисао је постало обележје овог парламента у једном делу, тако да, шта да радимо, морамо и са тим да се боримо.

На две ствари ћу се осврнути, без обзира на непристојно добацивање неких. Једно је Предлог закона о изменама и допунама Закона о судијама. Ово је потпуно непотребан, бесмислен закон који темељи своје постојање наводном потребом да се изједначи статус председника Врховног касационог суда са статусом других председника судова, што је потпуно бесмислено и правно неважно. И, такође, да је потреба доношења овог закона потреба стабилизације положаја који има председник суда, ради наводно успешног обављања функције председника суда. То значи, ако продужимо на 18 година да буде мандат, онда би било још стабилније.

Председник суда није никакав руководицац, он је најбољи или један међу једнакима који треба у том тренутку да заступа суд у неким стварима које немају пуно директне везе са оним што је иначе надлежност судова и судија. Тако да ћете, са наше стране, из Нове странке имати амандмане „брише се“ на сва четири члана, са образложењем које је писала госпођа Весна Ракић Водинелић, професорка Правног факултета и председница Савета Нове странке. Тако да очекујем да поправите ову грешку коју сте учинили што сте поднели овај предлог закона и да спасете душу од даљег кршења смисла постојања овог парламента.

Кратко ћу рећи нешто и о избору тужилаца. Има ту пуно имена, чујем да је јуче већ било неко прозивање. То су подаци од јавног интереса и, жао ми је, свако ко хоће да се бави јавним послом треба да буде спреман да ће бити поменут у јавности, па то важи и за кандидате за тужиоце. То важи пре свега за политичаре, посланике, чланове Владе, и тако даље, али и за те људе који врше ту јавну функцију.

Била је дилема да ли посланици треба да виде, рецимо, просечне оцене и дужину студирања кандидата, па смо од министарке чули да то не треба да се зна, колико сам схватио, ако сам погрешно схватио ја се извињавам, али нисмо добили то, па смо онда притиском преко Повереника за информације 25. 4. добили неке информације тако да имамо кандидате, рецимо, Стајковић Мирјана, девојачко Радовановић – десет година студирања, Дедић Миљан – десет година студирања са просеком 7,19, Стајковић са 7,14, Живковић Милан – просек 6,74, десет година итд., итд. Када мало погледате те податке, када се удубите мало, онда видите да је јако интересно.

Имате потпуно талентоване породице за послове тужиоца, где је цела породица практично потпуно посвећена борби за заштиту државе од криминала. Па, рецимо, имамо, колико сам ја добио ове податке, извор је релевантан, тако да ако сам погрешио, ја ћу да се извиним, али не верујем. Имамо породицу Дедић. Отац Момчило је предложен за Вишег јавног

тужиоца у Пожаревцу. Рођен је 1954. године, значи још две године до пензије, а бира се на мандат од шест година, ако се добро сећам. Син Миљан, онај што је студирао 10 година, и то у Крагујевцу, има просек 7,19, предложен је за заменика тужиоца Трећег основног суда у Београду. Немојте да се бринете за мајку. Мајка је већ заменик тужиоца у Другом основном у Београду.

Не знам да ли има још деце у тој фамилији, како је са кућним љубимцима и са широм фамилијом, али ово је један интересантан пример. Чак и да су стварно све троје најбољи на свету то је, напосто, непристојно. Непристојно је да цела фамилија буду тужиоци. У земљорадничким задругама се не практикује тако нешто, а камоли у овако важним пословима као што је посао тужиоца. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Маријан Ристичевић.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Захваљујем. Даме и господо народни посланици, ево опет ови фини, васпитани, културни покушавају да ме ометају. Неко би доживео ово као увреду, ја наравно не, јер не могу да ме увреде гори од мене, него само бољи.

Малопре сте слушали дискусију човека који вероватно мисли да је Наполеон. Мој колега пољопривредник је говорио о тужилаштву, правосуђу. Ја мислим да управо он треба да буде предмет интересовања тих органа судске власти и предмет тужилаштва.

Наиме, питам тужиоце, питам судије, питам ове нове који ће бити за овог врсног познаваоца виноградске лозе, виноделца – да ли он треба да одговара зато што је, по властитом признању, избацио човека из воза у пуној брзини?

(Војислав Шешељ: Ко?)

Мој колега пољопривредник, виноделац. Време – 13.11.2014. године, да не буде да су писале новине које је он поцепао, неке забранио – и он се залаже за слободу штампе, код њега је све парадоксално. Каже овако: сведоци су чланови његове странке, Иштван Каић и Марко Матић, кажу да би могао и Павићевић, па каже да се у првобитном седишту странке у Хиландарској улици у току фебруара 2013. године отворено хвалио како је у својој раној младости приликом једног путовања возом од Ниша до Београда заједно са својим друштвом из воза у пуној брзини избацио страног држављанина, и то само зато што је говорио енглеским језиком.

Дакле, ово је злочин из мржње. Говорио је енглески, по властитом признању, и зато питам тужилаштво – зашто не саслушају Иштвана Каића и Марка Матића да потврде ово признање мог колеге пољопривредника?

Ја се слажем и о породицама... па да ми тужилаштво, а и правосуђе одговори... и ови нови, Кендал Деј, ови породице, знаш, као, ја,

приватизација ДИН-а, Филип Мориса, Лукоила, виногради, ово-оно, а жена у Тужилаштву, у врху. Тужилаштво за ратне злочине, нема заштићених, он је рекао, јавне личности. Каже Бисерка Живковић: На састанку 10.11.2010. године – ево записника – са Кендал Дејом, правни саветник Амбасаде САД у Београду... Ово је један од тих записника са тог састанка. Ја сам поднео кривичну пријаву, за коју никад нисам добио одговор. За шпијунажу. Ово је отворена шпијунажа, јер ту су: Владимир Вучковић, Драгољуб Станковић, Бруно Векарић, Бисерка Живковић и Бојан Лапчевић, присутни су Кендал Деј и Маријана Сантрач, правни саветник у Амбасади Сједињених Америчких држава у Београду, а разговара се о предмету „Ловас“, разговара се о случају „Ћушка“, о предмету „Сува Река“, то су били живи предмети.

Заменик Векарић је рекао да је рад госпође Кандић врло значајан и да се уважава у Тужилаштву за ратне злочине. Они извештавају Кендала Деја, представника стране државе, шта ради наше тужилаштво. Потписник – виши саветник Бисерка Живковић. На крају кажу да су у Тужилаштву спремни да се једном месечно састану са представницима Амбасаде Сједињених Америчких Држава и да прецизније говоре о току сваког предмета. Потпис: Бисерка Живковић.

Дакле, хоће ли неко у овој држави, сад кад изаберемо тужиоца за ратне злочине, одговарати за шпијунажу? То је једно. Ја поздрављам свако кажњавање злочина. Нико не сме да страда зато што није Србин, али такође нико не сме да страда зато што је Србин. И закон је за свакога закон, рекао Валтазар Богишић, и то правило треба примењивати. Нове судије, нови тужиоци треба да учине правду доступном свима, да штите невинне, да кажњавају криве. Али у прошлости, да би покрили приватизацију, представници странке бившег режима су бирали судије, тужиоце који ће га амнестирати од сваке одговорности за невиђену предаторску приватизацију, која је у несрећу и очај бацила 400.000 отпуштених људи. И управо нам они сад предају, а по питању мог колеге пољопривредника, винограда, Лукоила, 12 милиона од приватизације ДИН и тако даље. Каже Валтазар Богишић – највеће зло је кад неко од свог зла још какву корист има. То се управо односи на мог колегу пољопривредника. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народни посланик Зоран Живковић, реплика.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Хвала лепо.

Наравно, претходни говорник ни на један начин није демантовао оно што сам ја говорио у наступу пре његовог, тако да је то очигледна потврда, и мени је јако драго што очигледно најпааметнији међу вама, најелоквентнији, најобразованији, па и најлепши, најдуховитији, практично ваш геније, ваш идеолог, ваша узданица која је малопре говорила, чак ни он, тако најпааметнији, најгенијалнији, најлепши,

најинтелигентнији међу вама, не може да погоди истину ни да му је испред носа.

Наравно, нећу да коментаришем лажи које су изнете, јер то сви знају. Ако то није лаж, требало је одавно ја да лежим ил' да висим у неком затвору. Наравно, такве глупости слушавам сваки дан, није то ни први пут и неће бити ни задњи пут. Малопре сам говорио о обавези јавних личности да трпе кад се говори о њима, за ове тужиоце, за ову породицу талентованих тужилаца. И ја исто као политичар морам да чујем сваки глас јавности, све што је упућено према мени, то је потпуно логично, нормално, макар то биле и лажи. И то су, не макар, него су то у 99,9% случајева лажи.

Имам ту сведока, господина Красића. На насловној страни некаквих као новина, нешто „Будало“ ил' како се зову, пише да су пушили у тоалету јуче. На срећу, ја сам 13 година антипушач и заклет борац против пушења, тако да је то потпуно нетачно. Али шта да вам радим, то је Србија и то је српски парламент. Према томе, лажи најпааметнијег међу вама говоре о вама.

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, морам да вас прекинем, не може тако. Не може тако.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Иначе је истекло време, у реду.

ПРЕДСЕДНИК: Ви разговарајте са Ристичевићем, али о Парламенту морате да говорите са уважавањем. То када ви нисте задовољни кад новине нешто напишу о вама видите са новинарима, али Парламент немојте да вређате.

Реч има Маријан Ристичевић, реплика.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, ево још фино, васпитано, ово, оно... То што он хоће мени да науди, то ће се десити кад на прангији роди грожђе и врачарска трава. Него, сазнали смо, ново сазнање, наш Наполеон је непущач. После ове дискусије и реплике сазнали смо да је наш Наполеон непущач.

Али, идемо редом. Он је покушао овде да ме квалификује на разне начине. Пословица каже – не можете никог натерати да вас поштује, али можете се супротставити сваком ко вас не поштује. Ја сам у обавези да се супротставим бившем премијеру, мом колеги пољопривреднику, који је овде причао о свему, о дијагнозама, о образовању итд., који је експерт и за винову лозу, али је он тражио да се пусти 47 особа које је позвао овде.

Ја апелујем на председника Скупштине да пусти мом колеги пољопривреднику све колеге са факултета и да му пусти све класиће из војске да слободно могу да посећују Парламент свакога дана, без ичије дозволе, али само да докажу да су му колеге са факултета и колеге из војске. Врло ћете брзо увидети да неће нико доћи и при томе ћете видети степен образовања и видећете све друго, степен карактера који је мој колега пољопривредник имао.

Дакле, ако позовете све његове колеге са факултета и све његове колеге из војске да дођу у Народну скупштину као гости свакога дана, ево, о мом трошку да имају ручак, неће доћи нико, а ја нећу имати никакав трошак. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

(Зоран Живковић: Реплика.)

Идемо даље, да Парламент не оптерећујемо вашим односима. Да ли се слажете?

Мирослав Алексић. Није ту.

Реч има Александра Томић.

Изволите, колегинице.

АЛЕКСАНДРА ТОМИЋ: Уважена председавајућа, поштована министарко, поштовани министри, колеге посланици, тема ове седнице данас су, поред избора судија који први пут преузимају своју дужност, тужиоца, поред тога што имамо измене и допуне Закона о судијама, и два споразума која потврђују, један је финансијски уговор који се односи управо на унапређење објеката везаних за правосуђе, а други је део који се односи на зајам.

Када говоримо о томе да је потреба да усвојимо данас финансијски уговор, односно да потврдимо оно што је започето још 2010. године, онда морамо да кажемо да је веома важан задатак Скупштине Србије, поред избора судија и тог дела правосуђа који чине и сами кадрови, и део унапређења самог система кроз изградњу и унапређење објеката у којима судије и тужиоци раде. Због тога је добро што данас имамо на истој седници управо ову такозвану фазу Б, објекте који се односе управо на Палату правде и реконструкцију и унапређење објекта Тужилаштва за организовани криминал у Устаничкој улици.

Али треба подсетити да је поступак, уопште програмски део инвестиционих пројеката, који је започео још 2011. године и трајаће до 2018. године, усвојен на основу одлуке Европској парламента. Прва одлука је била 2009. године, а друга одлука је била 2014. године, под бројем 466 из 2014. године. То показује управо нашу тежњу да се поглавља 23 и 24 заиста имплементирају и то је наша међународна обавеза, на крају крајева, да објекте који треба да обезбеде несметан рад и тужиоца и судија, али и да обезбеде већу борбу и резултате борбе за право и правду грађана Србије у тим институцијама треба да буду подржана од стране не само ЕУ, него и буџета Републике Србије, а с тим у вези и овај финансијски план и планирана средства се налазе у Предлогу буџета за 2017. годину.

Тако да 26 милиона који су практично потврда овог финансијског плана за ову другу и трећу фазу овог програма подразумевају кредит чији је период отплате 25 година, с тим што подразумева пет година грејс-периода са врло повољним каматним стопама од 1%, али и подразумева једну врсту поступка који не наплаћује ни накнаде ни

провизије за повлачење оваквих кредита. Врло је важно рећи да овакав кредит даје могућност да у току саме реализације, сходно финансијским способностима буџета Србије, уколико је то потребно, мењамо и одређене периоде транши.

Зашто је важно да један овакав споразум данас усвојимо? У овом пакету заједно са избором судија и тужилаца треба да говоримо о њему због тога што је то један обједињен систем функционисања правосуђа у Србији и као такав треба да нам омогући да свако ко пожели у будућности да врши било какву инструментализацију правосуђа у политичке сврхе, једноставно то неће бити могуће. Оно за шта нападају и СНС управо говоре они који су то радили, који су имали довољно снаге и способности али и лудости, рекла бих, да отпусте 600 судија и да изврше преко ноћи сечу једне врло важне гране власти, правосудне, и да на неки начин, и поред препорука Венецијанске комисије, не врате у датом периоду судије на своја радна места, него да то ураде онда када су већ примили нових 600 судија на та радна места, чиме су потпуно оптеретили систем, чиме су финансијски направили велике тешкоће у функционисању не само правосуђа него уопште буџета Србије. Тако да на то треба подсетити не само овде нас колеге, него и све грађане Србије, и због тога је овај финансијски план потпуно у функцији унапређења система који нас очекује, а поготово са завршетком поглавља 23 и 24 у преговорима са ЕУ и подизањем стандарда на тај виши ниво.

Оно што је јуче изазвало дискусију у Парламенту то је Споразум о зајму који се односи на Први програмски зајам за развојне политике у области јавних расхода и јавних предузећа између Републике Србије и ИБРД у износу од 182,6 милиона евра. Ми смо имали прилике као посланици свих политичких представника да чујемо и од представника Министарства финансија како јавни дуг изгледа данас, а како је изгледао са завршетком прошле године. Сазнали смо да је 700 милиона евра враћено до 1. априла 2017. године. Видели смо да је буџет Србије у прва четири месеца у суфициту, видели смо да постоји и велика фискална дисциплина, да једноставно долазимо у ситуацију да вршимо репрограм скупих кредита са јефтинијим и да оно што су некада биле каматне стопе за позајмљивање од 6,7% данас су 2,2%, али не само зато што су понуде на тржишту мале, како смо имали прилике да чујемо од оних који и не верују у ове резултате, већ због тога што је Србија постигла много бољи кредитни рејтинг и због вођења спољне политике, али и због спроведених економских реформи и фискалне консолидације. То наравно не крију ни оне развијене државе које сваки дан шаљу своје инвеститоре и које су заинтересоване да улажу и отварају нова радна места у Србији, али не крију ни они који једноставно немају баш тако добре намере земаља у региону које имају неке друге пројекте везане ако треба и за нека ратна дејства и подизање тензија када је у питању сама безбедност.

Оно што не може да се порекне то је да је Србија завршила прошлу годину са 2,7% раста, када говоримо уопште о привреди Србије, да Србија има најбоље резултате у региону, да је стопа запослености рапидно пала у односу на протекле четири године, готово се преполовила, да је отворен велики број радних места, да је уведена велика финансијска дисциплина и да је самим тим Србија једно добро место за улагање. Али и данас када говоримо уопште о политици у региону и када говоримо о политици у Европској унији, једноставно, релевантан смо преговарачки партнер да решавамо и проблеме о којима до јуче нисмо смели ни да причамо. Према томе, Србија је показала да је са оваквим уговорима једноставно дошло време када треба да убиремо резултате свог мукотрпног рада заједно са грађанима Србије у протекле четири године.

Због тога ће у дану за гласање моје колеге из СНС гласати за предлоге ових закона и споразума, али позивамо и оне који су учествовали и 2010. године у оваквим споразумима да дају свој глас. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Биљана Пантић Пиља има реч.

БИЉАНА ПАНТИЋ ПИЉА: Хвала.

Поштовани министри, представници правосудних функција, пред нама је више кадровских решења и желим да похвалим ово повећање броја судија и тужилаца, што може само да допринесе ефикаснијем правосуђу и да учини да имамо доступнију правду за све грађане Србије.

Јуче и данас чули смо неке срамотне изјаве које се односе на поједине кандидате чиме се отворено нарушава независно судство, тачније, независно правосуђе, пошто имамо и тужиоце и судије, које треба свима да буде циљ. Такве изјаве чули смо од оних који су спроводили чувену реформу и „Операцију 700“ 2010. године. Срамотно је да људи који су уништили српско правосуђе критикују данашњи избор судија и тужилаца.

Такође, чули смо од неких посланика да се споре просеци на студијама одређених предложених кандидата. То су рекли посланици којима, копајући њихове родне градове, не можемо ни дипломе да пронађемо, а причамо о просецима. Као неко ко се бави праксом, сматрам да просек не треба да буде релевантан за избор судије, тужиоца, да је то битно за оног ко се бави науком, али да неко ко није ни прошао поред правног факултета, ниједног другог, очигледно, спори просек људи који су завршили озбиљне факултете јесте у најмању руку срамотно.

Не сумњам да ће у дану за гласање за носиоце правосудних функција бити изабрани најбољи кандидати. Морам само да оспорим неке. Мени лично боде очи избор госпође Живковић за суд у Пироту и судије, нисам овде добро записала, за Први основни суд у Београду, чини ми се да се презива Бојат, пошто имам одређена сазнања и сматрам да не испуњавају основне критеријуме да буду изабрани за функције за које су предложени.

Коментари од појединих посланика који се односе на начин избора тужилаца и судија говоре да ти исти посланици немају елементарно знање нити познавање права о теми о којој причају. Избор носилаца правосудних функција је изузетно транспарентан, за разлику од оног који смо имали 2010. године који сте спроводили у кафанама, како се вама свидело. Овај пут се спроводи по прописаним критеријумима којима се гарантује независно правосуђе, а које је гарант правне сигурности.

Такође ћу се само осврнути накратко на избор професора Кече, који је предложен за члана Високог савета судства. Лично, као студент који је студирао код тог професора и полагао Грађанско процесно право, могу да кажем да ми је изузетна част да један такав професор постане члан Високог савета судства, независно за оцену коју сам добила, што би сад неки посланици овде прозвали који нису студирали нигде.

Што се тиче избора новог тужиоца за ратне злочине, надам се да ће нови предложени тужилац, кога изаберемо у дану за гласање, много боље радити свој посао него претходни ратни тужилац. За оне који су рекли да ову институцију треба укинути, очигледно је да се не баве правом, да не знају да ратни злочин не застарева и да овакве институције постоје свуда у свету, па треба и код нас. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Маја Виденовић. Изволите.

МАЈА ВИДЕНОВИЋ: Хвала.

Госпођо председнице, поштована министарка, поштовани министри, даме и господо народни посланици, господо из Високог савета судства, имамо неколико важних тема. Говорићу, наравно, о законима и предлозима из области правосуђа.

Несрећно и начином на који се води ова скупштина имамо прилику да о њима говоримо у једној тачки дневног реда, а то су ствари за које бисмо ми као одговорни посланици, као представници грађана требало да говоримо са пуном пажњом, те у том смислу сваки избор и тужилаца и заменика тужилаца, и судија, и тужиоца за ратне злочине мора да се посматра у контексту ширем од самих биографија кандидата. Поштујући људе који су се кандидовали за места на којима се налазе, а ја нећу да улазим у њихове биографије, говорићу о контексту, начину њиховог избора, нетранспарентности која прати тај поступак, што оставља огромну сумњу и мене као одговорну народну посланицу онемогућава да подржим било кога у изборима које сте нам ви овде предложили.

Дакле, стање у правосуђу, огромни проблеми и у судству и у тужилаштву говоре о томе да последице трпе грађани, да последице трпе институције и да последице трпи правна држава, односно владавина права. Не морам, народни посланици, да вас подсећам да нас опомиње и Европска комисија у својим константним извештајима о напретку на неколико кључних ствари на које ми као друштво не реагујемо, на које ви као представници струке не реагујете на начин који би био потребан да се

ствари које су проблем реше и да се многе од њих унапреде. Независност судија и тужилаца, и цитирам Извештај о напретку Европске комисије – није обезбеђено у пракси, да постоји огроман простор за политички утицај на избор, а то је, нажалост, оно што смо јуче и данас сведоци да чујемо из дискусија народних посланика из Српске напредне странке, да представници власти и даље јавно коментаришу суђења и истраге које су у току, што представља огољен и огроман простор на утицај и притисак.

Када говоримо о избору тужилаца, то је оно што сам рекла, много важнији је сам контекст о томе какво је стање у тужилаштву, који су све то проблеми који оптерећују тужилаштво а који су много важнији од самих биографија кандидата који су предвиђени, оптерећеност тужилаштва данас, посла који један тужилац ради од новог законика о кривичном поступку где данас јавни тужилац има један радни дан за посао за који је истражни судија имао пет радних дана, да имамо чињеницу, а то је министарка јуче рекла, да нам недостају у великом броју тужиоци. То је област која не би требало да трпи и то је нешто на шта би требало адекватно да се реагује.

Дакле, и по европском просеку имамо мање тужилаца у односу на број становника, много мање чак и у односу на тај европски просек ми имамо огроман број тужилаца који нису изабрани на та места. То је однос према тој институцији и такво стање је потпуно неодрживо.

Цурење информација из истраге и притвора и чињеница да тужилаштво на тако нешто годинама не реагује, да тако нешто није само некаква пракса која је постојала пет година него, нажалост, правило да се информације из истраге и притвора по правилу појављују у истим медијима који онда воде процесе против одређених лица. Та лица пролазе кроз медијски линч, што представља својеврстан бруталан и недопустив напад, и притисак и поруку, као и упозорење на судије, тужиоце како би они требало да реагују.

Нетранспарентност избора, а то је оно о чему су и моје колеге говориле, јесте чињеница да кандидати који нису прошли, а имамо некакву ранг-листу која није транспарентна нити јасна, немају могућност да се жале, да добију образложење који су то разлози због којих они нису прошли. Имамо невероватне ситуације где је Повереник за информације тражио по пријави Алумни клуба Правосудне академије да се доставе биографије 17 кандидата за заменике о којима ми данас говоримо и невероватни став да то представља некакву службену тајну те професионалне биографије кандидата о којима бисмо ми требало да говоримо. Не знам како то може бити службена тајна када ми те биографије имамо. Тужилачка функција је много важнија од персоналне биографије самог кандидата. Она има шири интерес за јавност и то су ствари које не би требало да се понављају.

Када говоримо о тужилаштву и о стању у тужилаштву, ми нажалост говоримо о случају „Савамала“, која представља бруталан пример, то је догађај који се десио и који је ударио на темељ правне државе. „Савамала“ је удар на темељ правне државе, нажалост, симбол ове власти, али ћутање тужилаштва у претходних годину дана, а ево ових дана ћемо обележити 13 месеци, јесте нажалост обележје и тужилаца. Не видим ни један једини разлог зашто поступајући тужилац није изашао константно и обавестио јавност и грађане Србије о чему се ради у предистражном поступку. Да ли постоје проблеми у том поступку? Да ли је можда онај који није спречио рушење много важнији од онога који је наредио полицији да не реагује на позив грађана у помоћ, дакле, да ли је одговорност његова. Нажалост, тужилаштво тиме што ћути саучествује у том удару на правну државу и то је нешто што је потпуно невероватно.

Живимо у земљи у којој Повереник тужи Више јавно тужилаштво зато што не желе да дају службено биографију поступајућег тужиоца за тај случај, Тужилаштво је кажњено 800.000 динара, грађани Србије плаћају нерад тужилаштва, то су потпуно невероватне ствари. Имамо парадоксалну ситуацију да Републичко јавно тужилаштво тужи Повереника зато што је Повереник наложио да јавности да професионалну биографију и каже ко је поступајући тужилац у случају „Савамала“, због тога што је наводно повредио јавни интерес и угрозио не знам који закон. Није јасно ни који је то закон повредио, ни какав је то јавни интерес који спречава грађане Србије да имају информацију ко је тужилац, ко ћути на брутални удар на правну државу који траје већ годину дана.

Господо тужиоци, сви који радите на том случају, одуприте се притисцима, изађите у јавност. Уколико не можете да поднесете те притиске, ја вас молим да се са тог места склоните. То је бруталан удар на правну државу и недопустиво је да тужилаштво на тако нешто ћути већ више од годину дана.

Утицај на рад тужилаштва, примери политичког утицаја – коментарисање превасходно од стране премијера, сада изабраног председника, где он говори да је неки човек криминалац, да је други човек највећи нарко-дилер и да он треба да се процесуира, да градоначелник Београда низашта није крив, да није куповао станове, да је његов потпис фалсификат, где је главни доказ и главна истина некакво полиграфско тестирање, да за пад хеликоптера нико није крив, у тренутку када није ни покренута истрага, да за „Савамалу“ нико није крив и да је за то он знао да би чак он сео у тај багер и рушио само дању, а не ноћу, а да је све остало у реду. Ако нешто може да се дефинише по упоредној пракси, по свим позитивним прописима као директни удар, као директно упозорење и директна порука то су незапамћени притисци који долазе превасходно од представника, од највиших представника власти, превасходно од Александра Вучића.

Када говоримо да постоје медијско-политички притисци, па чак је и Високи савет судства реаговао на понашање Телевизије Панчево, о једној бруталној кампањи на судију, да су то недопустиви напади да су, нажалост, на тој телевизији Панчево показивали и породичне прилике и фотографије чланова породице, што је очито манир ове власти, и само због тога што је та судија, часна, поништила пресуду по приватној тужби функционера Српске напредне странке против једног новинара.

Дакле, та уиграна, нажалост, већ пет година добро уиграна политичко-медијска пропаганда која на бруталан начин крши претпоставку невиности, то константно цурење информација истраге и притвора су нешто нашта, нажалост, ни ви не реагујете.

Само неколико речи о избору, односно о Предлогу закона о судијама ја ћу говорити када будемо имали време о амандманима, то је пар екселанс политичка порука и сваки аргумент да се ставља у исти однос са председником Врховног касационог суда је чињеница да председницима судова, и то све анкете о судијама говоре, да су највиши притисци, под један, од представника политичке власти и, под два, од председника судова. Ми данас предложеним законом покушавамо да им обезбедимо дупли мандат чиме би они могли да имају осам година мандата. Осам година озакоњеног простора на утицај судија, а то је нешто о чему ћемо више говорити по амандманима.

Дакле, избор тужиоца за ратне злочине – недопустиво је да од децембра 2015. године Србија нема тужиоца за ратне злочине. Имамо константне најаве премијера од децембра 2016. године да ће бити изабран у наредних седам дана, па је у новембру рекао да ће бити изабран наредне недеље и да је искључива кривица Владе што немамо тужиоца за ратне злочине. Извештај о малом броју предмета, и домаћи и страни, коинцидирају са чињеницом да немамо тужиоца за ратне злочине, да је сваке године све мање и мање.

Оно што је кључно, оно што је важно за сваку земљу, а посебно за земљу као што је Србија, знате, однос према ратним злочинима је однос према нашој прошлости, а наша заједничка обавеза је да томе посветимо највећу пажњу и да то тужилаштво гони апсолутно свакога ко је учинио било какав злочин, а посебно они који су тако нешто учинили у име наше земље, то је наша обавеза према будућности. Нажалост, однос који ми као друштво, који ова влада има према Тужилаштву за ратне злочине је однос према ратним злочинима. Ми имамо чињеницу да је председник Србије, још увек председник Србије Томислав Николић, одлазећи председник, на бруталан начин водио кампању против претходног тужиоца за ратне злочине, чак, упозоравајући га одакле идеја том човеку да он нешто копа по Србији – „нек добро размисли тај тужилац за ратне злочине шта ради“.

То су невероватни притисци, невероватна упозорења и невероватне поруке. Нажалост, све оно што је настало после тога што је господину Вукчевићу истекао мандат, чињеница да имамо политички вредносни аргумент зашто тај човек није уписан у именик адвоката је нешто што апсолутно представља однос ове државе према ратним злочинима.

Поштујући време, остављајући време мојим колегама, говорићемо више о амандманима, ја мислим да су ово кључне ствари и да сваки контекст избора мора да се разговора у контексту ширем од самих биографија. Хвала на пажњи.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Реч има народни посланик Војислав Шешељ.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Даме и господо народни посланици, ово што сам већ говорио, што се односи на досадашњи рад Тужилаштва и Специјалног суда за ратне злочине, довољан би био разлог да се закаже посебна парламентарна расправа и да затражимо извештај о досадашњем раду тог специјалног суда.

Наравно, он кроз наш правни систем није проведен као неки специјални суд, али по свим карактеристикама јесте специјални суд, и тамо су се десили толики правни скандали да је једноставно ситуација постала неподношљива.

И то што ће данас бити изабран нови и главни тужилац то не значи да ће се ствари променити. Можда ће се мало променити, ал' остаје сва остала структура иста, а то је структура која је навикла да прима налоге од америчког и осталих западних амбасадора у Београду, то је структура која је навикла да сваки час путује у иностранство, да се договара са српским непријатељима како прогонити Србе. И они од свих скалпова које су окачили по својим зидовима имају готово искључиво српске скалпове.

Ви се сећате кад су досманлије дошле на власт да је Коштуница дао аболицију за неколико стотина, односно преко 1.000, 1.300 албанских терориста које је требало процесуирати пред нашим судовима. Такво стање се одржало и до данас и права је реткост кад се неке покуша судити ко није Србин.

Видели смо случај онога из Тузле, Јуришића, за кога постоје сви докази да је учествовао у масакру војника ЈНА, око 150 војника је убијено у мају 1992. године, једноставно, на крају је ослобођен. Ослобођен, како кажу, због недостатка доказа.

Оно што ће остати највећа срамота за укупно српско правосуђе, мислим да је у питању „Овчара“ и мислим да је у питању „Сребреница“. „Овчара“ се још увек заташкава.

Први је Коштуница почео да заташкава „Овчару“ и све је договорено да суде неким територијалцима и неким добровољцима, од којих су неки заиста учествовали, а неки уопште нису били на том месту, да

би се прикрила улога официра војне безбедности, пре свега генерала Александра Васиљевића.

Ја сам објавио књигу изабраних докумената из тог процеса са једним специфичним насловом, госпођа Маја Гојковић је читала ову књигу, наслов је „Политички ортаклук курве Дел Понте и курве Дел Коштунице“, и у тој књизи сам објавио најинтересантнија документа која говоре о монструозним подметачинама у току овог процеса. И процес је стао. Људи су пуштени, ништа се не дешава.

Неки дан сам разговарао, на пример, са Предрагом Милојевићем званим Кинез кога су два лажна сведока оклеветала да је био на „Овчари“, да је био на „Јами“ и да је оверавао жртве из револвера 357 „магнум“, а мени хрватски вештак који је на лицу места откопавао и лешеве и чауре потврдио у хашкој судници да ниједна чаура 357 није пронађена, а овамо један полицајац, и даље прима полицијску плату, Спасоје Петковић Штука, други пробисвет, за кога није било места на тракторској приколици када су водили заробљенике на стрељање па је преко њива трчао пречицом да случајно и он не пропусти, то је тај Божо Латиновић звани Боро Крајишник, и они привилегован статус, лажне изјаве и све прође...

Видите, злочин на Овчари је био између 20. и 21. новембра. гардијска бригада је до 23. новембра била на Овчари и официри безбедности. Ево, ја могу Шљиванчанину да поверујем да није знао да ће бити стрељани ти које је он одвезао на Овчару, али шта је урадио сутрадан као официр безбедности гардијске бригаде и официр безбедности Оперативне групе „Југ“. Је л' се запитао сутрадан – а где су ми они за које ни реверс нисам добио?

Пуковник Војиновић, кад је отишла гардијска бригада постао је командант града Вуковара, а кад је било стрељање био је командант три села која обухватају и Овчару и појма није имао о Овчари. Био је командант града Вуковара неколико месеци, што значи да је била војна власт, није било цивилне власти, та војна власт је провела ексхумацију свих лешева на подручју Вуковара и они су уредно сахрањени на вуковарском гробљу. Сваки леш је означен, ако је био непознат, са посебним ознакама које су омогућиле каснију идентификацију. Једино Овчара није дирана, док се странци нису заинтересовали. Дакле, „Овчара“ је спремана да буде велика српска компромитација када то затреба Хрватима и западним силама.

А зашто је Александар Васиљевић организовао стрељање 200 заробљеника на Овчари? Зато што је он као шеф Војне службе безбедности организовао оне чувене групе „Опера“ и „Лабрадор“, које су имале задатак да подметну бомбу на зграду Јеврејске општине у Загребу, да се усташама подметне, па онда на Јеврејском гробљу, на Мирогоју и тако даље.

Усташе су похватале ту групу и они су пропевали тамо по хрватским затворима, и онда је био уцењен Александар Васиљевић. И да би се дочепао тих својих људи који су похапшени у Хрватској он је испуњавао

хрватске налоге. Прво је лично одвезао један транспортни авион пун усташа из Вуковара у Загреб, њих тамо истоварио и утоварио своје људе, а онда је на Овчари стрељао тачно 200 заробљеника, што су наручили Хрвати, а са Весном Босанац је правио списак кога треба стрељати. То су углавном били политички противници ХДЗ-а, то је била она градска фукара, пијанци, пробисвети углавном, мало је ту било озбиљнијих људи.

Било је седморо људи чији идентитет никако нису могли да утврде, што значи да су били странци. ДНК анализа ништа није помогла и нико у Србији не реагује, Министарство правде то зна. Је л' тако министарко? Све то знате боље од мене. И министар пре вас је знао, и онај пре њега је знао, и када је била она министарка, како се зваше, Снежана Маловић, била је досманлијски министар, и она је потврдила да све то зна, али нико не сме да покрене. Је л' тако било Наташа? Значи, све се то зна, а нико не сме да покрене.

Око Сребренице нема никаквих тајни; стрељано је око 1.000-1.200 муслиманских заробљеника, и то је ратни злочин стрељање војних заробљеника и никаквог другог кривичног дела нема. Ниједна жена није стрељана, ниједно дете. Било је неких који нису имали униформу. Знате, није цела 28. дивизија имала униформе, али су се они као организована борбена јединица пробијали из Сребренице ка Тузли и успут падали у заробљеништво.

Ево, недавно је умро Љубиша Беара и понео тајну са собом у гроб. Он је осуђен на доживотну, као директни извршилац на терену. Ко је дао налог, сада је мало теже утврдити. Он није проговорио, али имамо посебне муслиманске изворе – да је Клинтон тражио од Изетбеговића да се организује да погине 5.000 муслимана у Сребреници, о томе сведочи Ибра Мустафић, који је лично разговарао са групом муслимана са Изетбеговићем, и објавио књигу о Сребреници, да се побије 5.000 муслимана и да то буде повод за улазак НАТО у рат против Срба.

Није побијено 5.000 муслимана, побијена је хиљада, ал' тешко је сад лицитирати. Злочин је злочин. Злочин се не може правдати, али се мора спречити да се по политичким налозима суди невиним људима или људима чија је кривица много мања од организатора. Ови људи којима се сада суди, заправо немају никакве кривице, они су на један природан начин реаговали на побуну заробљеника. Знате, када 10, 15 војника спроводи 200 заробљеника „невезаних“, и опусте се са њима, чак и срдачније причају, па се један изненада залети и отме пушку нашем полицајцу, убије га, окрене према другима... Срећа, командир реаговао, ухватио за цев и окрену у ваздух. Те су се ствари дешавале.

Сада се појављује тужилац који не зна шта је стрељачки строј и каже – изведени пред стрељачки строј. Кретен! Изведени пред стрељачки строј. Где се то изводи пред стрељачки строј? Гледали сте у филмовима о Наполеону како изгледа тај згуснути стрељачки строј, линијски, кад су у

питању пушке старијег типа које се пуне на врху цеви, а, видели сте, расути стрелачки строј је уведен када су уведене пушке острагуше. Дакле, пушке које се пуне страга, и брже се пуне и брже се испаљују зрна, и онда више није било могуће да иду ти згуснути стрелачки стројеви, јер побише их одмах, морало је свако да се брине за своју заштиту у расутом строју. Нема појма тај тужилац, а поступа овде. Не зна он колико су људи наводно стрелјали. Каже – ту су стрелјали неки пре њих, па су они стрелјали, па су долазили неки после њих да стрелјају, и тако у четири, пет, шест фаза. Не може се тако судити, а суди се под притисцима споља.

Случај Кравица. Процесуиран је у Сарајеву пред Специјалним судом БИХ, и нигде нема да је у више наврата било стрелјање, а људи су осуђени на високе казне робије, и нема геноцида. И нема везе између тога што је урадила полиција када је била нападнута од заробљеника и оно што су урадиле неке војне јединице које су неколико група заиста стрелјале. Зашто наши државни органи не реагују? И, по мом мишљењу треба преиспитати. Имао бих још неке ствари да кажем, али договорили смо се да још неке ствари ставимо на тапет, па ће то Милорад Мирчић сада да каже.

Треба организовати парламентарну расправу о извештају Специјалног суда за ратне злочине и његовог тужилаштва, па да онда на основу свих чињеница које нам буду поднесене заузмемо одговарајуће ставове. Ми живимо у систему поделе власти. Свака грана власти је релативно самостална, релативно независна, али све гране власти треба међусобно да се контролишу. Ми, једноставно, као Парламент треба да захтевамо контролу, бар делимичну контролу судске гране власти која се односи и на рад Специјалног суда за ратне злочине и његовог тужилаштва – да једном заведемо ред на том плану.

ПРЕДСЕДНИК: Марко Атлагић.

МАРКО АТЛАГИЋ: Уважена госпођо председнице, Гојковић, поштовани министри, госпођице министарко, представници Тужилаштва са сарадницима, ми данас говоримо о веома значајној теми, а дозволите да на почетку кажем нешто о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о судијама, а онда о предлозима за тужиоце.

Дозволите на почетку да кажем да је и овај предлог закона о изменама и допунама Закона о судијама, уваженог народног посланика и председника Посланичке групе СНС, господина др доцента Александра Мартиновића, као и избор тужилаца, имају своје упориште у експозеу председника Владе Републике Србије, господина Александра Вучића, којег је он представио народним посланицима Народне скупштине Републике Србије 9. августа господње 2016. године. Господо народни посланици, *repetitio est mater studiorum*, па онда да не заборавимо, експозе председника Владе Републике Србије господина Александра Вучића је најтранспарентнији, најконкретнији, највећи и најбољи од свих 70 претходних експозеа председника Влада Србије, почевши од првог експозеа

председника владе модерне Србије, господина Проте Матеје Ненадовића 1805. године до данас.

Господо народни посланици, ако не верујете проверите. Уједно вам дајем на знање, а надам се да немате ви који подругљиво плјескате мржње, и на радовање да је експозе председника Владе господина Александра Вучића цитиран у једном престижном међународном часопису, који се налази на SCImago листи...

(Народни посланици посланичке групе ДЈБ: У ком часопису?)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Молим колеге да не додају.

МАРКО АТЛАГИЋ: Вас очекујем да се јавите, ви који сте професор универзитета, ниједну диплому немате...

Дозволите да кажем да се налази на SCImago листи међународног часописа, тиме је први пут у модерној историји Србије један експозе председника Владе Србије цитиран на једном престижном међународном часопису. Да ли је тачно, господо, или не, проверите. Посебно позивам да провери универзитетског професора који додају. На страници 52 експозеа председника Владе Александра Вучића пише: „Што се плана рада у области правосудне професије тиче, стратешки документи су зацртали активности усмерене на успостављање стручности, одговорности и ефикасности вишег квалитета правде. У наредном периоду пажњу треба посветити реформи правосудних професија.“

Управо овај предлог закона о изменама и допунама Закона о судијама који је предложио уважени народни посланик др доцент Александар Мартиновић иде у том правцу.

(Војислав Шешељ: Јеси л' ти прочитао његову књигу?)

Суштина измена овог закона односи се на дужину трајања мандата председника судова. Они би убудуће, по овом предлогу, били бирани на период од четири године уз могућност да још једном буду изабрани на ту функцију.

(Војислав Шешељ додајује.)

Хвала вам на култури.

Исто тако, овим предлогом закона предвиђено је да председницима судова који у току мандата наврше радни век функција председника суда престаје тек истеком мандата. Наравно, одлуку о томе доноси Народна скупштина Републике Србије.

Даме и господо, јуче сте, неки, рекли да не разумете у ком смислу иду ове промене. Ове промене иду у сврху доследне примене Устава Републике Србије, који утврђује положај судија и председника судова како би се постигао ефикаснији рад судова, а тиме и остваривање права грађана у судским поступцима. Немам намеру шире то образлагати, јер је то јуче квалитетније, стручније и одговорније, могу рећи, од мене објаснио господин др Александар Мартиновић.

Даме и господо народни посланици, ми данас расправљамо и о избору тужиоца за ратне злочине. Дозволите одмах да кажем да је то изузетно осетљива тема и да је посао тужиоца веома одговоран. Тужилац, као самостални државни орган, у кривичном поступку налази се у двострукој улози, и врло је битно да се то каже, улози странке у кривичном поступку и улози државног органа, што многи овде међу нама заборављају, задужен је да заступа државне националне интересе Републике Србије, а државни највиши национални интерес Републике Србије јесте утврђивање истине и правде.

Господо народни посланици, немам намеру да оспорим листу тужилаца, осим два кандидата, а то су Марина Живковић, Виши основни суд у Пироту, и Наталија Бобот, Први основни суд у Београду, као што је то колегиница Пиља рекла, због компетентности и стручности.

Поштовани грађани Републике Србије и поштовани народни посланици, дозволите да кажем још неколико реченица о томе да су јуче у дискусијама без аргумената били нападани Министарство правде и поједине судије.

Дозволите само да кажем истину, а ви знате да ја нећу напамет ништа да причам, цитираћу, за време странке бившег режима судство је било најгоре у Европи по оцени европских званичника. Неке су им судије умирале од неправде, а неки су извршили самоубиство. За време странке бившег режима направљен је један од највећих скандала у историји судства.

Даме и господо, поштовани грађани Републике Србије, они су изабрали мрвог судију, покојног Љубишу Ристића из Пожеге, за судију, а њихова председница Високог савета судства Ната Месаровић је изјавила, цитирам, да су сви кандидати били проверени и да су на проверу утрошили 200 часова времена, завршен цитат.

Поштовани народни посланици, није ми објаснила до данас, ни мени, ни вама, ни грађанима Србије, како је само проверавала, испитивала мрвог судију Љубишу Ристића, а то је тврдила да јесте.

Како, господо из странке бившег режима, оправдати чињеницу, а јуче сте рекли овде да се политика меша у изборе тужиоца и судија, да сте изабрали за суткињу госпођу Соњу Бркић, која је кршила Закон о судијама, јер је истовремено обављала дужност судије Врховног суда Србије и председника, веровали или не, РИК, а ви знате, господо који се бавите судством, да Закон о судијама то изричито забрањује. Али није само ту проблем. Проблем је у томе што је она у РИК на тај начин противправно узела 2.673.000 динара. Поштовани народни посланици и господо посланици, одбила је да врати те паре.

Господо из странке бившег режима, ви се код избора судија и јавних тужилаца нисте придржавали нити стручности нити оспособљености, а најмање достојности, да не кажем да сте имали једног

помоћника министра а да није имао завршен Правни факултет. То потврђује и Извештај Европске комисије за 2010. годину у којем, поред осталог, пише, цитирам...

Хвала вам, ви што кажете цитирај, било би добро да и ви понешто цитирате.

Цитирам: „Реформе које проводи власт“, значи бивша, „у Србији представљају посебну забринутост“, завршен цитат, из књиге „Реформа правосуђа у Србији 2008–2012“, страница 96.

Та иста Европска комисија каже, цитирам: „Процес реизбора судија“, а јуче сте имали примедбе, – „био је нетранспарентан, ризикујући тиме и принцип независности реформе које је провела власт, биле су као најгора могућа ствар“, завршен цитат. Извештај Европске комисије пренео је и уважени лист „Политика“, 7.7.2012. године. Толико, господо, о вашим примедбама јуче, а ви моје проверите и демантујте ме.

И на крају о овом закону. Ви знате да се доласком господина Николе Селаковића, бившег министра правде, ситуација побољшала, иако још увек има одређених проблема, али садашња госпођица министар Нела Кубуровић наставља да побољшава ситуацију из дана у дан. Проћи ће много времена да вратимо судство тамо где му је место.

Господо народни посланици, дозволите сада да кажем нешто и о тужилаштву у Хашком трибуналу, као један од сведока у суђењу века, дакле, као сведок господина Слободана Милошевића. Одмах да вам кажем, никад ме нико од новинара до сада није упитао, и на почетку да кажем да су се тамо десиле страшне људске судбине за које још штампа не зна, а ја ћу на крају рећи ко је то и учинио.

Дозволите да кажем, када су у питању злочини и Хашки трибунал, да је тај суд врло чудно основан, не само Суд него и Тужилаштво и да су врло чудно и поступали. Када су у питању злочини Хрвата над Србима у Хрватској, али и другим народима, али у првом реду над Србима у Хрватској, видим да се господин „Влахочевић“ смеје на жртве које спомињем, онда је истина да бројни злочини над Србима у Хрватској за време и после хрватске злочиначке акције „Олуја“ нису кажњени.

Господо народни посланици и уважени грађани Републике Србије, злочиначка акција „Олуја“ је највећи и најмонструознији злочин против српског народа западно од Дрине и највећи погром у Европи после Другог светског рата. Ово вам не говорим само као народни посланик и један од сведока Слободана Милошевића, него вам говорим и као стручњак за ово подручје. За осам дана Хрватска је протерала 280.000 Срба и 280 пре злочиначке акције „Олуја“. И нико до данас није кажњен.

Поштоване даме и господо, до данас нико од непосредних починилаца убиства или по командној одговорности за више од 1.500 убиства цивила, паљења српских кућа, читавих села и градова и систематског етничког чишћења акцијом „Олуја“ није одговарао.

Хрватска је могла деведесете године, али није хтела, да се директно суочи са својом дугогодишњом злочиначком прошлошћу. Уместо тога, да се одрекне усташке идеологије, она и даље до данас форсира усташку идеологију, засновану на мржњи и уништавању свега што је српско. Ви то добро знате ако добро пратите.

Данас је усташка идеологија један од темеља Хрватске политике, која тежи, нажалост, да обликује колективну свест хрватског друштва, што је погубно не само по Србе у Хрватској него и по Хрвате.

Не треба да вас чуди што су Хрвати поново поставили плочу са натписом „За дом спремни“ у Јасеновцу, јер је данас, нажалост, усташка идеологија постала највећа хрватска храна. Пљачкање, убиства цивила, силовање жена, паљење српских кућа, и не само српских, него и других народа широм Европе, скрнављење црквених објеката је исконска одлика хрватског националног карактера од деветог века до двадесетог. Написао сам књигу коју радим 20 година – „Злочини Хрвата од деветог века до данас“, све су инострани извори, не над Србима, него и над другим народима.

У Хашком трибуналу хрватски кољачи нису криви, али је зато Милан Мартић крив за бомбардовање Загреба, са 35 година, за потезе, даме и господо, које је подузео како би се одбранио од највећег етничког чишћења у Европи после Другог светског рата, злочиначке акције „Олуја“, у којој је протерано више од 250.000 Срба.

Тај исти Хашки трибунал и Тужилаштво до данас нису санкционисали представнике Хрвата због њиховог напада на подручја под заштитом УН, нити су икада казнили Хрвате за бомбардовање и масакрирање Срба у западној Славонији маја господње 1995. године.

И оно што је најважније, а видим да јуче у дискусијама господи народним посланицима из опозиционих клупа није било јасно, господо, општепозната је ствар, ви који бар мало право знате, да је Хашки трибунал основао нелегални орган, Савет безбедности Уједињених нација уместо Генералне скупштине. У филозофији права и у праву, ако је нешто основано нелегално све одлуке које доноси тај орган, и у будућности које ће донети, оне су ништаве.

Хашки трибунал и као такав није успео до дана данашњега да задовољи правду, а требало је. Хашки трибунал није као такав, иако је илегалан, довео до помирења народа, а требало је. Хашки трибунал је издвојио једну нацију, а то је српску нацију, као једину одговорну за свирепе злочине на подручју бивше СФРЈ. То потврђује ову моју тезу и податак да Срби чине преко 95% осуђених у Хашком трибуналу на преко хиљаду година.

Хашки трибунал је за стотине хиљада прогнаних Срба, хиљаде мртвих, унесрећених, осудио неколико чувара у логору Челебић у Босни и два косовска Албанца непосредна извршиоца нижег ранга.

Није тачно, ако се зна, а зна се, да Хашки трибунал није злочиначки, да је идејни творац, молим вас обратите пажњу на ово, дакле идејни творац Хашког трибунала, први председник тог суда, а надам се, чини ми се, и задњи, последњи, Теодор Мерон рекао: „Оснујмо ад хок суд“, пре оснотка, „и осудимо све српске вође. Једино их тако можемо скинути с власти. Народ стоји за њих.“ Завршен цитат.

Уважени народни посланици, господо из Тужилаштва, Хашки трибунал, као сведок вам кажем, то сам изрекао чим сам дошао а сад понављам пред вама, пред грађанима Србије, највећи је правни, највећи политички и цивилизацијски измет којег је изнедрила међународна заједница.

На крају, ми смо јуче овде слушали једну народну посланицу која је говорила о томе како ми треба да кодифицирамо одлуку Хашког трибунала и Хашки суд. Она не зна да ту наказу од суда није основао илегални орган. Основао га, како је сам рекао, Савет безбедности Уједињених нација уместо Генералне скупштине УН. Није ни чудо шта она каже зато што је дошла из једне минорне посланичке групе чији је председник, те групе, веровали или не, био кандидат за председника Србије и који је у програму навео отцепљење КиМ од Републике Србије. Између њега, а ради се о Ненаду Чанку, и Хашима Тачија нема никакве разлике.

На крају, није он једини у овом високом дому, а нема га никада у овом високом дому као посланика, који је такву тезу јавно изнео, ал' грађани су ме задужили да то кажем, има још народних посланика који седе овде у овом високом дому и један од њих је Чедомир Јовановић, који је рекао за Републику Српску, цитирам: „Република Српска је настала на геноциду, на сребреничком геноциду, на етничком чишћењу незабележеном у Европи после Другог светског рата“, завршен цитат, 23. 6. господње 2012. године.

Господо народни посланици и уважени грађани, ја носим ваш захтев, тачно, прецизно, данас овде, 5. 4. господње 2016. године у десет сати и 16 минута Албин Курти је изговорио на Б92 инфо да би волео да председник Владе у Србији буде Чедомир Јовановић и Жарко Кораћ, јер они признају независност Косова. Даље, 26.10.2012. године Чедомир Јовановић је рекао: „Републичка власт је требало и још увек треба Војводину да одвоји од Републике Србије и да јој призна пуни суверенитет и она треба бити независна земља“.

На крају, поштовани народни посланици, као човек струке последњу реченицу вам говорим, постоје две највеће мрље у историји српског народа. Једна је била 13.7.1813. године, када је вожда Карађорђа убио Никола Новаковић, када су му одерали главу, засолили, напунили памуком и послали у Цариград. И друга, 28.6.2001. године, када је председника Слободана Милошевића група људи на челу, поред осталог, и

са једним народним послаником Чедомиром Јовановићем, на превару на Видовдан испратили невина у Хашки трибунал.

Волео бих да историја демантује ове моје речи, а све ће на видело изаћи. Хвала лепо, уважена господо народни посланици.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Поштовани народни посланици, сагласно члану 27. и члану 87. ставови 2. и 3. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да ће Народна скупштина данас радити и после 18.00 часова, због потребе да Народна скупштина што пре донесе законе из дневног реда ове седнице.

Реч има народни посланик Соња Павловић, повреда Пословника. Изволите.

СОЊА ПАВЛОВИЋ: Хвала лепо.

Било је споро али достижно, те тако добих и ја прилику да примедбујем о повреди Пословника, јер се члан 108. крши у континуитету, додуше селективно.

Не видим разлог зашто је претходно говорнику, и не само њему већ и господину Ристичевићу, дозвољено да крши члан 106. Јер, ево, рецимо, пошто бројке све говоре, господин Атлагић је говорио 23 минута и једну секунду, од тога је првих 11 минута и 23 секунде било посвећено експозеу и бившим властима. Онда је био један мали покушај да у наредних три минута и 37 секунди чујемо нешто о овој теми због које смо се данас скупили, те смо завршили све на крају са још осам минута и једном секундом о другим темама, претходним режимима, претходним властима и експозеу.

Такође, господин Ристичевић нам се обратио са својим белим стадима и чобанчићима, виноградима и свим осталим што га интересује на потпуно непримерен начин и у тренутку кад уопште не треба расправљати о томе. Пошто у сваком злу има нечег доброг, ја сам закључила успут да је он, изгледа, у неким рођачким односима са том чувеном породицом тужиоца Дедић, јер их је тако здружено бранио да ја не могу да видим други разлог, те вас молим, дошло је да вас молим, господине председавајући, мада се ово односи делом и на претходну председавајућу, да се потрудите да члан 108. не кршите и да водите рачуна о реду на скупштини, односно да се посланици држе утврђеног дневног реда и да говоре само о темама које су на дневном реду. Хвала вам најлепше.

(Марко Атлагић: Само једну реченицу.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Немате право, колега Атлагићу.

Сматрам да је колега Атлагић углавном био у теми, не баш увек, али јако је тешко да претпостави председавајући шта ће који посланик у одређеном моменту да каже. Широка је тема, реч је о избору носилаца јавнотужилачких функција.

Не можете, колега Атлагићу, завршили смо то. Утрошили сте 23 минута.

У реду, једна реченица, само вас упозоравам да не сме да буде злоупотребе Пословника.

Ја вас упозоравам, сачекајте да одговорим колегиници.

Господин Марко Атлагић је углавном базирао своју дискусију на пропусте Специјалног суда за ратне злочине у прошлости. Избором новог тужиоца, кроз своју дискусију је хтео да укаже да те пропусте не треба поновити или толерисати. Не знам зашто то некоме смета?

Првих 11 минута је говорио о експозеу председника Владе, који је значајан део експозеа посветио независности и самосталности носилаца судијских функција и самосталности носилаца јавнотужилачких функција, онако како пише у Уставу, и то је цитирао. Не могу да схватим у чему смо онда прекршили Пословник. Да ли желите у дану за гласање да се Народна скупштина изјасни о повреди? (Да.)

Колега Атлагић, повреда Пословника.

МАРКО АТЛАГИЋ: Поштовани потпредседниче Народне скупштине господине Арсићу, како сам рекао, достојанство Народне скупштине – ви сте објаснили повреду, али остала је још једна реченица да додам. Када сам цитирао експозе, хтео сам да кажем да је то манир сваког врлог народног посланика у свим парламентима света, и програм, ако држе до своје државе, до своје владе и до свог председника владе, треба сви да носимо у торбама, јер из њега излазе велике идеје.

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, све је јасно.

Реч има народна посланица Мариника Тепић.

МАРИНИКА ТЕПИЋ: Захваљујем.

Поштоване колегинице и колеге, гости из Владе Републике Србије, ја ћу се осврнути на тужилачки део дневног реда и одмах скренути пажњу на низ отворених питања јуче, а која су, нажалост, и до данас остала као отворена и која је покренуо колега Марко Ђуришић, тражећи одговоре на, и данас су у неколико наврата поновљене ствари о оном биографском делу за кандидате за тужиоце који се тиче академског периода, односно саме дужине трајања студирања, просека итд., што би нама као народним посланицима могло да да одређене упуте када дође дан за гласање.

Оно што се десило јуче, а то је да је министарка одговорила да не сматра да треба да нам да такве информације, ви то не смете да радите. Ви то врло добро знате. Све и да сматрате да оне нису потребне, када вас народни посланик о томе пита дужни сте да на њих одговорите. Ја сам заиста очекивала да ћете данас доћи са тим информацијама. Пошто се то није десило, имамо времена до дана за гласање и ја вас молим да о свим кандидатима добијемо од вас, не од Повереника, све податке које су народни посланици тражили за тужилачке функције.

Оно што мене нарочито брине у овом преобимном дневном реду јесте онај део који се тиче Тужилаштва, односно тужиоца за ратне злочине. Имајући прилику да видим програме двоје кандидата, Милана

Петровића и Снежане Станојковић, врло је јасно да имају потпуно супротне или супротстављене приоритете.

Кандидат Милан Петровић за своје приоритете је истакао јачање регионалне и међурегионалне сарадње на свом пољу деловања, уз потпуно једнак третман према свима, без обзира на националну, верску или етничку припадност. С друге стране, кандидаткиња Снежана Станојковић је у свом програму маркирала да би преиспитала регионалну сарадњу и, такође, дала предност злочинима, односно случајевима у којима су жртве Срби, што је, наравно, сложићете се, потпуно супротно и домаћем и међународном праву, и свим нормама и свим оквирима који се тичу било ког тужилаштва за ратне злочине.

Међутим, ми смо у радном материјалу добили као првопредложену Снежану Станојковић. Из тог разлога ја истичем озбиљне резерве према већини која ће у дану за гласање изабрати тужиоце или тужитељку за ратне злочине.

Оно што нарочито желим да истакнем јесте следеће: све и да имамо најбоље кандидате на свету за тужиоце за ратне злочине мене јако занима како ће они поступати када ступе на дужност, а нарочито да ли ће се у ратне злочине мешати и истраживати на тај начин да се не баве само извршиоцима, већ и оним што смо ми јако дуго година носили као страшно тешку хипотеку наше прошлости, а то су ратни хушкачи.

Ја немам амнезију и добро памтим ратнохушкачку перјаницу из деведесетих година Александра Вучића, који је био на функцији министра информисања, дакле бившег министра информисања, и надам се да ће било ко ко буде изабран за тужиоца за ратне злочине кренути и од врха пирамиде тиме показујући своју аутономност, своју независност, своју професионалност, да су сви једнаки пред законом и да ће пропитати нарочито оне које су на рат хушкали, а не само оне који су злочине извршили.

Ево, баш сам јуче гледала снимак неког говора Александра Вучића из Глине, пред људима у униформама, војним, паравојним, то би Тужилаштво требало да истражи, где је поклично изговарао позиве на стварање „велике Србије“, а немам баш утисак да се „велика Србија“ једино ствара у миру, а на пример једино „велика Албанија“ у немиру. Тако да бих волела да добијем те одговоре...

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, потрошили сте време. Захваљујем.

Реч има народни посланик Владимир Ђукановић, повреда Пословника. Изволите.

ВЛАДИМИР ЂУКАНОВИЋ: Свакако, председавајућа, члан 107, а наравно и члан 104, јер, пре свега, малопређашњи говорник није уопште говорио о тачки дневног реда. Члан 107. зато што се на овако један груб начин обмањује јавност и вређају се одређени државни функционери, посебно с том причом о ратном хушкању.

Просто, да подсетимо уважену колегиницу, а и читаву јавност, Александар Вучић је политиком кренуо да се бави 1993. године. Рат је већ увелико трајао. И потпуно је невероватно да неко ко је тада био још увек студент на Правном факултету може да буде ратни хушкач, а неки који су тада били актуелни политичари, а уважена колегиница била је у њиховој странци, залагали су се за „Сријем Хрватској“. И то је потпуно невероватно шта ми овде слушамо. И нису им ратни хушкачи они који су заговарање протеривање српског народа...

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, то није повреда Пословника.

ВЛАДИМИР ЂУКАНОВИЋ: У реду, само вас молим да реагујете да овакве скандалозне изјаве заиста не долазе до јавности, јер се овако обмањује јавност. А шта је ко изјављивао мислим да њој не би било упутно да о томе говори, пошто бисмо о ратном хушкању тек могли да попричамо, посебно са њеном бившом партијом. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Владимир Орлић, реплика.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала, госпођо председнице. Потпуно је, али потпуно непотребно и потпуно неприхватљиво да се на оваквим темама и на овакав начин, као што смо чули малопре, праве неке политичке каријере, питање је, узгред, где и у каквом окружењу, то нек буде питање за онога ко је ове ствари урадио малопре, то је апсолутно испод сваког нивоа, из више разлога. Прво, чистом клеветом причамо о ратном хушкању. Због чега? Због тога што је неко умео да да реч подршке за свој народ онда када је био угрожен, не да нападне и упери прст у било кога другог, него да охрабри и помогне свог. То се назива хушкањем. Свака част.

Неприхватљиво је и много неприхватљивије из једног много важнијег разлога, због тога што долази од оних од којих долази. Ајмо сад овако, чули су сви овде и сви који ово прате ко је Рамуш Харадинај. Је л' тако? Чули су врло добро. Чули су да је Карла дел Понте лично у својству тужиоца рекла да је тај човек непосредно одговоран за свирепа убиства, ликвидације, прогон, силовања, депортације људи, за иста етничка чишћења. Зна, не Србија, цели свет зна о коме је реч.

Е сада, да данас нама, помињући Александра Вучића, онакве бесмислице малопре изговори неко ко долази из непосредног окружења изборног штаба људи који су правдали Рамуша Харадинаја, који су оптуживали Србију због тога што се он слободно шета и они који су стајали поносно са својим новим компањонима, колико јуче, овде у Дому Народне скупштине, да исте те ствари, те ужасне ствари, у сврху заштите Рамуша Харадинаја, понове, ти нама да овде соли памет. Нека гледа Србија, а они слободно нека кажу још који пут, чуће ово изнова. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Миланка Јевтовић Вукојичић, изволите.

(Мариника Тепић: Реплика.)

Нема реплике.

(Мариника Тепић: Има. Како нема?)

Нема, оценила сам да нема реплике. Претерали сте.

(Мариника Тепић: Ја претерала?)

Апсолутно.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЛИЧИЋ: Захваљујем.

Поштована председнице Народне скупштине, уважени министри са сарадницима, поштовани грађани Републике Србије, колеге посланици и посланице, у свом говору осврнућу се на један закон, то је Предлог закона о изменама и допунама Закона о судијама, који је поднео шеф посланичке групе и народни посланик, господин Александар Мартиновић, зато што мислим да јуче и данас од стране опозиционих посланика ниједна суштинска примедба није изнета, у ствари једина примедба која је изнета односи се на то што је шеф посланичке групе и народни посланик, Александар Мартиновић, у складу са законом и Пословником, радио свој посао, односно предложио Влади, а Влада Народној скупштини овај закон о изменама и допунама Закона о судијама.

Тако ради шеф Посланичке групе СНС, и рад и одговорност народних посланика, то је оно што је приоритетно, како за СНС, тако и за њене коалиционе партнере. Наравно да ове измене и допуне Закона нису велике, али су суштински врло значајне и тичу се саме бити Закона о судијама. Зашто су јако важне и зашто су јако значајне? Зато што је дужност народних посланика да прати и контролише имплементацију донетих закона у Народној скупштини.

Народни посланик господин Александар Мартиновић приметио је, и зато је предложио измене и допуне Закона, да у досадашњој примени Закон о судијама има неке непрецизности које треба јасније дефинисати, а све полазећи од Устава, од члана 143. став 4. који дефинише Врховни касациони суд као највиши суд у Србији. Из тог разлога, није логично да председник Врховног касационог суда, с обзиром на сложеност њиховог избора и на одговорност коју имају, има исти мандатни период као председници других судова.

Из тог разлога предложено је скраћење мандата председника других судова на четири године, уз могућност, наравно, да они буду изабрани још једном на мандатни период од четири године, али то ће, наравно, искључиво зависити од ефикасности руковођења правосудном институцијом, односно од њихове ефикасности као председника судова.

Ове измене и допуне Закона и те како су значајне и са аспекта остваривања права грађана које је, иначе, гарантовано Уставом и то права грађана на правично суђење, што и предвиђа члан 32 Устава.

Морам да кажем да је Влада Републике Србије на челу са Александром Вучићем и да је ресорно Министарство правде у претходном периоду донело низ законских решења чија је имплементација отпочела и

која и те како утичу и на правну сигурност грађана али и на побољшање судијске функције, односно на побољшање правосуђа уопште.

Напоменућу само неке од тих закона, то је Закон о јавним бележницима, односно нотарима, на који је Република Србија чекала читавих 70 година, и донети су у мандату Владе Александра Вучића. Такође морам да истакнем и Закон о извршењу и обезбеђењу чија је примена почела 1. јула 2016. године, и захваљујући чијој примени, односно захваљујући имплементацији овог закона, имамо за 900.000 мање раније решених извршних предмета. Према томе, на тај начин судови су и те како растерећени, а растерећење судова значи заказивање чешћег суђења, већа доступност правде грађанима, могућност да се чешће заказују суђења и да грађани у разумном року остварују своја права пред судом.

Морам да истакнем и Финансијски уговор који се односи на изградњу правосудних институција, односно на изградњу објеката правосудних институција, а пре свега тиче се објекта Палате правде, површине 25.000 м², ради се о једној од највећих инвестиција у Републици Србији. Морам да похвалим, такође, и реконструкцију у Катанићевој улици, тј. Војно-техничког института, где су већ почели са радом Други основни суд, Друго основно јавно тужилаштво, Републичко јавно тужилаштво, Државно веће тужилаца, а пребачени су и неки судови из Палате правде. Укупна површина тог простора је 14.000 м².

Такође морам да истакнем да је Влада све ове године 2013, 2014, 2015. и те како дала значај на унапређењу, односно на изградњи правосудних објеката, и то широм Србије не само у Београду. Крајем прошле године почела је изградња Прекршајног суда у Пожаревцу, у фебруару ове године почела је изградња Прекршајног суда у Панчеву, 2016. године, после 20 година, сазидаана је прва зграда у Рашки и то је управо зграда за потребе Прекршајног суда.

Морам да напоменем да је овим пројектом, односно буџетом да су предвиђена средства од милион и триста хиљада евра за завршетак радова Прекршајног суда у Ужицу. Уз Прекршајни суд у Ужицу ради се на изградњи и Привредног суда.

Наравно, СНС у дану за гласање, подржаће све изнете предлоге.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Реч има Марко Ђуришић.

МАРКО ЂУРИШИЋ: Хвала, председавајућа.

Покушаћу у ово мало времена још једном да укажем на апсурдност овог предлога закона о изменама и допунама Закона о судијама, односно на чињеницу да се данас у расправи користе супротни аргументи у односу на расправу пре четири године када је иста ова већина променила Закон о судијама, који је предвиђао мандат председника судова од четири године и могућност реизбора, речима да се тиме закон усклађује са

уставним правилом да се председник Касационог суда бира на пет година, без права реизбора. И то је било велико достигнуће реформи СНС.

Данас не можемо да чујемо који је то разлог, који су то аргументи да се враћамо на оно старо, оно што ништа није ваљало. Која је то памет? Могу да разумем предлог који је дошао од колеге Мартиновића који тада није био део владајуће већине, био је у некој другој странци. Али, не могу да разумем ћутање министарке. Она није била министарка пре четири године, три и по, био је њен колега из странке, али она баштини, ваљда, оно што је рађено у претходном периоду, у време те већине, зато треба да објасни како он то није био у праву када је донео овде у Парламент Предлог измена закона да се укине мандат од четири године и продужи на пет и укине могућност реизбора. А сад је ово тако добро. То је дискусија коју сам ја хтео да чујем, али не могу да дођем...

Пуна су уста приче како ће ово да помогне за ефикаснији рад судова, а ево га пример тачка 9. дневног реда – Предлог за избор седам председника судова, који је дошао у Скупштину 31. октобра, господо, прошле године, пре шест и по месеци, а тек је данас на дневном реду. Па како су радили ти судови претходних шест и по месеци? Ефикасно и у корист грађана? Ко је одговоран за то? Ко је одговоран што шест и по месеци овај предлог стоји у процедури и није усвојен? А ми причамо о ефикасности и потреби да судови раде ефикасно и у корист грађана. Како су радили онда у ових претходних шест месеци? И какав је гарант ове већине која се овако опходи према избору председника судова да ће се то променити у будућности? Никакав.

Потпуно исте аргументе и дискусије слушамо када се ради о избору Тужиоца за ратне злочине. Не можемо да чујемо ко ће бити подржан од стране већине. Исти аргумент – у дану за гласање подржаћемо најбољег. Пре годину и по дана није било најбољег. Кандидати који су данас пред нама, једна кандидаткиња је добила 75 гласова, други кандидат пет гласова народних посланика.

Шта се променило у годину и по дана да очекујемо да ће сада имати избор тужиоца за ратне злочине? Нисмо чули ништа, ниједан аргумент, ниједну подршку за њихов програм који су изнели за рад у будућности. И треба да чекамо звонце у дану за гласање да видимо ко ће бити изабран. И то је слика ове владајуће већине и начина на који се управља Србијом већ пет година.

Драго ми је да је ту министар Вујовић, који јуче није био ту да каже нешто о овим зајмовима које треба да узмемо данас, да каже на који начин ће бити потрошено 182 милиона евра за Зајам за развојне политике у области јавних расхода и јавних предузећа. Како се остварује, рецимо, Стуб А, где каже да овај зајам треба да обезбеди рационализацију структуре зарада запослених у јавном сектору и спровођење преактивности кроз усвајање Закона о систему плата запослених у јавном сектору.

И сад ја вас да питам, у том закону стоји да ће до јула 2017. године, а требало је да буде до 1. јануара 2017. године, бити донет закон о платама запослених у локалним самоуправама и АП Војводини – 'оће ли бити донет до 1. јула, министре? Ви знате да неће. Влада не ради целу ову годину. Влада ће да падне за неколико дана. Имаћемо избор нове владе. Да ли ће бити усвојено до 1. јула? Неће. И ако ви будете поново министар финансија, ви ћете морати да одете у Међународну банку за обнову и развој и да кажете – извините, ево ми не поштујемо обавезе које смо преузели. И неће вам бити први пут, тако да сте навикли. Али ми нећемо да вам дамо подршку за то јер ви знате да оно што сте потписали не можете да испоштујете. То је једна тачка.

А да не говорим о стању и о томе какве ефекте имамо у финансијској консолидацији јавног предузећа „Електропривреда Србије“ и „Србијагас“. Да ли можемо ми уопште и када ћемо о томе да разговарамо? Ни једну једину реч нисмо чули о томе у досадашњој расправи, а ево спремили сте, послали сте нам данас, Влада једино што ради, ево, нова два споразума о два нова кредита за ЕПС – 45 милиона евра и за ЕМС – 15 милиона евра. Има ли краја том задуживању? А да не причамо о резултатима. Задужујемо се на име ЕПС-а, а производња струје мања 20% у јануару и фебруару месецу ове године. Ко је за то одговоран, неко руководство из 2012. године или људи који већ пет година урушавају „Електропривреду Србије“?

То су ствари о којима овде треба да се разговара и без те расправе немате нашу подршку за ове законе.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Прошло је време. Захваљујем. Време.

Реч има Александар Мартиновић.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Јавио сам се за реч као предлагач закона. Разумем да је претходни говорник озлојеђен резултатима избора на којима је његов кандидат тешко потучен. Негде се сакрио у мишју рупу, нико живи не зна где је. Разумем да је претходни говорник озлојеђен што припада странци која је толико моћна и јака да не може на председничким изборима да кандидује свог председника него кандидује потомка – како беше, Маријане? – Мурат-аге Поздерца. Ја то све разумем.

И разумем то што господин Ђуришић има један обичај који је имао аустријски цар Фрањо Јосиф. Колико видим, Марко Ђуришић седи сам а стално говори „ми“. Тако је прокламације писао Фрањо Јосиф. Каже – ми, Фрањо Јосиф, наређујемо то и то. Ми, Фрањо Јосиф, наређујемо то и то...“ Је ли тако, Марко? Е...

Седи човек сам, без председничког кандидата, нигде живог посланика око њега нема из његове странке и – ми нећемо, и ми нећемо, и ми смо против и ми смо за ово, и ми смо за оно и тако даље.

Прво, што се тиче Предлога закона о изменама и допунама Закона о судијама, ствар је потпуно јасна. Његош каже: „Вријеме је мајсторско решето. Пречистиће оно ове ствари. Ситнарије ћецу забављају“.

Дакле, време је показало да је због ефикасности у раду судова у Републици Србији, да је због квалитета рада председника судова потребно приступити изменама Закона о судијама у смислу да се са једне стране направи дистинкција између Врховног касационог суда као највише судске инстанце у Републици Србији, чији се председник бира по Уставу Републике Србије на пет година и не може бити поново изабран, и свих осталих судова у Републици Србији, за које сама ја, а не ми, дакле ја као народни посланик предложио да се председници судова бирају на период од четири године и да могу бити поново изабрани на ту функцију и, такође, предложио сам да председнику суда који у току мандата наврши радни век судијска функција и функција председника суда престају истеком мандата председника суда.

Уопште не видим разлог зашто су ови предлози изазвали толику нервозу код господина Ђуришића, који очигледно сматра да је нека група – сам за себе, и ја немам ништа против тога, али мислим да Предлог закона не треба да ствара толику импулсивност, јер је реч о једној промени која може да донесе само добро, према мом мишљењу, српском правосуђу. Господин Марко Ђуришић је јуче напустио седницу Народне скупштине када је сматрао да му је овде постало досадно па није остао до краја да чује аргументацију Српске напредне странке у вези са овом тачком 2. дневног реда, у вези са овим зајмом.

О томе су причале и његове бивше колеге из Демократске странке, како се ми додатно задужујемо, како не ваља ништа у Електропривреди Србије, како се повећава јавни дуг и тако даље. Ми смо јуче покушали да објаснимо колегама из Демократске странке, покушаћемо то и данас да објаснимо господину Ђуришићу да је у питању у ствари репрограм зајма из 2010. године, када је кредитни рејтинг Србије био много нижи и много слабији него што је сада, када смо узимали кредите по каматним стопама од пет, шест, седам, осам и више посто, а сада репрограмирамо кредит по каматној стопи од 2,2%.

Сад господин „ми“ може да се окрене на главу, али чињеница је да српска економија и да српске јавне финансије стоје боље него када је „ми“ и када је његов Борис Тадић управљао овом државом, када смо имали стопу раста бруто друштвеног производа минус 3,6%, а сада имамо 3, 3,5, идемо на 4%, када нам се повећава кредитни рејтинг, када можемо да помогнемо радницима „Гоше“, које је господин „ми“ упропастио 2007. године, када је фабрика приватизована. Дакле, све су то аргументи зашто треба подржати овај предлог закона из тачке 2. дневног реда.

И, такође, господин „ми“ јуче није могао да чује аргумент Српске напредне странке да смо за прва четири месеца ове године успели

да вратимо 700 милиона евра и да спустимо јавни дуг, што показује да је политика Владе Републике Србије, да је политика Министарства финансија, да је политика Александра Вучића апсолутно исправна и да је она довела до тога да смо оздравили нашу економију и да смо оздравили наше јавне финансије и ви ћете, господине Вујовићу, у дану за гласање и, наравно, Влада Републике Србије имати пуну подршку Посланичке групе Српске напредне странке и наших коалиционих партнера за Предлог закона из тачке 2. дневног реда, а да ли ће господин „ми“ да подржи ваш предлог закона, то је сада на њему да одлучи након што чује аргументацију и других посланика из Српске напредне странке.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар Душан Вујовић.

Изволите.

ДУШАН ВУЈОВИЋ: Хвала лепо.

Само ћу о чињеницама. Значи, ви сте у Предлогу ове тачке дневног реда добили и на енглеском и на српском документ који прати овај зајам. Сматрали смо да није потребно да вам објашњавамо општу природу такозваних програмских зајмова, пошто ту средства иду за општу употребу у буџету, а програмски део се односи на ствари које су, по правилу, углавном испуњене пре него што је уопште тај кредит био на разматрању Савета директора Светске банке, иде у потврду на страни 5. српског превода тачке: Стуб А, Стуб Б и Стуб Ц постоје наведене појединачно све ствари које су урађене пре Савета директора. Значи, Стуб А – Зајмопримац је усвојио оквир за праћење спровођења Закона о роковима за измирење новчаних обавеза, Зајмопримац је донео Закон о начину одређивања, донели смо прву горњу границу са све датумима и бројевима свих пројеката, наведено овде, Зајмопримац је усвојио Закон о систему плата, то је био онај општи закон, пре годину дана је донет.

Тек ће ПП 2 кредит можда разматрати оно о чему ви говорите. ПП 1, то је већ све урађено, према томе, значи, све је урађено, идемо даље.

Стуб Б – Зајмопримац је преко Савета Агенције за енергетику донео сагласност и Програм енергетски заштићених лица и Програм реструктурирања „Електропривреде Србије“, донео је преко Надзорног одбора План оптимизације радне снаге у ЕПС, План финансијске консолидације Србијагаса, све наведено таксативно, са све наводима докумената, датумима објављивања у „Службеном гласнику“ и свему осталом.

Мислим да стварно морамо да поштујемо чињенице. Овде разговарамо о ратификацији документа који је већ усвојен, са гомилом докумената који су донети. Према томе, ради тачног информисања – то све постоји. Да ли имамо снаге да то наставимо, што ће бити предмет наставка, пошто ово није крај ових реформи у овом сектору, то је друго питање и то је питање посебне расправе. Према томе, ово је све донето.

Друго, ово чека месецима да буде усвојено и реч је о 182,6 милиона евра. То су паре које иду на општу подршку буџету, по каматној стопи од 0,7%. Многи зајмови су 6,7%, просечна каматна стопа нашег друга је 4,31% са стањем дуга на 30. април ове године.

Стање дуга је било 24,15 милијарди евра, камате су ове године процењиване да ће бити 128, а не 135, као што смо планирали у буџету. Биће боље, зато што је повољније кретање валутних курсева и камата у свету. Значи, очекујемо да ћемо платити 128 милијарди, што је милијарду и 40 милиона евра, што је у просеку 4,3%, 0,7% је шест пута јефтиније. Значи, ми ћемо са ових 182,6 милиона шест пута јефтиније платити и вратити неке кредите. Колико ће нам бити потребно? Колега Мартиновић је већ рекао овде да имамо 600 милиона мање задужење, да је дефицит мањи за 600 милиона евра него што смо планирали и да смо смањили дуг за 650 милиона евра од почетка ове године. Ми сваки цент бележимо и водимо врло прецизно. Према томе, смањујемо потребно задуживање, смањујемо потребно финансирање, а овим рефинансирамо обавезе по шест пута нижој каматној стопи.

Ако мислите да то није добро, само да напоменем једну ствар која не пише нигде, Светска банка има врло ограничене ресурсе и даје их само тамо где су сигурни да ће бити остварени развојни резултати који се планирају. Многе земље не могу ни приближно да добију по становнику онолико средстава колико је Србија добила у протекле две године зато што се показала као вредан партнер који остварује ове ствари.

Према томе, боље функционисање ЕПС-а... Да ли смо завршили све? Нисмо, овде уопште не добија ЕПС паре. Ово буџет добија паре за спровођење програма реструктурирања ЕПС-а, то је природа *Development Policy Loan*, односно програмских зајмова којима се продужавају реформе а средства дају за буџет. Ово је недвосмислено шест пута јефтиније од просечног задуживања Србије, недвосмислено јако добро за буџет, јако добро за Србију, јако добро за све што радимо.

Ако је то потребно да кажемо још јаче, ово подржава све оно што се дешава. То што је пала производња електричне енергије у првом кварталу, није пала зато што је неко желео, ту се догодиле разне ствари, укључујући лоше временске услове и надам се да ће они врло брзо то компензирати, пошто тај пад није нормалан и није одржив. Хвала лепо.

(Марко Ђуришић: Реплика.)

ПРЕДСЕДНИК: Које је реплика? Морате рећи.

(Марко Ђуришић: Хтео сам да се јавим, као што је и Мартиновић говорио о свему, и о кредитима и о свему.)

ПРЕДСЕДНИК: Он је предлагач, ако нисте знали.

Поштовани посланиче, он је предлагач. Само ми реците коме желите да реплицирате. Не постоји општа реплика у два минута. Да бих донела одлуку морате ми рећи ...

Само полако, ја не знам зашто сте ви толико агресивни и негативни, лепо вас питам. Не знам да вичем, лепо вас питам...

Добро, онда ништа. Мислим, пошто нећете да комуницирате са мном, а треба да донесем...

(Марко Ђуришић: Тражим реплику на излагање господина Мартиновића.)

Изволите.

Тако. Нормалнија конверзација...

МАРКО ЂУРИШИЋ: Хвала. Значи, ја и даље нисам добио одговор ни од колеге Мартиновића ни од посланика већине како је сада аргумент да мора да се другачије уреди избор председника других судова од избора председника Врховног касационог суда, ако је пре три и по године управо био тај аргумент да мора на исти начин да се уреди избор председника судова и дужине, односно могућност реизбора да се промени закон. Која се то памет десила и које је то знање и шта је било последица да дођемо до ове промене?

Има право колега Мартиновић да предложи закон, као и сваки народни посланик, имам и ја то право. Имам 15-20 закона које сам предложио, ниједан не може никада да дође на дневни ред и вероватно никада неће доћи док смо у опозицији.

Кад говоримо о томе како се односи овај парламент, како радимо и у чему је проблем, проблем је то, не што је предложио посланик, него посланик владајуће већине, и што то може по хитном поступку да дође на дневни ред, а предлози посланика из опозиције, има их преко 60-70 у процедури, ниједан не може да дође на дневни ред.

Али проблем је што оваква измена, када чујемо ово је темељна, ово је круцијална измена, није плод неке јавне расправе, није плод неке анализе, неких података који ће да кажу то је због овога или онога, него аргумент који је коришћен пре три и по, четири године, сада се само окрене и каже – ајмо сада другачије.

Ми не можемо да знамо која је то памет и шта је довело до тога, и то је оно што тражимо да чујемо све ово време. И жао ми је што ми не дате прилику да одговорим министру Вујовићу.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Нисте ни тражили.

(Марко Ђуришић: Ево сада тражим.)

Реч има министар. Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Уважена председнице, даме и господо народни посланици, већ неколико пута имали смо прилике у претходном излагању да чујемо да поступак предлагања јавних тужилаца није био транспарентан и да је био велики притисак политичке власти на предлагање ових кандидата, иако је по први пут пред народним посланицима листа кандидата који су предложени искључиво од стране струке, од стране

представника Државног већа тужилаца и судија који су учествовали у раду комисија и које је Влада прихватила без икаквог оклевања.

Пошто није јасно како је дошло до тога да буду предложена два кандидата за тужиоца за ратне злочине мораћу да упознам оне који нису упознати са процедуром на који начин се врши поступак предлагања.

Пре свега, Државно веће тужилаца образује комисију која бодује рад, односно вреднује рад јавних тужилаца и вреднује програм рада који је представљен од стране тужилаца, иако су неки посланици јуче говорили да нису имали прилике да се упознају са програмом, данас износе појединости из тог програма па ми није јасно на основу чега су дошли до тих података. И управо та комисија, коју чине искључиво тужиоци и судије, извршила је вредновање и рангирање кандидата, и максималан број бодова, сваки кандидат може да добије 70 бодова.

На конкурс за избор тужиоца за ратне злочине било је пријављено шест кандидата. Првопласирани кандидат је добио 69,6 бодова, последњи кандидат је добио 40,8 бодова.

Државно веће тужилаца је прихватило листу која му је била достављена и сматрало је да Влади треба да проследи листу кандидата који су добили највећи број бодова, тако да је предложено да се за кандидата за Тужиоца за ратне злочине изабере један од кандидата и то: Снежана Станојковић, Милан Петровић и Дејан Терзић.

Оно што такође морам да истакнем, да сам јуче и током дискусије више пута рекла да је Влада разматрала сва три кандидата и на основу њихове биографије, а сматрајући пре свега да су заменици који су поступали у Тужилаштву за ратне злочине и на основу њиховог досадашњег искуства упознати са организацијом рада у Тужилаштву за ратне злочине и највише завређују да буду изабрани за кандидате, тако да су се управо та два кандидата нашла данас пред народним посланицима.

Када је реч о просечној оцени кандидата, сматрам да се овде прави забуна и није довољно јасно да постоји разлика у поступку избора заменика јавних тужилаца и јавних тужилаца.

Јавни тужиоци и сви кандидати о којима данас овде можемо да расправљамо су лица са дугогодишњим искуством. Углавном су то лица која су већ и до сада обављала функције јавних тужилаца и управо су то кандидати који су били бирани током 2009. године, па тада нико није постављао питање о њиховим просечним оценама и сматрам да не треба да се крију и те како, али када је реч о избору јавних тужилаца који имају дугогодишње искуство просечна оцена на факултету не треба да буде пресудна приликом избора.

И није тачно да је од Државног већа тужилаца, нити од Министарства правде тражен податак о просечној оцени, тражени су подаци када је реч о заменицима јавних тужилаца, и мислим да је Државно веће тужилаца ту своју обавезу испунило и доставило податке Народној

скупштини када је реч о оним кандидатима које први пут бирамо на јавнотужилачку функцију и када можемо уопште посматрамо њихову просечну оцену.

Оно што такође желим да истакнем када је реч о кандидатима који су предложени за тужиоца за ратне злочине, мислим да је изречена неистина да је један кандидат у свом програму истакао да ће прекинути сарадњу са регионалним тужилаштвима и да ће се само посветити процесуирању оних злочинаца који су починили кривично дело према српским цивилима за разлику од другог кандидата који инсистира и на даљој међународној и регионалној сарадњи. Оно што је битно јесте да су оба кандидата који су данас пред вама и о којима можемо да расправљамо и те како потенцирали на унапређењу међународне и регионалне сарадње и кандидат који је првопласирани такође истиче да је неопходно да се унапреди сарадња и са Хрватским одвјетништвом и са специјалним тужиоцем БиХ управо када је реч о процесуирању ратних злочина.

Уколико неко у програму рада који је један од кандидата истакао где потенцира да треба користити институт суђења у одсуству сматра да је привилеговање и процесуирање оних злочинаца који су чинили злочине према српском становништву, онда, не знам шта треба да кажем када имамо на десетине поступака који су у претходном периоду вођени и били управо обустављени када су у питању окривљена лица због злочина над српским становништвом.

Оно што је битно је да је овај институт коришћен и у регионалним тужилаштвима, и да у Републици Хрватској имамо око 3.000 осуђених Срба управо применом института суђења у одсуству, па не видим зашто тај институт није могао да се користи до сада пред српским правосудним органима.

Када је реч о избору председника судова, само бих напоменула да се овде истиче примедба да шест месеци није Народна скупштина расправљала о предлогу који је достављен од стране Високог савета судства, а подсетићу вас да сте имали прилике да бирате председнике судова 2010, 2011. и 2012. године и да готово три године у Србији не да нисмо изабрали председнике судова, већ није био ни расписан, ни објављен конкурс за њихов избор па се тада нисте питали да ли ти судови могу да функционишу или не.

Мислим да са кандидатима који су данас предложени ни на један начин није било довођено у питање функционисање основних и виших судова у претходном периоду и период од шест месеци није тако дуг период да бисмо трпели критику.

Уколико сада мењамо Закон о судијама у погледу онога што је посланик Александар Мартиновић предложио, не видим ишта спорно у томе да признамо да је можда била грешка што се закон мењао 2013. године, јер управо на основу искуства које смо до сада имали у пракси

вероватно смо схватили да на други начин може да се обезбеди континуитет и ефикаснији рад судова.

И оно што је такође битно када је реч о континуитету и раду председника судова, морам да истакнем и примену Јединственог програма решавања старих предмета, који се доноси на основу Програма који доноси Врховни касациони суд, који је у протекле две године и те како дао велике резултате када је реч о смањењу старих предмета и данас не можемо да говоримо о стотинама и десетинама предмета који постоје у парници и кривици који трају дуже од 10 година. То је сведено на минимум, управо захваљујући Програму у решавању старих предмета који су донели председници судова. И управо да би се омогућио континуитет у спровођењу таквих програма сматрам да је сасвим оправдано да председници судова могу да настављају и да обављају своју функцију и по навршењу радног века. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Реч има Милован Дреџун.

МИЛОВАН ДРЕЏУН: Поштована председнице, министри, колеге народни посланици, избор Тужиоца за ратне злочине је од пресудног значаја за утврђивање истине, разоткривања злочина и процесуирање оних који су починили злочине.

На то нас снажно опомиње и овај „зид плача“ испред Дома Народне скупштине који би требало да буде заправо наша савест свих нас и будућег Тужиоца за ратне злочине и нас посланика. Мора да нам наметне питање да ли смо положили испит савести, да ли смо урадили све што смо могли да се разоткрију злочини и злочинци процесуирају.

Ја сам се определио за ког кандидата ћу гласати када је у питању избор тужиоца за ратне злочине. Међутим, не могу да будем задовољан оним што је досадашњи рад Тужиоца за ратне злочине. У једном делу су процесуирали оне који су из редова српског народа починили злочине над припадницима других националности и тај посао подржавам. Међутим, мислим да је апсолутно недовољно учињено да се процесуирају злочини који су почињени над српским народом и током рата у Хрватској, у Босни и Херцеговини, посебно на Косову и Метохији.

Зато од новог тужиоца за ратне злочине очекујем да реши неке проблеме прво унутар Тужилаштва за ратне злочине, на које ћу да укажем, а онда да се максимално посвети процесуирању оних, и то у одсуству ако нису доступни, који су починили злочине посебно над српским народом, јер видимо да ситуација у Хрватској, у Босни и Херцеговини, на Космету није таква да можемо очекивати од судова који функционишу на тој територији да ће они процесуирати оне који су починили злочине над српским народом.

Оно што ме посебно забрињава и на шта, госпођо министарка, указујем, у Тужилаштву за ратне злочине постоје особе које су на

незаконит начин изабране. То је невиђен скандал. Не може да ради у Тужилаштву за ратне злочине, посебно на месту заменика, неко ко је, рецимо, десет дана након истека конкурса поднео пријаву за заменика и који није прошао избор кроз Скупштину. И то није само посао будућег тужилаштва за ратне злочине да разреши, него и ваш у Министарству правде. Не може да се дозволи фалсификовање докумената.

Погледајте записник са састанка са правним саветником једне западне амбасаде, где се Тужилаштво, тадашњи тужилац за ратне злочине обавезује да ће једном месечно информисати припаднике амбасаде о току сваког предмета. Али тај записник је фалсификован у више наврата, јер оно што су говорили на састанку и што је у првом записнику јесте много, много горе. Не може се дозволити да тужилац за ратне злочине тужи посланике који желе да знају шта је урађено да би се процесуирао злочинац Рамуш Харадинај, дакле тужи посланика и омета га у раду, укида његово уставно право, тужи га америчком амбасадору. Ако се у наредном периоду наставе такве неправилности у Тужилаштву за ратне злочине, онда ја не очекујем да ће оно испунити своју функцију.

Затим, мислим да је неопходно да се испитају детаљно и прецизно начини трошења средстава које је Тужилаштво за ратне злочине у минулом периоду добијало на основу донација. То није утврђено. Ја сам добио безброј примедби, безброј информација од појединаца који ми указују на те неправилности, а посебно на функционисање неке невладине организације, сада угашене, под називом „Центар за транзиционе процесе“. Не ради се о износима од пет до десет хиљада евра или долара, ради се о много већим износима. Утицај са стране на Тужилаштво за ратне злочине је ишао у два правца из појединих амбасада које нису биле заинтересоване за процесуирање оних који су починили злочине над српским народом, него само за оне који су из редова српског народа починили злочине над другим националностима. Затим, невиђен притисак и невиђене улоге.

Морам да вас питам, госпођо министар – како нико до сада није објаснио улогу Фонда за хуманитарно право у раду Тужилаштва за ратне злочине? Како је Наташа Кандић годинама имала, не знам да ли још увек има, канцеларију у Тужилаштву за ратне злочине? Подметали су лажне сведоке на основу којих су људи били осуђивани. Како нико није реаговао на саопштење за јавност управо Тужилаштва за ратне злочине од 14. новембра 2011. године где, цитирам, пише: „Директорка Фонда коментарише суђења, рад суда и Тужилаштва пристрасно и нестручно, у поступке улази са унапред створеним предубеђењем о кривици и невиности. Поступање судија и тужилаца у предмету везује за личности које поступају, а не са садржином радњи које се у поступку предузимају, увек полазећи“, обратите пажњу на ово – „са становишта својих интереса да се по сваку цену, без постојања валидних доказа, докаже да је наша држава, то јест, држава Србија одговорна за све злочине у Хрватској, Босни и

Херцеговини и на Косову, а не сами извршиоци против којих се води поступак.“

Дакле, некеме је изгледа у интересу, свих ових година, да држава Србија буде означена као одговорна за злочине које су починили сви други и да се само српски народ прогласи некаквим злочиначким народом. Указујем на ове неправилности и оправдане сумње зато што мислим да је све ово утицало на рад Тужилаштва за ратне злочине, а да је управо тај утицај резултирао тиме што имамо изузетно мали број оптужница које је Тужилаштво за ратне злочине подигло за злочине против српског народа. Какав је то био изговор да нема суђења у одсуству? Па ниједан Албанац који је починио злочине онда неће бити осуђен.

Прикривање доказа о злочинима над Србима, о томе сам говорио у више наврата и то је изузетно важно. То се одвијало у врху Тужилаштва за ратне злочине и ти људи морају да сnose одговорност за то прикривање злочина. У току 2011. године полицијски службеници Службе за откривање ратних злочина дошли су до сазнања да се у магацинском простору Тужилаштва за ратне злочине налазе десетине хиљада необрађених изјава лица која су у Србију дошла из Хрватске и Босне и Херцеговине за време и након ратних дешавања, а које су прикупили представници Комитета за прикупљање података о злочинима против човечности и међународног права, као и представници борачких и удружења жртава рата из Републике Српске, и доставили Тужилашству за ратне злочине на даљи рад и поступање. У оригиналним изјавама пред полицијским и судским органима Србије избегла лица су сведочила о својим страдањима и страдањима својих сународника, често наводећи имена извршилаца ратних злочина, Хрвата и муслимана, у својим изјавама.

Неблаговременом обрадом и држањем овако драгоценог материјала у магацинском простору Тужилаштва до краја 2011. године умногоме је отежано истраживање и процесуирање ратних злочина који су извршени над Србима у Хрватској и Босни и Херцеговини, као и одбрана хашких оптуженика који нису имали приступ овој документацији. Ко је то радио? За чији интерес? Ко плаћа људе који раде у Тужилашству за ратне злочине? Или, погледајте ово, једна од притужби коју сам као посланик и председник Одбора за Косово и Метохију добио: „Како је могуће“, пише у притужби, „да тужилац 5. маја 2012. године сматра да описане радње кривичног дела представљају ратни злочин против цивилног становништва“, ради се о Албанцима који су били оптужени за злочине, „а 1. јуна исте године да оне нису ратни злочин, већ удруживање у вези тероризма и да потпадају под Закон о амнестији?“ Ако је ово у складу са законом, онда ја заиста уопште не знам шта значи функционисање по закону.

Такође, у наредном периоду очекујем да будући тужилац за ратне злочине скине комплетно љагу од људи који су надамне врхунски,

руковођени откривањем истине, радили свој посао као новинари у предмету „Новинари, ратни хушкачи“. Они који су измислили тај предмет њима је циљ да сакрију злочине који су причињени и почињени над српским народом и у Хрватској, и у Босни и Херцеговини и на Космету.

Коначно, мислим да ћемо и од новог тужиоца, искрено се надам да ће то бити особа за коју сам се определио да ћу гласати у дану за гласање, добити и даље веома активну подршку у Радној групи, коју је формирао Одбор за Косово и Метохију, за прикупљање доказа о злочинима који су почињени над припадницима српског народа.

У потпуности подржавам ове критеријуме, госпођо министарко, када сте рекли да поред регионалне сарадње која треба да се настави, и то је тај други део наше савести који мора да буде увек чист, да се процесуирају злочинци у одсуству ако нису доступни нашим органима и да се већа пажња посвети истраживању, откривању и процесуирању злочина над српским народом. Јер, ко ће, ако не ми, ако не држава Србија, да процесуира све оне који се тако смеју и тако спрдају сада када ми показујемо „зид плача“ овде? То је наша савест, то је посао који нам предстоји у наредном периоду. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Реч има Ђорђе Вукадиновић. Изволите.

ЂОРЂЕ ВУКАДИНОВИЋ: Поштоване колеге, поштовани гости, имам неких седам минута да кажем нешто о 43 тачке дневног реда, или 44 тачке, што је, наравно, немогућа мисија. Ова расправа данашња којој смо присуствовали само показује, чак и када је најдобронамерније тумачимо, колико је било погрешно и кратковидо сажимање свих ових тачака дневног реда. То не одговара чак ни колегама из владајуће већине, нити на тај начин уважавамо значај тачака о којима смо овде говорили.

Видимо да су неки заинтересовани, неки лично, а и генерално сви би требало да будемо заинтересовани за рад Тужилаштва за ратне злочине, неки су читава своја излагања и све време посланичке групе трошили на ту тему. Па зашто то онда није посебна тема? Ја се слажем са добрим делом те аргументације коју смо чули и о проблемима у раду и о потреби да буде другачије и када је реч о процесуирању злочина против Срба, све се слажем. Зашто то онда, господо колеге, како хоћете, другови, браћо, нисте издвојили да се цела једна седница посвети томе? Овако се стиче утисак да су састављене бабе и жабе и онда и ми сами делујемо конфузно, поготово грађанима који нас гледају, јер не можемо ни о једној теми довољно исцрпно да говоримо. То је што се тиче Тужилаштва за ратне злочине.

Затим имамо тачку која се тиче тужиоца, то је потпуно друга тема, треће су зајмови и четврто је, ово што је предложио колега Мартиновић, Закон о судијама. То су неке четири логичне целине о којима смо могли колико-толико да расправимо и да свако некако може да дође до

речи и до аргументације. Ја ћу због тога само кратко, нешто ћу када буду амандмани, искористити прилику да питам господина Вујовића, врло конкретно, да не буде да је узалуд био цео дан, исто бројке, и без политикантске, не знам, жеље за било каквим поентирањем и без махања цифрама, процентима, колико је и ко добио на изборима, на којима нисмо ми учествовали него председнички кандидати.

Дакле, ви кажете да је ово врло повољан зајам. Ја могу да вам верујем. Али, ако су биланси државе и ове власти тако добри, да вас питам овако здраворазумски, а ви ћете нам одговорити, и мени и јавности – па зашто нисмо вратили дуг? Ми се ипак задужујемо. Када слушамо не само вас, него представнике власти, врло често ми делује, па то је и сам премијер знао да каже понекад, као да нам неко поклања, као да добијемо милијарду, а то као да нам је поклонио неко нешто. Па добијамо ово, па оно... Не, ми се задужујемо, додуше, можда по бољим условима него што смо раније. Мени је драго ако је то тако, али се ми задужујемо и то са роком отплате.

То нам је врло важно и то желим да јавност зна. Рок отплате је до 2036. године и не можемо пре тога, односно можемо само под одређеним условима то да вратимо. Је л' тако? То звучи јако повољно, али то је мало по принципу – бриго моја, пређи на другога. Дакле, и господин министар и ја до тада вероватно нећемо бити живи. Ако постоји смисао и оне флоскуле и оне фразе о томе да се задужују наша деца и унуци, онда је управо то – ми на овакав начин задужујемо нашу децу и унуке. Ја се слажем да су то вероватно радили, и раде, други, можда и неповољније. Значи, једна ствар, ако смо тако добри, што га подижемо, што повлачимо, што из тако успешних биланса не враћамо?

И када смо код тих успешних биланса чули смо и од вас, ја сам и јуче слушао колеге из владајуће већине, како смо ми ове године поправили наш биланс и смањили дуг за 600 или 700 милиона евра. Када се повећава дуг онда врло често јасно и гласно кажете, и нарочито истичете, да је добрим делом то повећање дуга било последица неповољних валутних курсева – зашто сада не кажемо да је од тих 600 или 700 милиона које смо смањили, рецимо, пола милијарде евра заправо последица да нам сада одговара курс валуте на светском тржишту, па је сада испао дуг мањи.

Друга ствар, ви ћете ме исправити ако грешим, да ли је тачно да је за мандата не ове владе него ове власти, од промене власти 2012. године, ви тада нисте били министар, али свеједно, дуг повећан са 15 на 25 милијарди долара? То је резултат којим се не хвали нико из ове власти. Можда је морало, можда је то фактор инерције, али је чињеница да је дуг повећан за готово 10 милијарди евра, то сада варира у зависности од курсних разлика.

И кажете, не ви, речено је јуче да је сада тај дуг 68% бруто друштвеног производа. Када је ова власт дошла 2012. године на власт, тај проценат је био 45% БДП-а. Пропорција је порасла са 65% на 68%. Ја

похваљујем стабилизацију у овим секторима које стално истичете, али се слабо признаје да постоји и ова друга страна медаље. Дуг је повећан скоро десет милијарди и, друго, пропорција је са 65% отишла на 68%.

И што се тиче Предлога закона о судијама, само да кажем то, не морате мене убедити, свако из струке зна или слуги да је предлог и идеја овог продужења, односно дуплирања, практично, немогућности реизбора за председнике судова мотивисана врло баналним разлозима. Два су разлога: једно је могућност контроле, јер власт преко председника судова најлакше контролише, лакше је контролисати једног председника суда него читав суд и многе различите судије, или бар могућност контроле, и друго – да постоје неки председници судова којима истиче мандат и то је јавна тајна и то знају сви из струке, можете ви мени сада махати процентима или неким етикетама, неким важним председницима судова истиче мандат врло брзо и њима је потребан реизбор.

Као што неки врло брзо треба да иду у пензију, па је онда уведена ова, ја бих рекао, непотребна ставка, иако ја не спадам овде међу млађе посланике, али треба бити реалан, тешко да ће неко са 67, 68 или 69 година бити тако јако успешан у обављању своје и судијске и још председничке функције. Дакле, неким је близу пензија, неки се пензији радују, а неки од ње беже, то знамо. Када сте млађи, онда обично кажете – једва чекам пензију, а када сте старији, онда кажете – јао, проклета пензија.

Елем, неки председници судова се спремају за пензију, на овај начин се њима чини услуга, а ти су председници судова блиски власти, односно владајућој гарнитури. И, то је у суштини ова прича. Све ове слатке аргументације које је потегао колега Мартиновић мислим да служе само да се, на неки начин, замаскира та елементарна чињеница.

Не бих више дужио. Остало ћу када буде разговор о амандманима. Волео бих да чујем пре свега одговор министра Вујовића, а и госпође министарке, а видим да она тренутно није присутна. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Министре, само кратко, имате пет минута до паузе.

ДУШАН ВУЈОВИЋ: Кратко ће и бити. Ово питање се већ много пута поставља шта се ту дешава око дуга и свега осталог. Неколико ствари желим само да нагласим, врло важних.

Подаци о кретању дуга се објављују сваког месеца. Сви имају приступ тим подацима. Ако желите детаљније, можемо детаљније да вам дамо, на којем год нивоу детаља можете да добијете, под један.

Под два, овај конкретни кредит се налази у члану 3б линија 2 са 182,6 милиона евра, то је било у буџету, то је било донето као саставни део пројектованог буџета и свега осталог.

Под три, одговор на питање – како се користе средства. Ако погледате у прилогу документ, пише – средства су, под један, одмах расположива, чим ратификујемо и добијемо правно мишљење средства су

одмах расположива у целости. Постоји једно ограничење – она не могу бити трошена на ванредне расходе, што значи да све оно што је ушло у буџет који је овај парламент одобрио све су легитимни расходи. Према томе, ми то користимо за такозвано опште финансирање државе као да смо прикупили паре од пореза или од донација или од било чега другог, нема ограничења. Постојала су некад ограничења за оружје, за драгоцености и тако даље, сада то више не постоји. Значи, ту је све јасно.

Што се тиче цифара задуживања, само да кажемо неке ствари, јако важно. Ми нето смањујемо дуго, значи, нема никакве дилеме, то вам се само тако чини. Ми смо од јануара смањили дуг са 24,8 на 24,15 милијарди, то је 650 милиона. Од тога: 180 милиона се односи на курсне разлике, а 670 милиона се односи на смањење дуга. Према томе, то је потпуно конзистентно. Можете од нас да добијете детаље кад год желите. Ових 182,6 милиона, који су били планирани да допринесу општем финансирању стања дуга државе, да имамо дефицит, можемо да користимо за дефицит, иначе ћемо искористити да отплатимо најнеповољније кредите и тиме смањимо трошак задужења. Нама се стање фискалних резерви креће – финансирамо оно што морамо и отплаћујемо оно што доспева за отплату, доспева у смислу хартија од вредности. Значи, финансирамо кредите, а исплаћујемо хартије од вредности које доспевају.

У мери, да поједноставим ствар, ако доспеју хартије које је држава издала пре три или четири године у износу, ево нека претпоставимо, од 182,6 милиона, ми ћемо то вратити. Оне су по правилу негде око 5-6%, значи на овоме ћемо уштедети 5%, на нивоу 180 милиона то вам је скоро 10 милиона уштеде. Значи, овај ће нам кредит донети 10 милиона чисте уштеде. Камата коју ћемо плаћати ће бити свега 1,2 милиона годишње и доспева, целих 182,6 милиона, 2036. године. Није – „бриго моја, пређи на другога“, него да склонимо терет дугова 20 година. Двадесет година добијамо по невероватно повољним условима да користимо та средства зато што смо обећали да извршавамо реформе. Добијамо средства за реформе које смо већ урадили. Ово када је било на Савету директора, ако погледате списак, то су све ствари које су урађене 2015, 2016. године. Значи, од нас нема ниједан услов који је преостао.

Колега Ђуришић цитира нешто што се налази у другом документу, а то је наш текући аранжман са Фондом, где имамо ствари које нисмо донели. Ово је све уназад. Ово док није остварено није ни ишло на Савет директора Светске банке. Према томе, ту никаквих ризика нема. Ризик је на нама да ли ћемо те реформе завршити и да ли ће оне бити добро урађене. Што се ових пара тиче, ово нам је признање за оно што је већ урађено. Волео бих да то трајно остане, да не буде да смо добили паре, а да после нисмо то довели до краја. Према томе, остаје та морална дилема да ли ћемо истрајати, али то је на нама, није на њима.

И коначно, што се тиче управљања јавним дугом и свим осталим величинама, ако погледате, биће вам страшно једноставно, само саберите проценат фискалног дефицита са тим цифрама које поредите. Значи, нама је дефицит био 6,6% у 2014. години, па је био 3,7% у 2015. години. Те две цифре су вам преко 10%, па то вам је 10% повећања тога, разумете. То сте морали однекуд... То је била та инерција коју нисмо могли да задржимо. А прошле године је било свега 1,4% и то је било све враћање старих дугова. Саберите те три цифре, значи, вама ће од овог повећања, 12-13% вам се односи директно на финансирање дефицита, додајте томе пројектне зајмове и доћи ћете врло брзо до цифре коју помињете.

Стварно мислим да постоји можда потреба да организујемо један посебан, неформални састанак, округли сто или нешто где ћемо размотрити све цифре да свима буде јасно. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Време. Хвала вам.

Поштовани народни посланици, у складу са чланом 87. Пословника, одређујем паузу у трајању од 60 минута. Са радом настављамо у 15 часова и две минуте. Хвала.

(После паузе – 15.10)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Ђорђе Милићевић): Даме и господо народни посланици, настављамо са радом.

Реч има народни посланик Драган Вељковић. Изволите.

ДРАГАН ВЕЉКОВИЋ: Поштовани председавајући, уважено министарко са сарадницима, даме и господо народни посланици, пред нама је поред осталог више десетина предлога одлука којима се решавају кадровска питања одређеног броја судова и тужилаштава, а на основу раније утврђених подзаконских аката, критеријума и мерила за избор судија и тужилаца, што ће свакако позитивно утицати на већ учињене помаке и ефикасност у нашем судском систему.

Међутим, моја пажња биће превасходно усмерена на избор тужиоца за ратне злочине, па у том контексту желим да апострофирам чињеницу да је Република Србија манифестовала своје опредељење да сви тешки, масовни и систематски ратни злочини буду истражени, а учиниоци кажњени у складу са међународним стандардима, без обзира на националну, етничку и верску припадност или статус учиниоца или жртве, као и да промовише политику помирења, толеранције, регионалне сарадње и добросуседских односа као предуслов трајне стабилизације и напретка читавог региона. Ово опредељење изражено је кроз раније успостављен нормативни и институционални оквир за процесуирање ратних злочина у оквиру правосудног система Републике Србије, међу којима важно место има и Тужилаштво за ратне злочине.

И поред недвосмисленог опредељења Републике Србије да је некажњавање ратних злочина неприхватљиво, чињеница је да је од завршетка сукоба на простору бивше Југославије протекао дуг временски

период услед чега су истраге и процесуирања ратних злочина постали отежани.

Поред ове објективне околности, која представља лимитирајући фактор за успешан рад Тужилаштва, у протеклом периоду у функционисању истог испољиле су се многобројне слабости и проблеми, а који се пре свега односе на следеће: мали број подигнутих оптужница у току једне године у односу на релативно висок број предмета у фази истраге, као и тенденције све мањег броја оптужница у предмету ратних злочина у односу на претходни период; недостатак јасних и транспарентних критеријума за успостављање приоритета у истрази и подизању оптужница, што је за последицу имало процесуирање предмета са лакшом кривичноправном последицом, а истовремено није било предмета против високопозиционираних учинилаца; незадовољавајући ниво регионалне сарадње у истрази ратних злочина где главну опструкцију спроводи Хрватска, која се пре свега огледа у иницијативи хрватских посланика у Европском парламенту којом се захтева ограничење територијалне и персоналне надлежности Тужилаштва за ратне злочине; слаб квалитет доказног материјала што је продукovalo пораст ослобађајућих пресуда, а у том смислу истичем податак да је у укупно 38 предмета који су правоснажно окончани изречена пресуда за 101 лице, од којих је 68 лица осуђено, а 33 ослобођено; потребу за унапређењем механизма заштите и подршке сведоцима и жртвама ратних злочина и потребу за подизање нивоа друштвене свести о значају кажњавања ратних злочина.

Поред напред наведених слабости, нарочито желим да апострофирам досадашњи селективни приступ ратним злочинима, при чему су биле фокусиране жртве других народа, а када су у питању српске жртве као да није реч о људима, већ о некој другоразредној или трећеразредној категорији људи.

Ова констатација темељи се управо на подацима – од 178 оптужених лица Срба је 153, два Бошњака, два Хрвата и 21 Албанац, од тога је 17 ослобођено. Уз ово треба додати да је и правосуђе БиХ потврдило оптужнице од око 60% против лица српске националности, а у Хрватској чак преко 90%. Из овога се лако може закључити да претходни тужилац није био довољно ангажован на разоткривању злочина који су били почињени над српским народом у Хрватској, а посебно на КиМ. Просто је невероватно да од многобројних ратних злочина учињених над Србима на просторима КиМ готово да нико није одговарао, а нестао је готово читав један народ са једног простора уз огромна страдања Срба и осталих неалбанаца, о чему нас свакодневно опомиње и „зид плача“ испред овог високог дома.

Овакво негативно фактичко стање намеће потребу да ратни злочини учињени према Србима треба да буду приоритет Тужилаштва за ратне злочине.

Србија је у претходном периоду стриктно поштовала међународно право и у том смислу има морално право да тражи да се злочини свуда кажњавају и једнако третирају како се више никада не би поновили и како бисмо задовољењем правде за жртве сви заједно стигли до помирења.

Имајући у виду идентификоване проблеме, приоритете деловања, надам се да ће за новог тужиоца бити изабрано лице, сагласно одредби члана 5. става 3. Закона о организацији надлежности државних органа у поступку против учинилаца ратних злочина, односно да ће то бити лице које поседује високи морални углед, професионалац који неће дискриминисати жртве, који ће радити по савести и закону и који ће учинити све да разоткрије што је могуће више злочина и да се одговорни за то процесуирају, без обзира на нацију и веру. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Александра Јерков. Није ту.

Реч има народни посланик Милорад Мирчић.

Изволите.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Ево, међу ове 43 тачке дневног реда у обједињеној расправи, углавном се ради о избору органа у правосуђу, односно судија, нашле су се и две тачке које су везане за финансијске трансакције, односно доношење закона о потврђивању Споразума и потврђивању Финансијског уговора. Пошто овде нема представника Министарства финансија, питање је колико има сврхе сада разговарати о овим тачкама дневног реда, али ћемо ми српски радикали, у сваком случају, зарад јавности, рећи о чему се овде ради.

По нашем мишљењу, овде се ради о финансијској помоћи која је пре свега намењена консолидацији стања у јавним предузећима, а у другом делу, ради се о изградњи објеката који су потребни за функционисање правосуђа, односно судова, и то је наставак једног инвестиционог програма који је одраније започет, али ми бисмо се концентрисали на ову прву тачку која је Предлог закона о потврђивању Споразума. Зашто наглашавамо закона?

Можда је ово први пут да се доноси закон о потврђивању споразума који је одраније потписан и одраније је на снази. Чули смо овде из образложења да ових 182.600.000 евра, пре свега служи за враћање дугова који су из ранијег периода настали потписивањем овог споразума по много неповољнијим условима, много неповољнијим каматама и сада, потписивањем овог споразума, односно доношењем закона који ће верификовати овај споразум, и то са Међународном банком, Влада Србије предлаже да се по много повољнијим каматама добију средства која ће служити, не само за враћање, већим делом, већ и за консолидацију стања у јавним предузећима и то јавна предузећа: „Електропривреда Србије“, „Србијагас“ и „Железнице Србије“.

У сваком случају треба поновити већ познато, да јавна предузећа „Електропривреда“, „Србијагас“, па и на неки начин „Железнице Србије“, али првенствено ова два јавна предузећа, да су неки нормалнији услови, да ова власт и ова влада има неки пројекат, неки програм, ми бисмо били у ситуацији, и гарантујемо ми српски радикали, дакле, да јавна предузећа као што је „Електропривреда“ и „Србијагас“ помажу буџету Србије, односно доприносе да се буџет Србије пуни, а не да се буџет Србије додатно задужује, односно Влада Србије да потписује овакве споразуме.

Не вреде ова образложења која дају представници актуелне власти да су они у ситуацији да гасе пожар који је одраније настао тако што ће ова средства искористити да врате део дуга по много повољнијим каматама, оптужујући при томе ранију власт. То је већ матрица која функционише од самог почетка овог сазива. Увек се оптужује ранија власт. Ранија власт је управо садашњи састав власти, јер ово је пета година како је на власти Српска напредна странка са својим коалиционим партнерима и не видимо ми ту неку логику ствари због чега увек користи и по тој истој матрици оптуживати ранију власт.

Оно што предстоји то је да видимо реално колико ће ова средства допринети да се консолидује стање у јавним предузећима као што је „Електропривреда“, као што је „Србијагас“ и, на крају крајева, саме „Железнице“, пошто у овом споразуму стоји да ће Светска банка контролисати спровођење овог уговора. Али Светска банка је јасно прописала услове који подразумевају ови споразуми тако што је предвидела да поскупљење струје у наредном периоду буде у висини од 3,5%, тако што је предвидела да Програм који је предочен, а ми смо на Одбору за финансије добили уверавања да је овај програм радила Влада Србије, а у овоме споразуму говори о томе само императивно, да Влада Србије, односно јавна предузећа или Зајмопримац морају да спроводе све ове мере, тако да је мало чудна сама та дефиниција.

Када урадите програм и пројекат како то да не нагласите да сте ви тај који ће једнако или исто учествовати у спровођењу тог програма, него императивно стоји да ће Светска банка надгледати спровођење овог програма и да Светска банка има то дискреционо право да у сваком тренутку обустави исплату средстава ако се не извршавају делови овог програма, па нас интересује, одмах после потписивања, односно изгласавања овог закона о Споразуму, када ћете обавестити грађане Србије да ће се десити и када ће се десити то поскупљење струје. Јер, ако се не деси у овој висини коју предвиђа Светска банка, коју су налогодавно наложили, како онда да очекујете да приходујете ова средства по овако веома, веома повољним условима?

Можда има мало сарказма када ми говоримо о веома повољним условима, јер, што кажу, ко је познавао Светску банку и пакао му лако пада, тако да веровати да је Светска банка нешто другачија у

односу, примера ради, на комерцијалне банке, то је нешто што је само привидно. Увек имају веома чудне инструменте када контролишу зајмопримца, односно када јасно наглашавају да њихов програм треба да буде спроведен, а програм у области консолидације јавних предузећа, као што је „Електропривреда“ и „Србијагас“, увек је потенцијална опасност да се држе веома, веома значајне полуге када су у питању буџетски приходи ове државе.

Зато смо ми српски радикали, између осталог, принципијелно против било каквих зајмова, било каквих кредита. Ако већ мора то да се уради, онда треба добро размислити.

Истине ради, мало нас збуњује, пошто је у јавности све више присутна информација коју понавља председник Владе, а исто тако и представници владајуће већине, да се бележи све већи и већи суфицит, па откуда онда толике потребе да сви ови споразуми око зајма и позајмљивања новца буду актуелизовани када имамо вишка новца? Има ту једно објашњење које смо чули, а то је да постоје неке друге обавезе које су приоритетније за ову државу и неки кредити који су под неповољнијим условима. Ми мислимо да је све веома битно, веома важно, поготово је важно функционисање јавних предузећа као што су „Електропривреда“, односно Јавно предузеће „Србијагас“.

Да се разумемо, монополски положај ових предузећа омогућава много лагоднију позицију и, на крају крајева, ако хоћете и много лагодније вођење ових компанија као јавних предузећа. То су предузећа која немају конкуренцију, баве се производњом и испоруком енергената. То је и у неким ширим оквирима конкурентна делатност и ту не би требало да буде проблема.

Просто, човек не може да верује да ова нова проевропска струја, која је на власти у Србији у континуитету већ 17 година, од тих силних својих реформаторских програма не може никако да нађе рецепт како јавна предузећа из области производње енергената да ставе на ноге, како да послују, бар не са губицима. Ми нисмо очекивали да ће чаробним штапићем да претворе у неке велике приходе или да буде неки велики добитак, али, очекивали смо да се стабилизује стање у јавним предузећима.

Свесни смо ми ситуације да су у јавна предузећа довођени политички подобни кадрови. Свесни смо и авантуризма који је преовлађивао од 2000. године наовамо, да су, нема везе, јавна предузећа опште добро којим треба да располаже владајућа коалиција и из њих се највише црпе средства када је у питању спровођење избора, када је у питању спонзорисање, када је у питању финансирање активности неких политичких партија. Али грађани Србије не могу више то да гледају, без обзира што су свесни, као и ми, не могу више да гледају и не могу више да издрже, у крајњем случају, да то све кошта њих и да се вади из њиховог џепа за све те авантуристичке идеје које има владајућа коалиција.

Па тако имамо ситуацију да можемо о овој теми да разговарамо када су овакви споразуми и уговори о оваквим споразумима на дневном реду. Никад ми нисмо до сада имали тачку дневног реда о којој ћемо расправљати када су у питању јавна предузећа од виталног, животног значаја за све нас у Србији.

Ми смо одраније наглашавали и упозоравали да се тај хаос, тај јавашлук који влада када су у питању јавна предузећа „Електропривреда“ и „Србијагас“, мора негативно да се одрази и да ће то, на крају крајева, скупо коштати државу Србију. Нисте хтели или из неких других разлога нисте послушали упозорење нас српских радикала. Наравно, не узимамо себи ексклузивно право да смо само ми упозоравали.

Упозоравали су многи и осим српских радикала и ево дошли смо у ситуацију да из године у годину, малтене, потписујемо неки уговор, споразум о узимању кредита како бисмо консолидовали јавна предузећа. Има ту значаја и политика цена, и не може човек да затвори очи пред том чињеницом. Цене су исувише ниске, мале, али мора се једноставно водити рачуна каква је социјална ситуација, какве су прилике у Србији и према платежној моћи мора и да се одређује цена енергената.

Али, да не заборавимо, морате да будете свесни да се кадровска политика коју водите у овим јавним предузећима вратила као бумеранг. Ви сте у ова јавна предузећа постављали људе који су преко ноћи стицали висока образовања. То су оне дипломе где диплому поручиш данас, а већ сутра добијеш брзом поштом диплому и такве људе сте поставили на чело тих јавних предузећа, па не можете да се правдате тако што ћете рећи – ранија кадровска политика.

Па ево вам „Србијагас“, у континуитету је један директор, од Демократске странке па наовамо. И шта смо доживели? Доживели смо то да директор и његови сарадници имају плату у „Србијагасу“ преко 10.000 евра. А укупна примања директора „Србијагаса“ су преко 25.000 евра, рачунајући да је у управним одборима, тамо где је „Гаспром“ власник акција, тако да је то запрепашћујуће да човек са толиким примањима до сада није могао да спасе, да постави на здраве основе фирму „Србијагас“, али то је ваша кадровска политика и то је нешто што смо навикли.

Можда бисмо ми и толерисали да могу да издрже грађани. Ми вас упозоравамо по ко зна који пут прекините са оваквом политиком, морате да водите рачуна да се све ове гаранције које даје Србија састоје управо у имовини „Електропривреде Србије“ и „Србијагаса“ у имовини Србије, оне су гаранције да ће се ови кредити враћати, а када дођете у дужничко ропство онда не вреди више ни да водимо овакву расправу, а кошта вас само да извршите кадровске корекције, да доведете бар људе који су способни, којима скупоцени аутомобили нису статусно питање него средство за обављање њиховог основног посла. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, господине Мирчићу.

Господине Орлићу, тражили сте право на реплику. Изволите.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Основ помињања странке, господине председавајући и захваљујем на том помињању странке, јер отвара простор до два минута, још пар ствари да прокоментаришемо. Дакле, ова два минута биће, пре свега, у сврху образложења тих неких питања.

Да, наравно, да нема никакве везе питање аутомобила, службених или било каквих са овим о чему расправљамо данас, али када смо то већ поменули, није лоше приметити да је управо држава о којој се стара Александар Вучић на челу Владе, и у овом а и претходном сазиву, решила то питање на одговарајући начин, данас таквог луксузирања нема.

Када причамо о дужничком ропству и ово што се предлага, ове мере и споразуми управо су у сврху да тог ропства не буде, а стање у јавним предузећима и јесте главни мотив за ово што је предложено у виду споразума. А зашто се помиње прошла власт и која тачно, више је него јасно? Дакле, речено је више пута, можемо и да поновимо. Овим што радимо данас ми управо лечимо лоше последице и наметнуте обавезе из периода до 2012. године, дакле нечим што је данас по условима боље ми решавамо проблеме наметнуте тада.

Е, а за оне који додају и којима нешто упорно није јасно ево мало на тему тог задуживања да штогод чују и науче. Каже овако – 31.12.2000. година и стање дуга 14,167 милијарди, а 31.12.2012. године, 17,7, дакле, две ствари можемо да научимо: прво, да оно што се помиње од стране неких није тачно, него износи 17,7, а друго, да приметимо да су били толико успешни и да су оставили већи дуг него једна деценија санкција, ратова и пропадања. Толико су били добри и да ми управо то данас решавамо, па због тога је данас тај дуг у паду. Вртлог који су направили данас је заустављен и кренуо је да се спушта у страну која је овој земљи на корист. Мислим да је ово образложење добродошло. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Изволите, господине Мирчићу.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Па, овде се ради и о много крупнијим проблемима, у праву сте, него што су службени аутомобили. Али нешто вам не иде од руке та акција око службених аутомобила.

Ја живим као суграђанин директора „Србијагаса“, живимо у истом граду, па га виђам са два скупочена „аудија“. Да ли је то нова политика, рестриктивна политика, ја то не знам, или се он оглушава или је то цена коју плаћате коалиционим партнерима, ја то не знам. Али, то виде сви Новосађани, виде људи и у Београду, и то је нешто што у сваком случају пада у очи. Можете ви да објашњавате колико год хоћете да сте упорни у спровођењу таквих мера, да сте ригорозни, али морате да утичете на своје коалиционе partnere. Па, тако су га и демократе плаћале, тако су га и „жути“ плаћали, па чим је дошла прва прилика, окренуо им је леђа.

Овде се ради о много крупнијим стварима, а то је, ради се о криминалу који је присутан у овим предузећима. Ми имамо непобитну чињеницу и доказе да се у Електропривреди краде, краде се струја, продаје се на црно, ови губици у производњи, па не можете да објасните да је проузроковано само временским условима, па није увек била зима, није увек било залеђено. У фебруару месецу могло се нормално производити струја. Знате, можете да причате једном да вам прође као образложење, али овде се ради о десетинама милиона киловата који се краду, ви имате ситуацију да истовремено афере потресају Србију и јавност када је у питању изградња мини хидроелектрана и ветропаркова.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, господине Мирчићу.

Право на реплику, народни посланик Владимир Орлић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала још једном.

И напомена, можда не би било лоше водити рачуна о постојању или непостојању основа за право на реплику, али опет, још једном, хвала на додатном простору.

Причамо о службеним аутомобилима, да ли је могуће да је неко пропустио вест која је била толико звучна и значајна да је за само пар дана у стотинама био смањен број службених аутомобила и да се та акција наставила? Колики је сада број, то нико не може да вам каже прецизно, зато што је у питању злоупотреба службене ротације, а злоупотребљавани су и они блинкери. Па када је то нестало? Дакле, ко је то злоупотребљавао? Наравно, јасно је, они који су овом земљом жарили и палили до 2012. године. А ко је злоупотребе те врсте забранио и избацио из употребе? Управо та власт, та влада, та већина и тај Александар Вучић. То је више него јасно.

Дакле, погледајмо, свако од нас, ако говоримо о свом комшилуку, али молим вас да не улазимо у личне обрачуне или неку личну нетрпељивост са било ким, значи да погледамо реално, да ставимо руку на срце и да кажемо да ли је то данас онако како треба да изгледа у пристојној, цивилизованој земљи или није, а у исто време да се присетимо како је то тачно било до те 2012. године. Иначе, кад причамо о тој 2012. години и том периоду, дакле, не само да је то задуживање узрок многих проблема које ми данас решавамо, него и поред тога што данас држава функционише у плусу нама, с времена на време, долазе неке обавезе које су настале у оно време, које имају неки свој рок доспећа, па и то морамо да решавамо и да радимо, и због тога наш посао није готов него мора да се настави.

Дакле, да се сетимо шта је то време носило. Поред тог задуживања и додатног оптерећења, морам да употребим ту речи, допринело је, буквално, унакажењу ситуације, када је реч о томе како је ова земља пословала и како је привређивала – пет стотина хиљада изгубљених

радних места у том периоду, то је нешто што мора да се надокнади и то тражи време, а 130 хиљада новозапослених каже има начина да се ...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Господине Мирчићу, добили сте малочас додатно два минута. Ако дам сада вама, онда ће се поново јавити господин Орлић. Није негативно говорио о ономе о чему сте ви говорили, заиста. Било је појашњење и ја вас молим да се вратимо на дневни ред.

Реч има народна посланица Љиљана Малушић.

Изволите.

ЉИЉАНА МАЛУШИЋ: Хвала.

Поштовани председавајући, госпођо министар, даме и господо народни посланици, господо из Тужилаштва, данас ћу говорити о два закона. Први је Предлог закона о потврђивању Споразума о зајму (Први програмски зајам за развојне политике у области јавних расхода и јавних предузећа) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој.

Мој уважени колега малопре рече да ми мучимо овај јадни напаћени народ. Па, то није тачно. Народ је управо показао на изборима како то ми радимо. И види се како радимо, имамо 55,8% гласова. Значи, тај народ није напаћен, него су то господа која капирају ствари. Ми радимо за добробит ове земље. А како? Ми радимо репрограм дуга из 2010. године који је досовска власт узела са каматом од 6,7%, нонсенс. Ми исти тај зајам сада узимамо по 2,2%. Па да видим шта би са тих 5,5%. То треба рећи народу, а управо ја о томе говорим.

Значи, то што је што се тиче народа и памети народне. Народ никада не греша. Кад ви будете водили политику као ми, добићете вероватно 70%, што вам ја и желим.

Споразум је, иначе, потписан у јануару ове године и добили смо 182.600.000 евра или 200 милиона долара. А зашто? Да бисмо опоравили девастирану привреду. Значи, поента је дугорочна фискална консолидација и трансформација државних и јавних предузећа, нарочито у области енергетике и саобраћаја. Наравно, девастирано је све. Од 2012. године се види изузетно велики помак, у програму Владе постоје и кључни циљеви, циљеви који се наслањају на управљање јавним расходима и то на следећи начин.

Пре свега, треба направити велики надзор и контролу над јавним расходима, затим позабавити се рационализацијом зарада и довести праве менаџере. Значи, довести у јавна предузећа људе који ће знати да раде посао и за то треба да буду награђени.

Затим, треба унапредити финансијску одрживост јавних предузећа у области енергетике, значи треба спровести мере које ће довести до бољитка конкретно „Србијагаса“ и „Електропривреде Србије“. Те фирме, нажалост, нисмо ми девастирали, него неко пре нас, а није тачно да

раде са губицима. Десило се то што се десило. То су, просто, ствари које иду уз једну државу и сигуран сам да ћемо за врло кратак период то исправити.

А оно што треба истаћи је да смо добили кредит са враћањем главнице до 2036. године, што је, неко рече, опет од моје миле опозиције, дуг за наша поколења. Када боље размислите то заиста нема везе с мозгом. Ми улажемо у привреду, улажемо у бољитак, и зарад ове деце која ће нас једног дана наследити, а с обзиром на то да имамо камату од 2,2%, онда заиста треба честитати Министарству и комплетној Влади.

Светска банка је задужена за спровођење имплементације овог програма, а Министарство финансија ће ту бити надзорни орган. Значи, не постоји никаква врста малверзације као у претходном периоду.

Оно што још треба истаћи јесте унапређивање ефикасности јавних и државних транспортних предузећа и то кроз смањење фискалних намета пре свега, затим треба дати велику подршку сектору путева, такође треба направити оптимизацију броја запослених, наравно наћи и друге изворе финансирања. Шта још рећи, датум плаћања треба да буде 15. мај – 15. новембар и да су расположива средства до 31. маја 2018. године.

Други закон о којем ћу говорити је Предлог закона о потврђивању Финансијског уговора „Унапређење објеката правосудних органа Б“ између Републике Србије и Европске инвестиционе банке. Овде бих похвалила инвестициони програм Министарства за правосуђе – браво, из простог разлога што се овде ради о јачању владавине права, пре свега, затим објекти у којима су ради, а који су заиста испод сваког критеријума. Ми желимо да направимо један добар пословни амбијент.

Такође, редимо електроинсталације у свим судовима широм Србије. Значи, сви судови ће бити умрежени. Нема после извињења за неки предмет који се до сада вукао на пример 20 година.

Оно што је битно рећи је да се у тим потпројектима које је Министарство предложило решава велики проблем у 22 објекта која се тичу правосуђа. Значи, у основним судовима, у прекршајним судовима – у Панчеву, у Новом Саду и осталим објектима широм наше Србије.

Из буџета Републике Србије се финансира 43 милиона евра, а из Европске инвестиционе банке 41. Прва транша је већ била и захваљујући тој транши ми смо направили, односно реновирали бившу зграду Војно-техничког института и сада је то једно божанствено здање за пример по свим европским и светским стандардима. Тамо су већ смештена три суда и почиње изградња Палате правде.

Такође, прави се још један објекат, то је Тужилаштво за организовани криминал у Устаничкој улици. Шта рећи? Само – браво за правосуђе. Реновирају се судови широм Србије: у Ужицу, Краљеву, Крагујевцу, Зајечару, Новом Пазару, Шапцу, Лазаревцу. Ја сам пресрећна. Ем јачамо владавину права, ем ће људи радити у амбијенту који је

примеран и биће као у свим светским и европским градовима. Браво за Министарство, браво за Владу! Наставите тако, биће ми задовољство да у дану гласања подржим предлог овог закона. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народна посланица Дијана Вукомановић.

Није присутна.

Реч има народни посланик Радослав Милојичић.

Изволите.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Хвала.

Даме и господо народни посланици, и пре свега уважени грађани Србије, данас имате прилике да гледате на вашим малим екранима како Влада, предвођена Српском напредном странком, вас и ваше потомке који још можда нису рођени или су рођени ове године задужује за нових 200 милиона евра. Рок наплате за ово задужење од стране СНС је 2036. године. Што значи да ће деца која се роде ове године отплаћивати незнање, нестручност и бахатост Владе предвођене СНС.

За шест година власти СНС имамо само један резултат, а то је задуживање. Задуживање и ново задуживање. За шест година власти СНС задужили сте земљу Србију и грађане Србије за 10 милијарди евра и то су егзактни подаци, то не можете да побијете. Кажете да се задужујете због развојних политика јавних предузећа. Ево, да се осврнемо како је СНС последњих шест година управљала јавним предузећима.

На пример, угасили сте ФАП после 63 године постојања. На пример, у Смедеревској Паланци у „Гоши“ се радник обесио. И ми нисмо као неке опозиционе партије које само критикују, поздрављам то што је руководство државе дошло у фабрику „Гоша“, али желим да видим да ли ће од посете за раднике бити нечег конкретнoг.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господине Милојичићу, да ли је то тачка дневног реда? Да ли је то везано за дневни ред?

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Како није? Зауставите ми време, молим вас.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Надокнадићу вам време. Ја вас молим да се вратимо на оно што је тачка дневног реда. Изволите.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Господине Милићевићу, задужење од 186 милиона евра, зарад развојних политика у јавним предузећима, ја говорим о стању јавних предузећа.

Молим вас да ми вратите минут. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Молим вас да се поново пријавите. Покушајте да извадите картицу.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Каква опструкција када се јавим за реч.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господине Милојичићу, није опструкција, покушајте у другој јединици. Покушајте сада да се пријавите.

(Народни посланици из Посланичке групе СНС негодују.)

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Господине Милићевићу, то што ми одузимате реч ни вас ни било кога другог из владајућег режима неће аболити чинице да грађане Републике Србије задужујете за скоро 200 милиона евра. Говоримо о развојним политикама јавних предузећа.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господине Милојичићу, нисте схватили. Нисам вам одузео реч. Само сам вас замолио да се вратите на оно што је тачка дневног реда.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Могу ли да завршим?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Можете, наравно. Изволите.

(Народни посланици из Посланичке групе СНС негодују.)

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Не знам чему та нервоза, господине Милићевићу. Молим вас да ми допустите да говорим о теми дневног реда.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Изволите. Управо то сам вас замолио.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Да ли ова влада задужује грађане Србије за 200 милиона евра, због развојних политика у јавним предузећима? Да. Ја говорим о стању јавних предузећа, којима руководи СНС већ шест година. Стање је такво, морам да поновим, да сте угасили ФАП после 63 године постојања. Стање је такво да се радник у „Гоши“ обесио због тога што две године није примио плату, није имао здравствено, социјално осигурање. Поздрављам то што је врх Владе дошао у „Гошу“, али чекамо конкретне мере. Да видимо да ли ће тим радницима неко да помогне. То што је неко дошао да их обиђе, поздрављамо, ми нисмо демагошка странка, ми смо државотворна странка и поздрављамо све оно што је добро за грађане Србије.

Али, господине Милићевићу, грађани Србије знају да радници у „Јури“ носе памперс пелене и да раде за 15.000 динара.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господине Милојичићу, да ли је ово везано за дневни ред? Ја вас поново упозоравам и молим вас и питам вас да ли желите да говорите о ономе што је тачка дневног реда.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Да, наравно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Изволите.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Али са друге стране ево и нешто похвално о Влади, сигуран сам да ће Коридори Србије процвати јер се на њиховом челу налази господин Зоран Бабић. Ако кажете...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господине Милојичићу, ви покушавате да говорите о Предлогу закона о потврђивању Споразума о зајму (Програмски зајам за развојну политику у области јавних расхода) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој. Је ли тако?

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Да, говорим о томе да ова влада задужује грађане за нових 186 милиона евра.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Значи, покушавате да говорите о потврђивању Споразума о зајму?

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Да, о томе и говорим.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли сте малочас о томе говорили? Ја вас још једном љубазно молим да говорите о ономе што је тачка дневног реда. Изволите.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Господине Милићевићу, битно је да су мене грађани Републике Србије, које Влада Српске напредне странке задужује за нових 186 милиона евра, врло добро разумели и разумели су да ће то бити мањак у њиховом фрижидеру, да ће то бити мањак у њиховом резервоару и да ће то бити мањак у њиховом домаћинству.

Једно питање, жао ми је што министар финансија није ту – ако у некој кући постоји довољно шећера, па зашто одлазите код комшије да позајмите тај шећер, ако кажете да Влада има суфицит, да су јавне финансије никада боље? То је зато што је ова влада најгора влада у историји Републике Србије и зато што су јавне финансије катастрофалне. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Повреда Пословника. Најпре, народни посланик Маријан Ристичевић. Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, ево опет окренута леђа, као да је неко помешао таблетице.

Рекламирам чланове 106. и 107, посебно члан 107 – достојанство Народне скупштине. Ево га пример како се то достојанство крши. Некако су ми паметнији с леђа.

Него, да кршење Пословника мало боље опишем. Достојанство је повређено тако што је овде причано о пеленама и „Јури“. Да подсетим наше гледаоце, „Јура“ је инвеститор којег је довела странка бившег режима, то је неспорно.

Број два, поменути говорник, који је стручњак за дугове, који је помешао фудбалски клуб „у Паланку и општину“, па је председавао општини, а финансирао се из фудбалског клуба, повредио је достојанство тако што је овде говорио да смо ми задужили државу за 10 милијарди. Али заборавио је да каже да је шест милијарди била камата на њихове дугове и милијарда за „Агробанку“ и „Развојну банку“. То је заборавио да одбије. Тиме је још једном нарушио достојанство.

Следеће, причао је о ФАП-у као јавном предузећу. Ја стварно не знам како се мешају те таблетице, али очигледно је да је повредио достојанство тако што је покушао да нас убеди да је ФАП јавно предузеће, а ФАП је, колико ја знам, акционарско друштво.

Према томе...

(Ненад Милић: Тема!)

А не знам зашто ови добацују, господине председавајући.

(Ненад Милић: Прекини га!)

Још једно кршење слободе народних посланика, ометање моје слободе говора и желим да примените одредбе чланове 108. и 109. и колегама који упорно додају изрекнете неку опомену у том смислу. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

У највећем делу онога што сте рекли, а тиче се конкретно излагања народног посланика, ја могу са вама да се сложим. Мислим да сте и ви били сведоци и да можете потврдити да сам неколико пута покушавао да укажем уваженом колеги да говори о ономе што је тачка дневног реда.

Не мислим да сам прекршио конкретне чланове 106. и 107.

Вас питам да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника? (Не.) Захваљујем.

Реч има народни посланик Крсто Јањушевић, повреда Пословника.

КРСТО ЈАЊУШЕВИЋ: Поштовани председавајући, сматрам да је овде прекршено више чланова Пословника, међутим, ја ћу рекламирати повреду члана 108. Пословника: „О реду на седници Народне скупштине стара се председник Народне скупштине.“

Опет кажем, ви сте, господине Милићевићу, недавно и били у нашим крајевима и упознати сте са ситуацијом. Видели смо се у кампањи. ФАП није угашен, као што је то један од претходних говорника рекао, на његову жалост није угашен. Он би волео да ФАП буде угашен да би та његова странка имала више материјала за напад на ову владу. ФАП тренутно производи 50 камиона захваљујући Војсци Србије. ФАП се налази у Прибоју, а у том Прибоју је на председничким изборима Александар Вучић освојио 63% гласова. Његова странка, не знам, немам податак колико су освојили, толико је било битно.

Оно што желим да кажем, када поредимо, и опет кажемо, ФАП је Прибој. Волео бих да је у време када је овај господин водио општину Смедеревска Паланка организована пријатељска фудбалска утакмица између Фудбалског клуба ФАП и „Јасенице“. Е сад, „Јасеница“ није фудбалски клуб, него јавна установа. О томе смо пуно пута причали. Због чега? Мене занима оно што пише на оној карти која би била продата: ФК ФАП – ЈУ „Јасеница“. Е ту се налази разлика између нас и њих. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Јањушевићу, ви сте указали на повреду Пословника, члан 108, који каже да се о реду на седници Народне скупштине стара председник Народне скупштине. Мислим да сте и ви били сведоци да сам у више наврата покушавао да упозорим говорника да говори о ономе што јесте тачка дневног реда.

У том истом члану, став 2. стоји: „Због повреде реда на седници, председник Народне скупштине може да изрекне мере: опомену, одузимања речи или удаљавања са седнице.“ Ја нисам сматрао да је

неопходно и нерадо то чиним током заседања, али дефинитивно у наредном временском периоду мораћемо да користимо и овај став 2. члана 108.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника? (Не.)

Реч има народни посланик Александра Јерков, повреда Пословника.

АЛЕКСАНДРА ЈЕРКОВ: Захваљујем, потпредседниче.

Ја ћу врло кратко. Реците ми, у складу са чланом 103, да ли сте ви под утиском да је претходни колега говорио о повреди Пословника? Само толико.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Јерков.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни?

(Александра Јерков: Хоћете ли ми дати образложење?)

Наравно.

Да ли желите да се изјасни?

(Александра Јерков: Не можете само да ме питате.)

Да ли ви мислите да је колега Милојичић говорио о ономе што је актуелна тема дневног реда скупштинског заседања?

(Александра Јерков: Ја вас питам за претходног говорника.)

Не мислим да сам повредио члан 103.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника?

Схватићу да желите.

Реч има народни посланик Владимир Орлић, реплика.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Да, па јесте да је помињање малопре оних пелена било у потпуности дегутантно, али има и неког смисла што смо ту реч чули од оног од кога смо је чули. Дакле, када неко лице прича овде о милијардама, а очигледно је да нема представу шта је уопште милијарда, колико је то много, ја могу само да закључим – реч је о некоме ко је, изгледа, остао на том неком нивоу разумевања, на нивоу пелена.

Када је реч о дугу, колико треба да објашњавамо овде колико износи нека вредност у одређеној години па да је разборит и разуман човек запамти? Колико пута треба да поновимо? Је л' у стању да запамти? Можда је ово сувишно питање ако причамо о људима који нису у стању да воде неку концизну расправу на било коју тему. Можда ја грешим што очекујем тако нешто. Можда очекујем превише, да се то упамти. Али елементарно рачунање каже – прича о тих 10 милијарди је бесмислица потпуна. Неразумевање шта је милијарда, не само када је реч о дугу државе и страног валути, него када је реч о нечему што човек направи у сопственој локалној самоуправи која му је поверена на старање, када њу задужи за милијарде, а тога није свестан, јасно вам је да је то лице апсолутно није у стању да појми оно о чему прича.

Када прича о „Гоши“ и прича о томе да је добро да се Влада интересује, али га занимају резултати, нека оде до „Гоше“ и нек пита тамо. Ти радници и ти људи су се захвалили Влади и на интересовању и на предузетим мерама, па може да сазна и детаље које су то тачно мере у питању.

Е сад, што се човек оволико срамоти и што све ово прави од себе? Ја видим само један могући разлог – окајава грехе. Окајава грехе – које? На пример, сећамо се у периоду месец или два пред изборе колико је бесомучно хвалио свог председника странке, да је то најбољи могући председнички кандидат који ће све да победи. И шта буде? Човек се не кандидује уопште. Зашто? Јер није смео. Знао је да му је рејтинг нула.

Е, зашто се ми тога сећамо? Захваљујући тој реклами коју сада неко мора да плати. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Александар Марковић.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени представници министарства, даме и господо народни посланици, у односу на тачке дневног реда које су врло важне, морам да признам да сам тренутно човек помешаних осећања. Колеbam се тренутно између осећања стида због онога што је изговорио претходни говорник који је причао, дакле да се разумемо, претходни говорник који је био на листи говорника, али морам да признам и да ми је помало смешно, јер оптужбе које смо чули долазе баш од њега, стручњака за дугове, стручњака који би могао да се нађе у Гинисовој књизи рекорда за дугове које је успео да направи. И он нас данас оптужује и каже како смо управљали, какве смо дугове направили. Он, који је директно оставио дугове од преко три милијарде динара у једној локалној самоуправи само за један мандат. Три милијарде динара. То је за Гинисову књигу рекорда. За Гинисову књигу рекорда.

Када је реч о Предлогу закона о потврђивању Споразума о зајму између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој, у питању је Програмски зајам за, како смо чули, развојне политике у области јавних расхода и јавних предузећа, мени је, с тим у вези, заиста неприхватљиво да током данашње расправе, као и јучерашње, слушамо искључиво оптужбе од стране представника „жутог предузећа“, и овај који је малопре говорио, али и остали који су говорили, како се задужујемо. Да, овим се задужујемо, ово је дуг, али под далеко повољнијим условима него дугови које сте ви правили. Ми смо данас то чули, како од господина Мартиновића, тако и од госпође Томић, да сте се задуживали под најнеповољнијим могућим условима са каматним стопама од 6%, 7%, па и 8%, а овај зајам предвиђа каматну стопу од 2%. Па где је ту здрава логика? Где је здрав разум да нас оптужујете за то? И ко нас оптужује? „Жути“ Кена, који је оставио три милијарде динара дуга, као што сам рекао.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Марковићу, молим вас, само о дневном реду. Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Ја сам све време у теми. Ја сам све време у теми... Или, можда, Балша Заев Божовић? Је л' нас он данас оптужује? Он који последњих дана тенденциозно и злонамерно напада Министарство унутрашњих послова, континуирано износи само неистине и лажи. А у њихово време Министарство унутрашњих послова било је потпуно криминализовано. Никада у историји Србије није било већег криминала у МУП-у него у њихово време. Да ли треба да вас подсећам какво је тада стање било у МУП-у? Хапшења, прогони, нефункционисање институција, политичка убиства, па убиство премијера. То је све оно што је остало као последица ваше власти, односно све оно што се дешавало у Србији за време ваше власти.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Марковићу, ја вас молим да се вратимо на оно што је тачка дневног реда. Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем се, председавајући, што сте ми указали на то. Ја хоћу да говоримо о тачкама које су на дневном реду. Хоћу да говоримо о позитивним ефектима које ће овај зајам произвести. Хоћу да говорим о томе шта ће овај закон ново донети, шта ће добро донети.

Дакле, предвиђено је задужење, као што смо чули, од 182.600.000 евра. Дакле, такође, предвиђена је отплата главнице, једнократно, до 2036. године, као и плаћање камате два пута годишње. То су оне ствари које су предвиђене овим зајмом, и данас смо чули неколико пута у расправи да је то заправо оно што можемо да кажемо да је наставак фискалне консолидације, односно консолидације стања у јавним финансијама и јавном сектору. То је оно што данас нико није ни покушао да оспори. Мало сам изашао из онога што је тема дневног реда управо због тога што су сви пре мене то упорно чинили, али врло злонамерно, врло тенденциозно уз изношење лажи.

Оно што желим истаћи када је реч о избору тужилаца и судија, да ли је потребно да понављам на који начин сте ви у ваше време бирали тужиоце и судије? Да ли је потребно? Ми смо неколико пута читали то одавде када су општински одбори Демократске странке, „жутог предузећа“, на састанцима општинских одбора доносили одлуке о избору тужилаца и судија у Србији. Имали смо пример Власотинца, читали смо неколико примера овде, како су оцењивали, како су вредновали и који су критеријуми били у питању да изаберу тужиоце и судије. И они данас нама замерају нешто.

Из свих ових разлога желим да одбацимо све оптужбе које смо чули као потпуно неосноване и да подржимо данашње предлоге закона. Захваљујем.

(Балша Божовић: Реплика.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Имате право на реплику.

Реч има народни посланик Балша Божовић.

Изволите.

БАЛША БОЖОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Дакле, говорник који је малочас говорио рекао је да сам ја лично оптуживао Министарство унутрашњих послова Републике Србије и министра Небојшу Стефановића за то што је сарадник Звездана Јовановића. Искрен да будем, био је потпуно у праву. Само ми није јасно када је то Демократска странка вршила власт у овој земљи, а да је дозвољавала криминалцима из затвора, а камоли убицама председника Владе Републике Србије Зорана Ђинђића да полицајце назива „бесним псима“. То Демократска странка никада није дозвољавала у овој земљи и никада неће дозвољавати.

И неколико пута смо говорили, да има имало части у Влади Републике Србије међу министрима, који одговарају „земунском клану“ а не грађанима и не посланицима, министар унутрашњих послова би заиста скупио храбрости, отишао...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господине Божовићу, имате реплику на излагање господина Марковића.

БАЛША БОЖОВИЋ: Управо говорим о томе.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господин Марковић није говорио о овоме.

БАЛША БОЖОВИЋ: ... Отишао у Централни затвор и питао у лице Звездана Јовановића кога то назива „бесним псима“. Кога један убица премијера у Србији данас назива „бесним псима“? Полицију Србије која часно носи српску униформу, која носи грб Србије на својим грудима? Мислим да таква власт није власт народа. То је власт „земунског клана“ и неће још дуго владати Србијом. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господине Божовићу, молим вас да поштујете достојанство и углед Народне скупштине Републике Србије. Ми смо овде представници грађана Србије и, у праву сте, власт народа, а народ опредељује каква ће власт бити. Народ је рекао какву власт жели.

(Владимир Ђукановић: Повреда Пословника.)

Господине Ђукановићу, пре вас имамо повреду Пословника.

(Радослав Милојичић: Реплика.)

Добићете реплику, али приоритет има повреда Пословника.

Реч има народни посланик Маријан Ристичевић, повреда Пословника. Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, рекламирам 106, 107, а посебно повреду достојанства. За разлику од неких чланова Демократске странке, ја никада нисам видео Звездана Јовановића и сматрам се повређеним, а верујем и многе колеге. Он је био официр за време власти странке бившег режима.

Грубо је повређено достојанство, господине председниче. Ви сте то пробали да спречите, неуспешно, јер је говорник био упоран.

Следећи председник Владе који је прослављао са Јединицама за специјалне операције у Кули, мој колега пољопривредник, дакле он је свакако имао везе са поменутом особом која се зове Звездан Јовановић. Ја га никад у животу нисам видео. Никада није био официр за време власти моје странке и заједно са колегама, које се слажу са мном, енергично одбијам да било ко нас доводи у везу са човеком који је био официр за време њихове власти. И да још кажем да су га редовно обилазили председници њихове странке. Ја то никада нисам чинио.

Грубо је повређено достојанство. Не тражим да се о овом гласа, али да се убудуће зна да са поменутом особом ми немамо никакве везе. Странка бившег режима има и да то имају на уму када причају о томе, а и ми, јер имамо право на заштиту од овако гнусних оптужби. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, господине Ристичевићу.

Колико сам схватио у вашем излагању, не желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника.

Реч има народни посланик Владимир Ђукановић, повреда Пословника. Изволите.

ВЛАДИМИР ЂУКАНОВИЋ: Уважени председавајући, сматрам да сте повредили члан 109. Пословника, зато што је малопређашњи говорник рекао да је ово влада која одговара „земунском клану“, ви сте га упозорили, а онда је он наставио и рекао да је ово влада „земунског клана“ и тада сте већ морали да му дате опомену.

То је језива оптужба, и то од оних код којих су припадници тог клана долазили у канцеларију, у Владу, а постоје неки други бројни министри који су били у тој влади, који о томе причају.

Тако да ми није баш најјасније коме су онда они одговарали, посебно зато што смо тада имали некога ко је био на челу Владе а код кога су такви долазили, а да не причамо о шефу посланичке групе, некадашње, који је тамо одлазио и друговао са таквим људима.

Према томе, морали сте да га упозорите, а да не причам, наравно, о члану 107. Пословника, зато што се тако обмањује јавност, свакако, зато што се тако крши достојанство Парламента. Морали сте да га упозорите, а да сте га упозорите морали бисте да му дате опомену. Замолио бих вас убудуће да тако поступите. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, господине Ђукановићу.

У једном сте у праву, мада понављам, нерадо користим опомене као председавајући, као вид санкција. Са друге стране, господине Ђукановићу, немогуће је обманути јавност. Немогуће је то учинити кроз деловање у Народној скупштини Републике Србије.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника? (Не.)

(Радослав Милојичић: Реплика.)

Господине Милојичићу, изволите сада, право на реплику.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Хвала. Господине Милићевићу, реплика на излагање посланика Марковића.

Можете ви овде да изгласате, као што је рекао колега Божовић, и да је земља равна, али то није тако. Ви сте земљу задужили за шест година ваше власти 10 милијарди евра. Стање у јавним предузећима, за која сада задужујете наше грађане у износу од 182 милијарде евра, такво је да радници у „Јури“ носе памперс пелене, такво је да се у „Гоши“ радник обесио, такво је да сте угасили ФАП после 63 године постојања. Оно што је показатељ власти Српске напредне странке то је да сте, и овога пута, највећу победу остварили управо у затворима. Погледајте ко за кога и како гласа.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Право на реплику Александар Марковић, због директног обраћања.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем, председавајућа.

Желео бих да искористим прилику, с обзиром на то да је ту министарка правде, да укажем на један случај претходног говорника и да апелујем да се истражи тај случај. Дакле, каже – жути Кена и жути Шуле оштетили буџет за 13.695.000 динара. Па каже – високи функционери ДС-а Радослав Милојичић Кена и Драган Шутановац учествовали су у сумњивом послу купопродаје Дома Војске Србије у Смедеревској Паланци, у којем су директно оштећене општина и држава за преко 13,5 милиона динара.

Молим вас да истражимо тај случај, јер је очигледно у питању еклатантан пример корупције. Али то није једини пример, има још доста примера. Међутим, оно што малопре нисмо чули од једног другог представника „жутог предузећа“ то је како је постао најбољи пријатељ са Заевом из Македоније. Јер ово што смо могли да видимо ових дана на Твитеру, од њих и од њихових представника, јесу здушне подршке за ЕУ у Македонији. Он каже овако – не дај се Заев; ако Заев не постане председник Владе, Македонија ће склизнути у грађански рат и тако даље.

Имам само једно питање за њега – да ли је слушао албанску химну у тренуцима када је Џафери постао председник Парламента Македоније? Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Посланици, одређујем паузу од пет минута да се договоримо како ћемо да радимо.

Од 15.00 ч. до 16.05 слушамо о свему само не о дневном реду.

(Посланици гласно коментаришу.)

Ма, боже мој. Ма знам, кога сте ви све поменули, о томе да не говорим. Значи, сат и пет минута било је сасвим довољно за реплике. Сасвим довољно. Отишли смо потпуно у спољну политику. Одморите се.

Следећи говорник, Балша Божовић, има три минута; толико је остало његовој посланичкој групи.

Само полако, Балша, прошао је минут.

Идемо даље, да радимо. Значи, 65 минута је било сасвим довољно да ...

(Горан Ћирић: Више од три минута.)

Тако сам одлучила. Боже мој. Мора неко и да доноси одлуке.

(Горан Ћирић: Три минута и 22 секунде.)

Тачно показује три минута и 22 секунде, ни зарез више ни зарез мање.

(Три и двадесет две. Враћено.)

Ако хоћете, искористите; ако не желите, не морате. Потпуно демократско право да се искористи своје време.

Гордана Чомић правила овај пословник. Неће Константиновић, нисам ја правила Пословник, да мери минуте и секунде.

Да ли посланик Балша Божовић жели да се обрати скупу?

Изволите.

БАЛША БОЖОВИЋ: Захваљујем.

Председнице Народне скупштине, даме и господо народни посланици, уважени грађани, тема јесте независност судија, независност тужилаца, а бојим се да Србија нема чиме да се похвали и ова влада када је у питању независност судија и тужилаштва, из простог разлога што су рађене многе анкете и многа истраживања која су показала да је сваки други судија, на својој кожи, осетио утицај и притисак извршне власти, што Владе Републике Србије, што неких других који се представљају у име Владе Републике Србије.

Ако узмемо у обзир да истраживање и није одређено по критеријумима која се раде у развијеним европским земљама, онда долазимо до податка да је преко 70% судија на својој кожи осетило притисак извршне власти. О тужилаштву да и не говорим. Имамо само тај најпознатији случај који је потресао Београд, ево већ годину и нешто дана, случај „Савамала“, када тужилаштво не сме да се обрати зато што министар полиције не дозвољава, очигледно, рад тужилаштва. Да имамо саботажу предистражних радњи по питању „Савамале“ и да тужилаштво не сме да преузме од полиције предистражни поступак, иако то по закону наравно може, зато што је очигледан притисак Небојше Стефановића на тужилаштво и полицију огроман. И то све доводи у питање, наравно, функционисање целокупног система.

Ако идемо и корак даље са дешавањима која су се одигравала у последњих неколико месеци, онда ћемо доћи и до тог фамозног притиска од

стране министра унутрашњих послова и на унутрашњу контролу полиције, која притиска тужилаштво у случају Далибор Карановић и претњи које је Звездан Јовановић упутио министру Стефановићу...

Шта се десило?

ПРЕДСЕДНИК: Пребаците картицу ако није у реду. Ако можемо о дневном реду.

БАЛША БОЖОВИЋ: То јесте о дневном реду, председнице Скупштине. О дневном реду јесте поднесак Сектору унутрашње контроле од стране Звездана Јовановића.

ПРЕДСЕДНИК: Кажите ми само тачку дневног реда о којој говорите. Тачно.

БАЛША БОЖОВИЋ: Избор тужилаца.

ПРЕДСЕДНИК: Избор тужилаца?

БАЛША БОЖОВИЋ: Тако је.

ПРЕДСЕДНИК: И говорите о?

БАЛША БОЖОВИЋ: Говорим о тужилаштву. Општински јавни тужилац у Бачкој Паланци, директно о њему говорим.

ПРЕДСЕДНИК: Је л' га бирамо данас?

БАЛША БОЖОВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК: Како се зове?

БАЛША БОЖОВИЋ: Тражим изузеће, а пред овим домом потпуно сам слободан да изнесем све што мислим да је у вези са темом.

ПРЕДСЕДНИК: Што вам падне на памет, је л' тако?

БАЛША БОЖОВИЋ: Не, али заиста мислим да ме прекидате потпуно без икаквог разлога. Зашто се бојите? Када...

ПРЕДСЕДНИК: Ја се не бојим, стварно. Бојим се само да овај парламент не иде у добром правцу.

БАЛША БОЖОВИЋ: Али то значи, ако ме прекидате, да је све истина што говорим.

ПРЕДСЕДНИК: Ма глупости.

БАЛША БОЖОВИЋ: Зашто ме прекидате?

ПРЕДСЕДНИК: Како можете тако нешто да кажете?

БАЛША БОЖОВИЋ: Зашто ме прекидате? Пустите ме да кажем ону глупост. Дакле, није ваљда када поменем Звездана Јовановића, да ми се искључи систем?

ПРЕДСЕДНИК: Нећу да вам дозволим да говорите глупости, зато што тиме омаловажавате овај дом. Изнесите неистине.

БАЛША БОЖОВИЋ: Ви први омаловажавате, зато што Звездан Јовановић управља Министарством унутрашњих послова.

ПРЕДСЕДНИК: Пауза. То није на дневном реду.

БАЛША БОЖОВИЋ: А то је истина.

ПРЕДСЕДНИК: Истина? 'Оћете да сиђем доле да говоримо истину?

БАЛША БОЖОВИЋ: Па ево ви мени...

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вам.

Дајте ми реч да говорим о истини.

Је л' то пауза? Не, дајем паузу зато што је ово стварно невероватно шта ви желите да направите од овог дома. То је невероватно. То је одраз немоћи, то што радите. То је одраз немоћи, то није политичка борба. (Аплауз.)

Па јесте, пауза. Па пауза.

Значи, то није политичка борба. Устати, износити измишљотине најгоре врсте, окривљавати људе за нешто што није истина. И ви тврдите...

(Посланик коментарише с места.)

Па не знам да л' ће тужити, то није мој проблем.

(Посланик коментарише.)

А, значи, то је дозвољено?

(Посланик и даље коментарише.)

Па не, ви од овог парламента хоћете да направите циркус. Па хоћете да већина, којих има две стотине, устане и говори све могуће неистине и каже – па тужи ме? Па је л' то дијалог?

(Посланик гласно коментарише.)

Мене то не интересује. Ја само не дозвољавам да направите од овог парламента оно што није. Ви желите да направите бесмисао од овога и мени је то јасно, дуго се бавим политиком.

Као што су били захтеви да овде уђу људи... Па да се не правимо мали да не знамо шта стоји иза тога. И онда станете тамо и медијима износити као нешто утврђено, као... Не да крши демократију председница...

(Посланици коментаришу.)

Ма не, ма не...

(Посланици коментаришу.)

Не. Ма не.

Ал' нећете да се побуните против тога, него вам је мило.

(Посланици коментаришу.)

Не, ово је пауза. Драга колегинице, ово је пауза. Ако нећете да слушате, ви идите да попијете чашу воде. Имам право да говорим у паузи, као и други.

(Посланици коментаришу што је укључен микрофон.)

Па то није проблем што је укључен микрофон. Је л' ја спречавам колеге да укључе микрофон?

(Све време посланици наглас коментаришу.)

Па добро, ево, искључићу, ал' ја гласно...

(Искључен микрофон.)

(Након 40 секунди укључен микрофон.)

ПРЕДСЕДНИК: Овакву политичку немоћ никад нисам видела, јер се ту артикулише тиме што ћемо обесмислити рад Парламента.

(Посланици коментаришу.)

Па не, 'оћу да ме чују колеге, нисте ви једини у сали.

(У сали се чују гласни коментари.)

Апсолутно, апсолутно. Када добије реч.

Значи, овде је терор од неколико посланика над већином која жели да ради. Што бежите од тога? Што бежите од тога?

И 'оће нам се, и ми хоћемо, и ми ћемо да говоримо шта ми хоћемо, и шта нас брига шта је на дневном реду, 'оћемо да обесмислимо све... Не може. Мораћете да изаберете другог председника Парламента који жели да обесмисли све... Дозвољава да се улази...

Па не, зато што је вас 18 мрзело да долазите... Да, мрзело вас је да долазите. Кад је та тачка дошла по хитном поступку, дошло вас је 18. То говори о вашој озбиљности. Дошло вас је 18 да тражи да нешто уђе у дневни ред. А јуче вас је дошло 32 и на силу нешто хоћете да се уради. Па није то демократија.

Па није то демократија, ви то добро знате. Чекајте вашу шансу. Биће избори, можда вас буде 250. У чему је проблем? А немојте ово да радите. Гордана Чомић је за сваки зарез избацивала читаву посланичку групу, која и није била у згради Парламента. Није вам то сметало. Заборавили сте то време.

И ви држите мени лекције о демократији. С којим правом?

(Гласни коментари посланика.)

Не, нећу, пауза је.

(Гласни коментар посланика: Пауза?)

Да. Што се свађате, колегинице? Не морате да слушате. Ево, обраћаћу се Александру Мартиновићу и уваженим колегама овде.

(Гласни коментари посланика.)

Тако је. Али кад добије реч, не може да прича ко шта хоће. Не док сам ја председник.

Нема смисла, неке догађаје истичете као заставу испред себе због политичке немоћи. То нема смисла. Доводите и мене као председника Парламента у непријатну ситуацију. И јуче сте злоупотребили то што нисам дозволила да овде користите име једног човека који није заслужио да се, кад год немате неки аргумент, изговори његово име.

Прекинула сам га.

(Гласни коментар посланика: Прекинули сте га?)

Да, нећете то никад да кажете. Никад.

Кад нешто урадим, кад казним колеге, пре неки дан сам гледала Административни одбор, онда не кажете – супер, председнице. И онда бих вас више поштовала. Кад казним њих. Ког шефа посланичке групе

сте ви гласали (казнили) из владајуће већине икада? Икада. Како се зове? Нада Колунџија, можда? Ко? Икада.

Па кад урадим нешто што се вама допада и кажете – одлично је ово, председнице, онда ћемо имати другачије критеријуме. А овако, кад урадите нешто добро – ништа. Кад се нама нешто не свиђа – ништа.

(Све време док председница говори чују се коментари у сали.)

Сат и пет минута – ко ће коме нешто да каже.

(После паузе – 16.15)

Ево, имате осам секунди; завршите вашу дискусију. Изволите.

БАЛША БОЖОВИЋ: Срамота је што немамо Владу него имамо клан који одговара „земунском клану“.

ПРЕДСЕДНИК: Изричем вам опомену за ову увреду Владе Републике Србије. (Аплауз.)

И све сам била у праву што сам рекла у паузи. Жао ми је што није ишло у директан пренос.

(Посланици ДС добацују: Ишло је у директном преносу.)

Је л' ишло? Са задовољством. Са задовољством. Драго ми је ако је ишло, али у паузама не иде. Жао ми је.

(Гласни коментари посланика.)

Верољуб Арсић, изволите. Да ли желите да дискутујете? По дневном реду. И вас ћу прекинути било шта ако кренете да одговарате и реплицирате.

ВЕРОЉУБ АРСИЋ: Даме и господо народни посланици, сматрамо да су сви грађани пред законом исти и да не треба износити тек тако паушалне оптужбе против одређених људи, поготово када су ту представници Државног већа тужилаца и министар правде.

Ови што се брину о јавном дугу, то ћемо мало касније. Мислим да је овде Влада Републике Србије са предлогом избора носилаца јавнотужилачких функција потпуно била фер према Државном већу тужилаца и оне кандидате, како је предложило Државно веће тужилаца, проследила Скупштини.

Овде су неки од колега посланика говорили о 42 тачке дневног реда. Да поступамо као што су они поступали у њихово време, биле би три тачке дневног реда – два међународна споразума и једна тачка дневног реда би била избор носилаца јавнотужилачких функција. Значи, оно што предложи Државно веће тужилаца бивши режим је одвајао као једног кандидата, по принципу узми или остави. Тако су били бирани тужиоци у 2012. години. Додуше, тада је могао неки народни посланик да устане и оспори појединог кандидата и да се о њему Скупштина посебно изјашњава, али није могла Скупштина да се изјашњава о свим кандидатима које је предложило Државно веће тужилаца. Неко прича о притиску на носиоце јавнотужилачких функција, а шта је ово што се дешавало раније? Када конкуришеш за тужиоца, нећеш се ни наћи пред Скупштином. Тако је било.

Исто понашање очекујемо и од Државног већа тужилаца. Оно по закону утврђује листу кандидата за носиоце јавнотужилачких функција и то на основу неког конкурса, па постоје одређени услови: мора да се уради план и програм рада одређеног тужилаштва за које конкуришете, па да се брани тај план и програм рада и тако даље, и на основу тога доноси неке оцене, субјективне или објективне, у то нећу да улазим, и на основу тога прослеђује неку своју ранг-листу Влади Републике Србије.

Као што рекох на почетку излагања, Влада Републике Србије потпуно је испоштовала и Државно веће тужилаца и Народну скупштину, јер је доставила имена свих кандидата које смо добили. Да ли је то увек тако? Слажем се да по закону Државно веће тужилаца има право да предложи једног кандидата, Влада има право по принципу узми или остави и Народна скупштина има исто право узми или остави. Али ако имате тако коректан однос од Владе према вама, очекујем да то буде реципрочно, јер доводите, не могу да кажем законитост, далеко од тога, али стављате под сумњу да су постојали неки фаворизовани кандидати и сви они који сад буду изабрани биће под том сумњом.

Зашто то себи дозвољавате? Направите вашу ранг-листу, доставите Влади, Влада ће исто да је достави Скупштини и ми ћемо на основу овлашћења која имамо законом и Уставом да изаберемо тужиоца. Овако дозвољавате себи нека оговарања, да ли имате дежурне кандидате за тужиоце, па су конкурисали у четири тужилаштва па су за сва четири тужилаштва дали исти програм, а не може за сва четири тужилаштва да буде исти програм. Слажете се? Свако има своју проблематику, сваки део територије Републике Србије има своје, а неке врсте кривичних дела негде су више изражена него у неком другом делу територије. Па дозвољавате себи оговарања да нису били чак ни на одбрани тог свог плана и програма.

Зашто то радите? Зашто сте променили правилник у току конкурсног поступка? Прегласавање? Па то можемо ми овде боље него било ко други на свету. Значи, Тужилаштво је самостални државни орган, тако пише у Уставу, у закону пише нешто чега смо се ми овде као посланици одрекли, да је носилац јавнотужилачке функције самосталан и независан од извршне и законодавне власти. Одакле црпите овлашћења која имате? Одавде, овде су носиоци суверенитета грађани и овлашћења која имате црпите одавде. Ми смо вам их дали и онда нас поштујте кад су овакве тачке дневног реда. Не једног кандидата по принципу узми или остави, сви кандидати који материјално испуњавају услов да буду тужиоци, и онда не доводите у питање избор било ког кандидата, а и ако буде неке сумње бар није од вас, него од нас, па ћемо ми на изборе, да одговарамо што је неки тужилац изабран или није, а ви не одговарате. Ви одговарате ипак нама, јер пише такође у Уставу да републички јавни тужилац одговара Народној скупштини за свој рад.

Народна скупштина ће да се изјасни о кандидатима, не видим ту ништа спорно, али ако је раније једна пракса почела као добра онда је наставите тако, немојте добру праксу и добра правила да мењате и да доводите у сумњу свој рад, своју стручност, своје квалитете и своје предлоге, јер онда дозвољавате неким да причају како су тужиоци под притиском Владе Републике Србије. Нису. Били су кад је од стране Владе предлаган један једини кандидат. Рекох да су сви грађани Републике Србије једнаки пред законом, значи, и очекују заштиту од закона, али следе и последице уколико прекрше закон.

Тако да те приче око „земунског клана“ и ове владе никако не стоје, нема места. Свако има право да тражи заштиту од полиције, свако има право и да очекује ту заштиту.

(Балша Божовић: И убица премијера?)

И он има своја грађанска права, иако је на одслужењу казне.

(Балша Божовић: А полицајац нема?)

И полицајац има, и његов син има, и син убице има. Свако има право заштите, сваки грађанин пред законом.

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, вратите се на тему, иначе ћу вам одузети реч као и другим посланицима.

БЕРОЉУБ АРСИЋ: У реду, значи сви имају право да очекују заштиту од тог истог тужиоца, да ли је он основни, окружни, односно виши, апелациони или републички, да ту одмах ставимо тачку.

Е сад, када је у питању Споразум о задуживању Републике Србије и поводом разних неистина које су изнете овде о стању јавног дуга Републике Србије, прво, ради се о нетачним цифрама да је влада Александра Вучића задужила Републику Србију за 10 милијарди евра. Знате, по методологији владе Мирка Цветковића јавни дуг је само оно што се држава директно задужи, само је то јавни дуг, али оно што држава дугује на основу уговорених јавних радова није јавни дуг, иако није плаћено, оно што држава дугује за субвенције пољопривредним произвођачима није дуг, иако није плаћен, оно што јавна предузећа нису враћала своје кредите, такође није био јавни дуг, оно што је „Агробанка“ направила скоро 700 милиона евра дуга, ни то није јавни дуг, ни „Развојна банка Војводине“ 300 милиона евра, ни то није јавни дуг, то за њих није био јавни дуг.

Није био јавни дуг ни ово, пошто је било речи о „Србијегасу“ и стално је нападан директор Бајатовић. Нисам ја његов адвокат, он је посланик, може да се брани овде, али зарад истине, највише су дуговале локалне самоуправе за испоручен гас и тад је „Србијегас“ правио губитке. Гас је коришћен за топлотну енергију грађана. Гас је наплаћен, односно топлотна енергија од грађана. А што није плаћено „Србијегасу“? Тад су били неки други председници општина. Што нису плаћали своје обавезе према „Србијегасу“, него је Република Србија морала да преузме те обавезе и сад они причају како ми задужујемо грађане?

Друга ствар мене интересује – ако је новац наплаћен за испоруку топлотне енергије, где је потрошен? Јер смо затекли и општине које имају своје дугове и своје дефиците. То нико неће да одговори, али знају једну мантру – влада Александра Вучића задужује нашу децу. Па још изађе један колега посланик и каже – задужењем се прави нових 200 милиона евра, 184, а јако добро зна, био је на седници Одбора за финансије, да је у питању реструктурирање старог дуга који је направила влада коју је он подржавао, али не одговара мантри.

Јако треба бити безобразан – знати истину, а не говорити је. И онда се чуде како на изборима не могу да пребаце 6% или 7%, или се чуде што не смеју да кандидују свог кандидата за председника Републике Србије а представљају се као државотворна странка.

(Горан Ђирић: Да ли је ово тема дневног реда?)

Јако добра тема дневног реда.

Када су у питању јавна предузећа и предузећа у реструктурирању, од којих смо такође имали наслеђене дугове, нису се такмичили у резултатима рада тих јавних предузећа. Знали су, ту је држава, ту је буџет, ту су банке од којих ће да се подигне кредит, и то већи него што се данас задужује Влада Републике Србије, већи и од каматних стопа него што се данас задужују грађани Републике Србије, а такмичили су се ко ће купити бољи аутомобил. И сада причају о аутомобилима. Такмичили су се ко ће купити бољи аутомобил.

(Маријан Ристичевић: И возити Шарића.)

То не знам. За Шарића не знам, нећу да спомињем. Е тако је трошен новац, е тако је настао јавни дуг.

Значи, овим законом Република Србија ни динар не увећава свој јавни дуг. Ни један једини динар, само плаћамо туђе обавезе. Неко ће да каже – па докле? Док морамо. Још не прихватају чињеницу да је Република Србија за само три месеца смањила свој јавни дуг за два процентна поена у односу на БДП. И то јако добро знају, и не морају да кажу. Ево, не морају да нас похвале, али нека кажу бар истину.

Поставља се питање – зашто подижемо нови кредит када имамо суфицит у буџету? Па да бисмо повећали плате у јавном сектору и пензије. Зато. Хоћете ли за то да нас оптужите, да је то грех? Али повећаћемо плате и пензије са оним што је држава уштедела и зарадила, не са кредитима као што је то било раније да би се куповали гласови.

Да ли ће то повећање да помогне привреди? Да, хоће. Јер ми почињемо да имамо и привреду, а раније се држава задуживала да би дала грађанима плате и пензије, опет је завршавало у банкама на екстремно високим каматама које су биле до 2012. године на краткорочне кредите и до 35%. Данас је 10-11%. Па су банке дупло зарађивале, на задужењима од државе, на задужењима од грађана.

Коме ће највише да буде жао што имамо овако добар споразум са Светском банком? Па банкама. Неће моћи више да рачунају на сигурног клијента који се зове Република Србија, већ ће морати мало да се изложе ризику, да изађу на тржиште и да кредитирају са нижим каматним стопама и грађане и привреду. Тако се води држава.

И онда немојте да вас чуди што у време фискалне консолидације Александар Вучић на изборима добије 57%. Немојте да вас чуди, јер има резултат. Има резултат. Он има своје, ви имате своје.

Да ли сте нешто научили на грешкама? Ако наставите овако, сумњам. Јер ћете да научите на грешкама онда и кад научите да губите на изборима. Кад научите да губите на изборима, честитате победнику, онда можете и да победите.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, посланиче.

Драган Весовић. Изволите.

ДРАГАН ВЕСОВИЋ: Хвала, госпођо председавајућа.

Госпођице министарка са сарадницима, тешко је у неких седам-осам минута, колико времена има, да се прича о оволиком броју тачака, тако да ћу морати своју дискусију да ограничим на Предлог закона о изменама и допунама Закона о судијама и да поменем кроз неколико реченица можда неке нелогичности које су изнете у избору тужилаца.

Према већ спомињаној репрезентативној анкети, а анонимној, Друштва судија, 44% судија од 1.585 анкетираних судија, од укупног броја, од неких 2.800 судија колико има у земљи Србији, дали су своје одговоре да раде у условима притиска, а од толиког броја судија 43 је дало одговор да је тај притисак системског карактера. Па су даље додали да се утицај политичара на судије врши посредно, преко појединих судија који су или чланови Високог савета судства или председници судова. Сада ми добијамо Предлог закона у ком треба да променимо само две тачке, што је у ствари битно.

Потпуно подржавам цењеног колегу Мартиновића, ком је јуче неко оспоравао право да он буде предлагач. Наравно да народни посланик може да буде и треба да буде предлагач промене, тим пре ако је шеф најбројније посланичке групе, али у тој ствари мени нешто није јасно.

А 2013. године промењен је члан 72. тадашњег закона о судијама, у ставу 1, где је речено да се мандат поставља да траје пет година. До тог дана мандат је био исто четири године, као што се сада предлаже.

И шта сад ту мени није јасно? Да ли смо онда погрешили или смо онда били у праву? Да ли данас грешимо, да ли смо данас у праву? Зашто то питам? Па питам зато што онај ко је гледао списак говорника, видео је да поред мог имена стоји – неопредељен. Нисам човек из правне струке и мене власт треба да убеди да то што предлаже јесте нешто добро, па да за то гласам. Додуше, пре неких сат времена министарка је онако провукла, негде, да је то тада можда била грешка њеног претходника,

господина Селаковића, али нико није рекао јасно, а ја вас молим да због нас којима није јасно кажете зашто је сада то боље.

Овако, ја сам обављао консултације са професорима правног факултета различитих универзитета у Србији који су ми давали неке друге податке. Давали су ми податке које смо већ чули, да се због овога иде да би се неким председницима судова продужили мандати, да би неки добили други мандат, да би остали на функцији на којој јесу.

Да ли се на овај начин крши члан 149. Устава у коме каже да је судија у вршењу судијске функције независан и потчињен само Уставу и закону. Он се не крши видљиво, али шта ми имамо? Имамо ситуацију да председнике судова представља Високи савет судства. Како се тај савет формира? Министар правде, изабран од стране Владе, представник власти, представник скупштинског одбора, такође изабран од стране власти, председник Касационог суда, такође изабран од стране власти, и осам кандидата које одређује скупштинска већина.

Да ли неко може да ми објасни да тих 11 чланова Високог савета судства који ће на тај начин бити изабрани, првенствено од владајуће већине, што им не спорим право, избори су показали, они су добили више и највише, дакле да ли ти осећају изванредан вид захвалности за свој избор па то проузрокује да многи судски поступци до дана данашњег не буду решени, многе афере не буду разрешене и многа питања и љагања и за обиље часних и поштених људи који раде у том позиву, заиста, да ли је могуће?

Апсолутно подржавам још једном што је председник посланичке групе најбројније странке покренуо такав закон. Ево, ја га молим, пошто је он у моћи да промени и Закон о Високом савету судства, односно о избору кандидата, да то буде мало другачије, да нама који смо припадници опозиције а који заиста не желимо да учествујемо у овим свађама, препуцавањима и убацивањима у дневни ред и онога што заиста нема никакве везе са дневним редом, а хоћемо да будемо, условно речено, конструктивни, олакшате ситуацију

Овако мени остаје објашњење да треба да се направи разлика између дужине трајања мандата председника Касационог суда са председницима судова, које мени потпуно није питко. То решење и то објашњење мене не може никако да задовољи. Чини ми се да је пре била жеља да се једна танка нит, која је можда остављала неки већи степен независности судства а која се огледала у томе да мандат не буде исти као мандат народних посланика, промени. Овако, четири године је једна већина, можемо да променимо, продужићемо још четири године, ако, некако, ми не будемо на власти имаћемо своју продужену руку. Ово су моје слободне перцепције, јер ми нико није дао јасно објашњење да ли није ваљало онда или не ваља сада, а ја сам то објашњење желео да чујем. Дакле, остаће нам још четири године и ми ћемо имати могућност да на тај начин

једним меким, или мање меким, више грубим притиском регулишемо нека стања која се дешавају.

Још само пар реченица о избору тужилаца. Чуо сам мало пре нешто што мене као човека поражава. Не знам, госпођо министарка, како ви сматрате да ја као особа која не познаје те људе, који треба да буду изабрани за те високе и одговорне функције нашег друштва, могу да гласам за њих ако немам њихову потпуну биографију? Рећи ћете ми да има на сајту. Можда су људи неуки или нису довољно учени да се сајтовима баве. Мислим да је дужност да се то нама достави. Али, више од свега тога ме је заболела једна чињеница када сте нам рекли и ви, а и једна колегиница из СНС-а, а по њеном разумевању ствари остајем у убеђењу да је чак особа из правне струке која је дала једну ужасну поруку студентима, где је дословце рекла – да просек студирања и дужина студирања није важна. Па шта нам је важно? Да студирају по 15 година са просеком шест и по? Да ти људи буду носиоци одговорних функција? Да ли је то оно чему ми тежимо? Да ли је то оно што може да покрене ову земљу?

Ја сам увек волео да кажем и да истакнем да сам био студент генерације, да сам први и најбоље завршио. То је ваљда добро, а не како каже колегиница, није то важно, битно је искуство. Никада не бих могао да поправим зуб да теоретски нисам знао шта треба да радим. Немојмо да мешамо лончиће и да нешто што свакако није добро покушавамо да представимо да је добро, јер та њена одбрана, мало пре је цењени колега Мартиновић цитирао великог Његоша па да ја допуним цитатом, изгледало ми је – „Јанко брани Владислава мртва, што га брани кад га не одбрани.“ Браним да је нешто добро, а то добро није. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Потрошили сте време ваше посланичке групе Двери.

Душан Павловић.

Мехо Омеровић.

Марија Јањушевић.

Да, извините, Двери немају више. Хвала вам.

Енис Имамовић.

Иван Костић. Не може, да.

Реч има Александар Стевановић. Изволите.

АЛЕКСАНДАР СТЕВАНОВИЋ: Даме и господо, ја ћу говорити о два закона која се тичу задужења Републике Србије. Имамо два закона који треба да подрже наше уговоре, један са Међународном банком за обнову и развој, односно са Европском инвестиционом банком. Ефекти тих закона могу бити изузетно повољни за нас, имајући у виду да ми рефинансирамо један трошак релативно високог задужења које смо имали у прошлости за трошак који је кудикамо нижи. Ту је тешко дати неку велику примедбу. Ако ви паднете са неким просечним задужењем, које је, рецимо, било по 4% или 5%, на испод два процента, то вам је на тих 180 милиона

пет милиона уштеде сваке године и то је прилично тешко напасти ако се користи за рефинансирање. То је једна истина, врло битна истина.

Такође, ако зајам има дужу рачност и ако ви померите рачност финансирања, рецимо, са неких 10 на 20 година, вама падају трошкови годишњих отплата. И то је исто једна ствар која је истинита. Оно што ми добијамо је да имамо и мање трошкове камата, уз помоћ мањих камата, и да имамо мање годишње трошкове отплате на име камата. То су ствари које треба поздравити.

С друге стране, постоје изазови који се јављају. Када ви добијете ослобађање од пет милиона само на основу једног зајма, питање је како се та средства могу искористити за даље смањење расхода у буџету и, у ствари, како ви можете гурнути привреду да има веће стопе раста. Тврдите да ми имамо са 3% велике стопе раста. Оне јесу веће него у време кризе, али све балканске привреде имају веће стопе раста: Албанија, Бугарска, Румунија расту по 3,5% или 4%. Тренутно је добра конјунктура у светској привреди. То је знак да у ствари не треба да будемо претерано срећни због тога што је сада добра ситуација, него да треба и даље да радимо структурне реформе и треба наћи начина да наш приватни сектор расте. То је један велики посао који следи.

Такође, паре које смо добили од ИБРД добили смо јер смо се обавезали на неке ствари у три области. Ту има још јако много посла да се обави, и то не наивног посла. Ко год је некад био у ЕПС-у зна какви су синдикати, да је синдикат у ЕПС-у врло зезнута ствар и да су избацивали многе министре. Ми ЕПС нисмо још начели као држава. Можда је мало рано да се радујемо. Огроман посао предстоји, баш огроман.

Такође, постоји још једно питање на које треба исто обратити пажњу. Ово је време најнижих каматних стопа које ћемо имати у наредним годинама. Америка је почела да диже референтне каматне стопе, камате на задужења у доларима ће расти. Европа неће и Европска централна банка засипати тржиште јефтиним новцем и неограничено куповати обвезнице. То значи да ће расти трошкови финансирања у еврима. Кључно је питање зашто се не ради више на рефинансирању, односно зашто се у ово добро доба за рефинансирање не уложи максимум напора да препакујемо већину наших дугова, смањимо трошкове по основу камата и коначно дамо привреди могућност да расте?

Сада је лако расти, али биће година које неће бити конјунктурне и толико добре, а то се може десити већ за ваше већине, и да онда дођемо у ситуацију да се морају узимати кредити за рефинансирање по 3% или 4%, а не као сада за нешто испод два. И то је нешто што ће се променити. Некад је добра ситуација, некад је лоша, али ми, ако смо паметни, користимо добро време. То је један изазов који следи.

Када је реч о овом другом кредиту, дубоко подржавам то да се улаже новац у наше судове. Стање судова је јадно у сваком погледу.

Улагање у зграде и у судске информационе системе је битна ствар. Међутим, мислим да постоје још неке ствари о којима је јако битно говорити, а то је, ако смо већ могли добити траншу од неких 180 милиона од Европске инвестиционе банке да уредимо зграде судова, да уведемо информационе системе и да судска власт функционише ефикасније, мислим да смо могли мало размислити и о томе да добијемо подршку да се у Србији уради једна темељна реформа прописа. Не у смислу да мењамо неке кључне привредно-системске законе, ту имамо динамику коју нам даје ЕУ и то је пут који је јасан, али да направимо једну јасну студију где имамо много неусаглашених законских, подзаконских аката, нејасноћа, јер би то била највећа подршка коју бисте могли дати судству, да судство има мање предмета због тога што бисмо имали кохерентнији, јаснији и бољи правни систем.

То је огроман посао и за добро наше привреде и нашег правног система тај посао треба урадити. И то је скуп посао, да се не лажемо. Није лако мотивисати ни људе који раде у нашем систему доношења закона, а није лако ни наћи људе који би нам могли пружити подршку, јер то кошта. То је један зезнут посао. И ту је кључно питање – ако смо већ могли уложити средства у обнову зграда судова, у информационе системе, да ли смо могли део средстава уложити у те намене? Мислим да би та средства била врло паметно уложена и врло паметно би се могла искористити.

Коначно, да не буде све тако ведро и да не буде неочекивано да од стране опозиције добијете подршку за неке ствари, мислим, критиковаће вас други због судства, али, ето, има и неких лепих ствари с наше стране да се каже, а све то ће јако мало вредети ако се не уради реструктурирање ЕПС-а, ако се не уради реструктурирање „Железница“ и ако се до краја не заврше послови у јавном сектору.

Не могу нас ни ЕБРД ни ЕИБ ни друге институције које финансирају реформе у Србији научити да бирамо најбоље људе на најбоља места, да имамо добре систематизације, добре системе мере учинака и да нам сваки тендер буде у најбољем могућем реду. То можемо само ми у Србији да урадимо, и ту имамо јако много посла, али ствари као што је јефтино рефинансирање кредита и улагање у судство ја са ове стране не могу да критикујем. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Неђо Јовановић.

Изволите.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем се, председавајућа.

Уважена министарко, поштовани представници Високог савета судства и Државног већа тужилаца, поштовани државни секретаре, колеге народни посланици, данас због ограниченог времена нисам био у могућности да у својој дискусији једну врсту своје опсервације посветим и аутентичном тумачењу одредбе члана 82. став 1. тачка 2) Закона о државном премеру и катастру. Замолио бих да се овоме посвети посебна

пажња, имајући у виду чињеницу да у пракси можемо имати озбиљније проблеме, ако би се овакво аутентично тумачење у целини прихватило. Наравно, оно као дато ни у ком случају не значи да је незаконито. Апсолутно има упориште у позитивним прописима, али се поставља питање због чега је ограничавајућег карактера.

О чему се конкретно ради? Сваки грађанин Србије забележбу спора у катастру види као неку врсту средства обезбеђења, обезбеђења својих имовинских интереса или других материјалних интереса. Замолиће катастар да изврши забележбу парнице због тога што ће на тај начин заштитити своју имовину којом располаже, јер док траје та забележба спора, са имовином се не може располагати, односно док је парнични поступак у току. Али овде стоји да, уколико парничне поступке иницирају трећа лица... Шта значи трећа лица? То су она лица која нису правни претходници или они који нису раније били уписани у катастру као власници. То су трећа лица. И та трећа лица, каже се у овом аутентичном тумачењу, могу бити тако легитимисана и да се може забележба спора извршити само у три случаја – први, када се подноси тужба по основу одржаја, други, када се побијају правне радње дужника и, трећи, када је лице упућено да покрене парнични поступак. Трећи подразумева прекид ванпарничног поступка, како би се неко спорно питање решило у парници.

Колегиница и ја, фигуративно речено, имамо поступак наслеђивања, долазимо до спорне ситуације, не можемо да се договоримо да смо једнаки наследници, споримо једно другоме наследничке уделе, суд нас упућује из ванпарничног поступка на парницу да ту спорну чињеницу отклонимо, разјаснимо и суд то пресудом реши.

Е, сад овде долазимо до суштинског питања – зашто само ове три ситуације? Зашто се не може извршити забележба спора по осталим тужбама? Зашто се не може извршити забележба спора уколико ја подносим тужбу због тога што имам купопродајни уговор и на основу купопродајног уговора желим да се утврди право својине? У Улици војводе Степе имамо препродаје станова на милион начина. Прво је продат Неђи Јовановићу, после је продат Душици, па не знам коме, трећем, четвртом, петом и тако даље. Ја имам правни интерес да се на основу моје тужбе изврши забележба спора како бих касније покушао да издејствујем пресуду којом се утврђује право својине у моју корист. Зашто ја то не бих могао да забележим? Зашто не бих могао да поднесем такав захтев катастру да се упише забележба спора? Да ли на тај начин моје имовинско право остаје незаштићено? Наравно да остаје.

Имамо милион других ситуација, животних ситуација, практичних ситуација које, једноставно, намећу потребу да се забележба спора изврши управо због заштите имовинских права. Шта уколико имам кућу у поседу, платио сам купопродајну цену, платио чак и порез, имам писани уговор, али се нисам укњижио у катастар? Таквих је ситуација

много. Ја као таква странка у поступку, тужилац, имам активно легитимацију, имам интерес да тражим забележбу спора. Ово аутентично тумачење нисам сигуран да нам то дозвољава ограничењем на само три ситуације, на само три случаја.

Имам изузетно високо поштовање према ономе што је прегледач аутентичног тумачења изнео, због тога што је на тај начин предлагач заштитио све оне на које се односе ове ситуације. Само је моје питање, опреза ради – шта ћемо са осталим ситуацијама? Шта да радимо са онима који у овој ситуацији на неки начин остају без могућности адекватне заштите кроз забележбу спора пред службом за катастар непокретности?

Додатна мотивација због чега истичем овај опрез јесте зато што већ сада постоји Нацрт закона о државном премеру и катастру где је забележба спора на сасвим другачији начин дефинисана тако да ћемо имати једну такозвану прелазну ситуацију или, да кажем, прелазну норму до доношења новог закона о државном премеру и катастру када ћемо забележбу спора дефинисати онако како је Нацртом утврђено.

Надам се да ове моје добронамерне сугестије и све оно што сам истакао треба да имају само један једини начин размишљања, а то је да покушамо да поправимо нешто што би могло у практичној примени да изазове потпуни ефекат, што је интерес грађана када је у питању доступност основног начела правне сигурности.

На крају ћу се вратити на нешто што се данас појавило као спорно када је у питању избор тужилаца, када је у питању избор тужиоца за ратне злочине, када је у питању сама процедура. Чини ми се да много лаицизма произлази из коментара када су у питању персонална решења и начин како се персонална питања решавају. Лаицизам, због тога што они који не разумеју или не познају поступак дају коментаре који излазе из оквира културног, стручног, професионалног и пре свега и надасве моралног.

Зашто ово говорим? Прозван сам да сам се извинио у име оних који не желе да се извине. Против оних који се грађанима неће извинити због тога што су се овде вулгарни коментари износили о појединцима који су кандидати за носиоце правосудних функција, ја немам ништа против, али ћу као човек који држи до личног етичког кодекса увек бити спреман да кажем да из овог дома не треба да излазе такви коментари, да се личности по имену и презимену ни у ком случају не смеју љагати и да уколико се о било коме било шта износи мора бити пре свега чињенично утемељено и да свако мора одговарати за изговорену реч. То и сада понављам и сматрам да грађани Србије треба да нас као народне посланике који њих представљају управо нас тако и доживљавају, као људе који воде рачуна о изговореној речи. Ја ћу се увек трудити да о томе искрено водим рачуна.

Због тога не могу да прихватим да је данас изнет коментар да су поједини кандидати нестручни, јер улазимо у један озбиљан проблем.

Наводно је нестручан кандидат за председника Првог основног суда или кандидат за судију Вишег суда у Пироту. Па знате шта, ако ћемо тако да коментаришемо, долазимо у један парадокс, да онда негирамо комплетан рад Високог савета судства. Високи савет судства је донео једногласне одлуке. Те једногласне одлуке произлазе из неког поступка који је подразумевао да се испита нечија стручност, да се испита нечији квалитет рада, да ли он задовољава или не задовољава, да ли је тај квалитет рада изнедрио оно што тог кандидата квалификује да буде председник суда.

Ја верујем Високом савету судства. И док Високи савет судства примењује правила која је дужан да примењује, док честито и одговорно, а превасходно савесно, посвећено и по закону обавља свој посао, због чега би ми, народни посланици, били у дилеми да ли је неко стручан или нестручан, нарочито ако се то изнесе од некога ко није у струци?

Ја нисам чуо разлоге да је кандидат за председника Првог основног суда у Београду нестручан. А разлоге може да ми да само Високи савет судства. Као што исте разлоге може да ми да само Државно веће тужилаца када је у питању било који од кандидата који конкуришу за носиоце јавнотужилачке функције, без обзира да ли се ради о заменику јавног тужиоца или се ради о јавном тужиоцу.

Зато сматрам да је коначно време да се ослободимо 1. предрасуда, 2. сујете и 3. било чега што подразумева поштовање закона и поштовање процедуре. Ако неко жели да ми импутира да се додворавам, да, додворавам се правди, закону и правичности. И увек ћу се додворавати и никад се нећу либити тога. И припадам посланичкој групи која такве принципе негује и увек ће их неговати. Тиме сам поносан, и на своју посланичку групу и на те принципе.

Ми имамо ситуацију где смо данас са ове стране чули толико оспоравања када је у питању институција Тужилаштва за ратне злочине да је то страшно. Од негирања саме институције до негирања њиховог рада, негирања било чега. Кандидат који је тренутно вршилац дужности заменика тужиоца за ратне злочине обавља ту функцију већ дуже време врло успешно. Други кандидат такође испуњава све услове. И то је Државно веће тужилаца проценило. Зар треба у то посумњати? Апсолутно не.

Ми се налазимо можда чак и у помало непријатној ситуацији да одлучујемо о нечему о чему би ипак требало струка да одлучи, јер једино струка зна ко има већу тежину у струци а ко има мању тежину у струци, као што и адвокати знају ко има већи адвокатски дигнитет, ауторитет и кредибилитет, са становишта струке, а ко има мањи.

Али не можемо да оспоримо чињеницу, рецимо, да је вршилац дужности заменика тужиоца за ратне злочине обавио изванредан посао у последње време – проширење оптужнице када су у питању починиоци несумњиво тешког противправног дела са великим степеном друштвене опасности, што је случај у Штрпцу, и тако даље, и тако даље. Је л' то треба

негирати? Је л' то треба дезавуисати? Ни у ком случају. Ми у Посланичкој групи Социјалистичке партије Србије стојимо на становишту да грађани треба да препознају у свему томе квалитет у раду. И ништа више од тога.

Оно што желим да истакнем, а ту ћу и привести крају овај део дискусије, јесте да ћемо и убудуће имати прилику да о носиоцима правосудних функција дискутујемо, због тога што нам је и Устав и закон дао то право, због тога што, као што рече колега Арсић, имамо ту такозвану обавезу да донесемо законе по којима ће правосудни органи, институције и сви они који делују у правосудним органима и институцијама радити што ефикасније, да њихов рад буде што оптималнији и да буде у корист грађана и за добробит државе Србије. Јер држава Србија без правне сигурности коју обезбеђује грађанима, а ова влада то несумњиво чини, не може ићи напред.

Тужилаштво за ратне злочине је учинило много како би се коначно отворила врата и према међународној заједници, како би дошло до сарадње у погледу процесуирања учинилаца кривичних дела из области ратног злочина, како би се на најбољи могући начин прикупили подаци, и то недостајући подаци. Подсећања ради, ми смо преузели много тога од Хашког трибунала када је Тужилаштво за ратне злочине процесуирало многе починиоце тешких кривичних дела и сада идемо даље.

Наша је обавеза да помогнемо том тужилаштву, да помогнемо и другим институцијама, и Државном већу тужилаца и Високом савету судства, да кроз законску регулативу коју ћемо овде доносити раде што боље и што ефикасније.

Зато вас и молим, као и све народне посланике овде, све нас присутне, да пуно поверење поклонимо онима који то поверење не да заслужују, него својим радом доказују, а док својим радом доказују, онда нема разлога да се то поверење на било који начин доводи у сумњу, а то је и једна и друга институција, и Државно веће тужилаца и Високи савет судства. Захваљујем се и Министарству правде, нарочито уваженој министарки Нели Кубуровић, која је заиста у уводном делу изложила оно што је мало ко од народних посланика прихватио на начин како је изложено, већ се доста политизовало, доста се правио политички маркетинг или партијски маркетинг, уместо расправе у суштини.

Ја вам се захваљујем и још једном истичем да ће Посланичка група Социјалистичке партије Србије безрезервно подржати предлоге о којима данас расправљамо, и Закон о изменама и допунама Закона о судијама и, надам се, најбоље кандидате за носиоце правосудних функција. Захваљујем се.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Владимир Маринковић): Захваљујем, колега Јовановићу.

Реч има народна посланица Љупка Михајловска. Није ту.

Реч има народни посланик Александар Мартиновић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР MARTИНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, само ћу кратко.

Будући да је спојена расправа о свим тачкама дневног реда, морам да кажем да стојим иза онога што су рекле моје колеге из Посланичке групе Српска напредна странка, мислим на Биљану Пантић Пиља и на професора Марка Атлагића везано за њихове резерве, односно оспоравање кандидата за председника Вишег суда у Пироту Марину Живковић и председника Првог основног суда у Београду Наталију Бобот. То је њихово право. Они за то имају одговарајућу аргументацију.

И ја као председник Посланичке групе такође доводим у питање њихов избор, зато што сматрам да у овом тренутку постоје бољи кандидати од њих. Наравно, то није лични рат против било кога, али не могу да подржим колегу Јовановића у његовом ставу да Народна скупштина треба само да гласа у целини о свим предложеним кандидатима а да нема право да доведе у питање избор појединих кандидата. Онда би тиме Народна скупштина била доведена у ситуацију – узми или остави, дакле узми цео пакет који ти је понуђен или немој изабрати никога.

Ми имамо право да оспоравамо избор појединих кандидата. Не значи да је Високи савет судства увек у праву. Они имају своје критеријуме, свој начин резонувања, али коначну реч даје Народна скупштина и ја се придружујем мојој колегиници Пантић Пиљи и мом колеги Атлагићу и ја такође као народни посланик и као председник Посланичке групе оспоравам кандидатуру, односно оспоравам избор председника Вишег суда у Пироту Марине Живковић и кандидатуру Наташе Бобот за председника Првог основног суда у Београду.

Нико због тога не треба да се љути, али ми као народни посланици имамо право то да чинимо. Пословник нам даје то право и у дану за гласање ми ћемо се о овом предлогу одлуке, о избору председника више судова у Републици Србији, због ових оспоравања, којима се и ја придружујем, гласати одвојено.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Мартиновићу.

Реч има народна посланица Љупка Михајловска.

Одустајете? Хвала.

Пошто посланичка група Двери нема више времена, Зоран Радојичић не може говорити, а није ни присутан у сали.

Народна посланица Јасмина Николић.

Одустајете? Захваљујем.

Народна посланица Татјана Мацура? Није присутна.

Народни посланик Владимир Орлић? Хвала.

Народни посланик Саша Радуловић има реч. Изволите.

САША РАДУЛОВИЋ: Поштовани грађани, даме и господо, пред нама је обједињена тачка дневног реда са 42 ставке. Међу њима је Закон о судијама, заправо измене Закона о судијама, затим постављење и разрешење неколико тужилаца, постављење у 33 тужилаштва, и то: два су предлога за тужиоца за ратне злочине, онда за четири виша јавна тужилаштва, 25 основних и 17 заменика јавних тужилаца, укупно 60 различитих тужилаца. Затим, именовање судија, по први пут троје судија и једно именовање за Високи савет судства.

Ми практично за ових 60 тужилаца имамо по неких 20 секунди за сваког тужиоца да му посветимо времена, отприлике по тих 20 секунди и за ове законе и за ово аутентично тумачење забележбе спора у катастру. Мислим да је грађанима потпуно јасно да је ово немогућ посао, односно да за ово време не можете ништа да образложите, тако да заиста овакво обједињавање расправе нам не дозвољава уопште да квалитетно разговарамо о овим кандидатима.

Када говоримо о предлозима за тужилачке функције, Скупштина би морала да одлучи. Не слажем се, наравно, са претходним говорником да Високи савет судства и Државно веће тужилаца предлаже кандидате, они воде рачуна о свему. Па чему онда ми служимо? Јер, ако они о свему воде рачуна, онда би закон ваљда требало да буде такав да они доносе одлуке. Пошто је закон такав да Скупштина доноси одлуке, онда би посланици морали да имају довољно информација о тим тужиоцима да би могли да се одреде да ли некога да подрже или не.

За грађане, овако изгледа један предлог за јавног тужиоца. Значи, то је овај овде пасус текста, на основу чега би требало да донесемо одлуку да ли да подржимо овај предлог или не. Да прочитам укратко, не наводећи име и податке овог тужиоца, пошто су сви отприлике исти, али имамо име и презиме, предлаже се за тај и тај суд, рођен је те и те године, завршио правни факултет где већ, те и те године, положио правосудни испит, затим први радни однос засновао на том месту, затим изабран на то место, па на треће, четврто, и кад прођемо кроз све то, ниједна реченица о томе шта је план рада овог кандидата, који су резултати његовог или њеног досадашњег рада, значи ниједан податак о томе због чега би једног оваквог кандидата требало да бирамо на ту функцију.

На основу овога ниједан посланик, сигурно, не може да донесе квалитетну одлуку о томе да ли да подржи неког кандидата или не. И, наравно, није довољно нити може да буде довољно да кажемо – ми верујемо Високом савету судства, јер ако ћемо тако да радимо онда ваља мењати закон и учинити тако да Високи савет судства директно поставља судије а Државно веће тужилаца тужиоце и да се тиме заврши, или да то Влада директно ради.

Значи, овим смо доведени у немогућу ситуацију, да одлучујемо о нечему на основу података које смо овде добили. Посланичка група Доста

је било покушала је да добије додатне информације, планове рада, да види ко су били други кандидати, да изврши неко поређење. Међутим, нисмо добили те информације, нису нам дате.

Друго, уопште немамо могућности на одборима да разговарамо са кандидатима, да им поставимо питања, да можемо на неки начин да донесемо квалитетну одлуку. На овај начин, на основу овог овде текста, признаћете и сами, не може се донети одговорно квалитетна одлука која интересује грађане Србије. Морали бисмо да имамо планове рада, морали бисмо да имамо искуство, односно резултате досадашњег рада да бисмо могли да извршимо неке процене.

Оно што нам остаје у недостатку свега овога је да „копамо“ по медијима и да онда из медија извлачимо неке афере које су пласиране, за које не знамо ни да ли су тачне или нису тачне, да ли су плаћени тужиоци, зато што су новине плаћене да облате једног доброг тужиоца, као што има таквих случајева, или се заиста ради о истинитим стварима.

Има и о многим кандидата који су овде на списку доста новинских наслова који говоре о томе. Ево, рецимо, овде један из „Блица“, који говори о кандидату за Више јавно тужилаштво у Панчеву, где се говори о њему као припаднику организоване криминалне групе и да је Специјално тужилаштво, односно Тужилаштво за организовани криминал водило поступак против њега у предметима изнуђивања новца. Ја не знам да ли је ово тачно; позивам министарку да провери ове наводе, јер ово су јако важне ствари.

Прво, или је ово блаћење и нетачно, не желим да блатим било кога, па ни овог кандидата. С друге стране, можда је тачно. Ово су службени списи. Мислим да је то нешто што министарка мора да провери да ли је тачно да су против овог кандидата за Виши суд у Панчеву вођени ови поступци, да ли је означавањем као припадник организоване криминалне групе која је изнуђивала новац.

Ја нећу даље. Оваквих примера има заиста јако много. Овакве ствари бисмо морали да разрешимо и ово је нешто што би морало да буде и у предлогу за именовање некога и, с друге стране, да имамо прилику и на Одбору да постављамо питања кандидатима, да бисмо знали да онај кога именујемо заиста заслужује да буде на том месту.

Имамо велики уплив извршне власти у рад тужилаштва, очигледни примери непроцесуирања, односно неспровођења закона; случај „Савамала“, 24 спорне приватизације, затим опљачкана цела Србија, а испада нико није крив за то, па афера „Хеликоптер“, онда убиства новинара која су нерешена, па гардиста, па небројено примера. Ово нам говори да кадрови који се бирају у тужилаштву немају квалитет, или немају кичму или и једно и друго. Не може бити да се ништа од тога не процесуира а да ми имамо и да се предлажу најбољи кандидати.

Кад гледам овај списак кандидата, једино што нам остаје да оцењујемо је у неким случајевима где су нам дате просечне оцене на факултету, јер ни судије, за које су дати ти подаци, ни тужиоци, за које није дат ниједан такав податак, па укључујући, значи није дат ни податак о просеку који су остварили на факултету, ниједан други податак не можемо да користимо за поређење. Не кажем да су оцене на факултету једини главни критеријум, међутим, то је једини који овде могу да видим који је мерљив, и то код судија. Имамо предлоге за седам председника судова и од тога ово су просеци оцена: 7,32; 6,55; 7,35; 6,32; 7,48; 8,3 и 7,14. Ово је седам кандидата за председнике судова. Ово су им били просеци на основним студијама правног факултета што у Нишу, што у Београду и неким другим местима.

Затим, за судије које се бирају први пут имамо три кандидата: један кандидат са просеком 9,77, други са 7,0 и трећи са 7,32. Ово је једино што могу да користим за поређење. Сложићете се да ово није довољно да би се оценио било који кандидат. Према томе, мислим да је више него очигледно да на основу ових података не можемо донети суд.

Дотаћи ћу се сад Закона о судијама. Предлажу се три промене, практично. Једна је да се јача улога председника суда, и то супротно препорукама струке. Ја ћу се овде водити препорукама струке, значи струковна удружења судија говоре о томе да је потребна релативизација улоге председника суда, а не јачање.

Закон предлаже да се председник суда бира уместо на пет година у једном мандату, заправо дозвољава два пута по четири године и, поред тога, додатну ствар – да ово ограничење, када се стекну услови за пензију, да председник суда не иде у пензију него да може да остане председник суда до краја мандата.

Сад, то ниједан други судија не може. Значи, председници судова би били привилеговани. Такође, знамо да је председник суда веза са извршном влашћу. Према томе, и ова хитна процедура по којој се закон доноси и каже се да је сврха, односно да би свака друга процедура угрозила рад судова, што је невероватно образложење, и моје питање министарки је колико судова има у којима су председници судова пред пензијом, пошто једини разлог који могу да видим за овај хитан поступак и за доношење ових уредби је да би неке судије које су у тој позицији данас могле да сачувају ту позицију.

Значи, подвлачим, струка...

(Председавајући: Истекло је време.)

Струка говори о томе да је потребна релативизација улоге председника суда, а не јачање. Ми ћемо гласати против овога. Што се тиче тужилаца, ту не можемо да се изјаснимо и поред најбоље воље. Молим министарку да одговори на питања.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Владимир Ђукановић.

ВЛАДИМИР ЂУКАНОВИЋ: Хвала, уважени председавајући. Право да вам кажем, не знам одакле да почнем. Свашта сам чуо данас овде, али ми је посебно занимљиво ова расправа око тужиоца за ратне злочине.

Ја ћу свакако гласати за одређену особу, за коју сматрам да би заиста требало да буде на том месту, из простог разлога, јер знам да ће она, та особа радити све супротно од онога што је Вукчевић радио. И то је већ велики плус, а и самим тим што су ти некадашњи тужиоци, односно ти који су радили у том тужилаштву заправо били најобичнија експозитура Хашког трибунала овде и свако ко би то макар мало померио набоље заслужује шансу, само да они који су отишли у пензију а који и даље имају пипке тамо у том тужилаштву више немају ништа. И ко год одстрани такву екипу, Вукчевић и Векарић, ја му скидам капу и има велику подршку с моје стране.

А зашто то говорим? Ми смо на тим суђењима за ратне злочине свашта могли да видимо. Ми смо могли чак да видимо да правни заступник буде жена која је социолог. А зашто? Зато што је била толико утицајна и јака у нашем друштву и наравно да има везе, пошто је била председница једне невладине организације која је, ко је шта радио овде, искључиво блатила српски народ. Та особа је без икаквих проблема могла да буде чак и правни заступник, што је скандал, а ето, то смо доживљавали.

Према томе, кад неко прича о независности судова и тужилаштва, ето довољан вам је само тај предмет где видите да је једна особа могла буквално да наређује судији, чак и да тражи смене судија зато што сматра да они не суде како ваља. Ради се о Наташи Кандић, наравно.

Е сад, причамо овде о партијском судству и партијском тужилаштву. Колеге су спомињале онај чувени случај из Власотинца. Више пута је овде о томе говорено, али ја просто морам да прочитам неке наводе, пошто се ради о оцени председника општинског одбора једне партије, некадашње владајуће партије, и председника општине, који дају анализу који је судија подобан, односно ко је подобан да буде судија у том суду.

И сад, пазите циркуса, каже овако, оцењују неког од кандидата – председник суда од 2000. године ломио се између ДС и ДСС, превагнуо тренутни интерес те се сматра да је ДСС, у принципу је поштен, каже, али некомуникативан и непредузимљив, ал' заслужује шансу. То је оцена, замислите, да будете судија. Па каже овако за неког другог – симпатизер, супруга му је члан ДС, поштен, вредан, са стране некорумпиран, десетак година уназад пружа сву правну помоћ ДС, вероватно најбољи у суду, амбициозан, заслужује да напредује, заинтересован за апелационог судију у Нишу, неспоран је. Можете да замислите овакву једну оцену. А онда каже овако – председник суда до 2000. године, окорели непријатељ ДС због смене, непринципијелан, коруптиван, усиљен, и данас, у Новој Србији,

пресуђивао 1996. године као председник већа изборну крађу у Власотинцу, пред пензијом, неспорно негативан. Оцењује га председник општинског одбора једне партије.

Па каже овако – мирна, праведна, повучена, поштена, аполитична, једина мана супруг јој је бивши председник ЈУЛ-а, сада политичар, директор Електродистрибуције у Власотинцу, неспорних судских квалитета. Овај ми је био посебно занимљив, каже – поштен, вредан, са стране посматрано некорумпиран, стручан, искусан, дугогодишњи симпатизер ДС, одбацивао све кривичне пријаве према функционерима општинског одбора ДС Власотинце, син му је члан, заслужује пажњу и шансу за напредовање, заинтересован за заменика апелационог тужиоца или старешину Вишег тужилаштва. Е тако су се некада бирале судије и тужиоци, тако што вас оцени председник општинског одбора тада владајуће партије у неком месту или евентуално председник општине и тако вас изабери да будете судија у суду.

И данас нам такви причају о партијском судству, односно уопште о партијском правосуђу, они који су на правди бога шестсто и нешто судија гумицом обрисали у реформи правосуђа. Сви ти људи су добили спорове, морали смо да их вратимо и произвели су немерљиву штету за ову државу зато што људима морате да платите новац за оно што су изгубили, односно што нису могли да раде. А оцењивање је било такво, управо по овом критеријуму – ко је био партијски подобан.

Сада, кад причамо о том партијском правосуђу, знате, нама су овде стално импутирали како је садашње правосуђе партијско зато што је, замислите, Прекршајни суд донео одлуку да пресуди у корист Небојше Стефановића, везано за онај случај око НИН-а. А када је Апелациони суд оборио то, онда то више није партијско правосуђе, то је добро правосуђе. Пазите сад тог лицемерја. Иначе, у њихово време то није могло никада да се догоди, да суд пресуди нешто против њих, није постојала никаква шанса. Значи, судије су биле апсолутно тако, што би се рекло, наштеловане, да су морале да добијају пресуде из одређених кабинета и да то прочитају. Сведок вам је, између осталог, судија који је судио у предмету „Младићеви јатаци“. Човек је поднео оставку, отишао из тог предмета, јер није хтео да донесе написану пресуду против тих људи, издиктирану пресуду.

Е видите, кључна разлика између нас и њих је управо та, а ту ћете ви из Министарства правде морати много да урадите. Кључна разлика је што ми нећемо да се мешамо у рад правосуђа, и то неретко иде и на нашу штету као странци, али, извините, иде на корист држави. А ви у Министарству правде мораћете да се позабавите тиме да овде народ коначно схвати да је правосуђе дефинитивно независно, јер управо оно што нам је остављено из тог неког самоуправног социјализма, односно из комунистичког периода, а и касније из периода ових што су нам владали до

2012. године, то је размишљање народа да се искључиво судије бирају по партијском кључу и да свако може од политичара да наређује судијама.

Нама је драго што се дешавају случајеви где се пресуђује и против функционера наше странке, и треба тако да буде, ако су кршили закон, треба да буде пресуђено против њих, али нико нема право да се меша у рад судија и тужилаца.

Оно што ми је веома занимљиво, видим овде неке кандидате, право да вам кажем, жив за њих не бих гласао. Има неких који су на пример ухапсили 500 и нешто људи као тужиоци и сви су били ослобођени и направили су такву немерљиву штету овој држави од једно 110 милиона динара, чини ми се. Нећу да говорим о имену и презимену особе, али је страшно да та особа уопште има морала да се опет кандидује. Ја, рецимо, за ту особу жив нећу да гласам, одмах да вам кажем.

Слажем се овде са колегом Мартиновићем да ми као посланици дефинитивно имамо право, па и индивидуално, на крају, да оцењујемо поједине кандидате који су нам дошли овде и њихове биографије. Ја вас само молим да заиста учините још више у правосуђу у односу на ово што сте до сада урадили, а урадили сте много. Ви сте, рецимо, односно пре свега господин Селаковић али видим да сте наставили његовим путем и то ми је јако драго, ви сте обновили апсолутно мрежу судова и то за дупло. Неко је имао генијалну замисао у овом друштву да потпуно уништи мрежу судова, да имамо свега 30 и нешто судова у држави. Данас чини ми се да смо то вратили и многе општине које су без икаквог разлога изгубиле судове добиле су нове. Драго ми је што градите нове зграде за судове, посебно ово за прекршајне судове, веома важно, сви ће бити на једном месту и то је веома велики успех.

Оно што морам да вам на неки начин честитам, мада нисам био присталица тога, то је око тужилачких истрага, али нам је и то остало у аманет од неке претходне гарнитуре, где је, грлом у јагоде, неко ушао у читав поступак тужилачке истраге зато што се добио новац од једне велике западне државе која је тражила, и то инсистирала искључиво на томе, да се направи та тужилачка истрага. Код нас је то направљено прилично наврат-нанос. Ви сте добили врућ кромпир и то сте колико-толико направили да функционише како ваља. Тврдим да нама још увек тужиоци нису у потпуности оспособљени за адекватан рад везан за тужилачку истрагу, али с обзиром на то како је то остављено и какав је то хаос био са доношењем онаквог ЗКП, онако наврат-нанос, ово је још заиста супер.

Морам да вас похвалим и за чињеницу да младим људима дајете шансу. Много младих правника успело је да пронађе место под сунцем и мислим да сте, ево, и то морам да кажем, такође нам је остало, на један врло бесмислен начин направљена је она правосудна академија, право да вам кажем како је то тада функционисало, уопште ми није јасно чему је то служило, видим да сте ви сада то јако лепо уподобили да ће Правосудна

академија бити место где ће се школовати заиста на прави начин наши будући носиоци правосудних функција. Честитам вам на томе.

Драго ми је што то ипак темељито радите, а не као некада да чисто донесете неки закон да бисте се оправдали пред овима из ЕУ или да бисте добили евентуално неки новац из фондова, него ипак се систематично прилази изради одређених закона и припремате пре свега и јавност и читаво друштво, а свакако припремате пре свега оне носиоце правосудних функција да поступају по одређеним законима. С тим у вези, наравно да ћу подржати сва ова решења. Што се тиче самих судија и тужилаца индивидуално ћу се одлучивати, свакако, када до краја баш погледам свима биографије. А што се тиче закона, потпуно ћу подржати и верујем да ће то учинити, наравно, и читава Посланичка група СНС. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Пошто на листама посланичких група више нема пријављених за реч, пре закључивања заједничког начелног јединственог претреса, питам да ли желе реч председници, односно представници посланичких група или још неко ко није искористио своје право из члана 96. Пословника.

Реч има народни посланик Горан Ћирић. Преостало време је још три минута.

ГОРАН ЋИРИЋ: Па ево, за три минута, нешто што је очигледно после јучерашње расправе окупирао пажњу и мислим да је важно што је и господин Вујовић, министар, овде са нама, а ја бих желео са њим и са колегиницама и колегама који су дали допринос овој дебати да разјаснимо нека питања на која јуче нисмо могли да добијемо одговор.

Када говоримо о овом закону о потврђивању Споразума о зајму за Програмски зајам за развојне политике у области јавних расхода и јавних предузећа, пошто су неки говорили о томе да то није зајам, да је то репрограмирање, па бих да питам – због чега онда не пише о репрограмирању зајма из 2011. године? Дакле, пошто се говорило да ово није зајам него је то начин да се врате неки стари дугови.

Али, оно што је много важније, господине министре, мислим да је важно да ми посланици Народне скупштине, а пре свега грађани Србије добију довољно аргумената и информација на основу чега ми доносимо овакву одлуку о задуживању за 182 милиона евра, плус задуживање од неких тридесетак, дакле укупно 200 милиона евра, на овој седници. То отвара више питања, а кључно је питање стања јавног дуга. Сећате се да сам предлагао управо поштовање закона, јер Закон о јавном дугу говори о томе да оног тренутка када премашимо 45% законског лимита учешћа јавног дуга у БДП код сваког усвајања буџета морамо да расправљамо о томе и да нас Влада упозна са начином на који ће се превазилазити тај проблем. Дакле, то је један од предлога ДС.

А 2012. године у јулу јавни дуг је износио око 15 милијарди евра и овде се пуно говорило о томе, о правим, лажним, оваквим или онаквим подацима о јавном дугу. Дакле, 15 милијарди у јулу 2012. године, а ја посматрам сајт и оно што је мени доступно, сајт Управе за јавни дуг, који можете и ви да проверите и сви грађани Србије, на коме се исказује – да је 31. децембра 2016. године било око 25 милијарди и 200 милиона дуга, да је 31. марта 2017. године, и то је последњи приступачан податак на сајту Управе за јавни дуг, тај износ био 24 милијарде и 900 и нешто милиона.

Значи, на основу приступачних података Управе за јавни дуг то је негде око 25 милијарди, 15 милијарди у јулу 2012. године и сада 10 милијарди више. Питање је дакле управо то – на основу чега ми одлучујемо, јер је овај програмски зајам од 200 милиона намењен, пре свега, рационализацији у оквиру ЕПС-а?

(Председавајући: Приведите крају.)

Да вас подсетим, само десет секунди, ако дозвољавате, мислим да је важно и не бих узимао више времена, да је врло битно рећи да смо пре годину и по дана усвојили закон којим смо се задужили за потребе ЕПС-а неких 200 милиона евра. Постављам питање – на који начин смо потрошили та средства, ако су ефекти, губици ЕПС-а после годину дана, годину и по дана смањена производња ЕПС-а... (Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Ћирићу.

Реч има народни посланик Саша Радуловић. Изволите.

САША РАДУЛОВИЋ: Хвала. Ја нисам добио одговоре на питања која сам поставио. Поновићу још једном кључне ствари, односно кључне проблеме које имамо овде код избора судија, избора тужилаца.

Бирамо тужиоце за 33 тужилаштва. Имамо 60 предлога по имену и презимену. Имамо једно кратко образложење где су само биографски подаци, без икаквих релевантних података на основу којих бисмо могли да се одредимо и да гласамо за неког тужиоца или не, или за неког судију или не. Једино што можемо да поредимо јесу просечне оцене на факултету на основним студијама које су дате за судије, а за тужиоце немамо ни тај податак. Признаћете, на основу тога је немогуће донети одлуку, тако да ме заиста интересује, чули смо од неколико посланика владајуће већине о томе како ће се они опредељивати за сваког тужиоца понаособ, интересује ме на основу којих података. Све што смо добили је на овом комаду папира за сваког тужиоца. То је један кратак параграф. На основу ових података је немогуће изјаснити се о квалитету једног тужиоца.

Поново, можда је кандидат, односно можда су кандидати за тужиоца за ратне злочине добри, можда нису добри, не знамо. Посланици су добили само кратко образложење. Без плана рада, без анализе досадашњег рада, квалитетан избор није могуће донети. Могуће је донети избор на звонце. Када звони звонце, ви гласате. И то је могуће, међутим, то није у интересу грађана Србије.

Оно што је заиста велики проблем, а министарка није ни на то одговорила, струка каже, релевантна судска удружења кажу да ове измене Закона о судијама у ствари јачају улогу председника суда уместо да је релативизују, као што струка захтева.

Сам начин избора је споран. Има предлога, рецимо, да председника суда бирају судије суда и да то буде начин избора. Овај избор, односно овај начин избора који радимо данас кроз Скупштину са овим кратким образложењима једноставно нема никакав смисао.

Покрет Доста је било мисли да тужиоце треба бирати директно на изборима у свакој општини, већинским избором, тако да грађани бирају исто као и начелнике полиције, исто као и председнике општина, градоначелнике. То мора бити директан избор. Мислимо да је то једини начин да дођемо до квалитетних кадрова, где ће грађани одлучивати.

Овакав начин, на основу овог штурог образложења, једног кратког параграфа, ниједан посланик не може донети квалитетну одлуку. Наравно, могуће је да су неким посланицима доступни додатни извори информација о тужиоцима, али они нису доступни свим посланицима. О судијама такође. Остаје нам само да гледамо њихове просечне оцене.

(Председавајући: Приведите крају, колега Радуловићу.)

Значи, потребна је релативизација улога председника судова и, коначно, тужиоци са кичмом и интегритетом. На основу овога, те одлуке немогуће је донети. Ми нећемо гласати.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Маријан Ристичевић. Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Захваљујем. Даме и господо народни посланици, ја сам претходног говорника пажљиво слушао и записивао као мудре мисли. Пре свега желим да вам кажем да су се у други круг председничких избора пласирали Саша „Расуловић“ и господин Стаматовић из Ужица, односно из Чајетине, ал' 1. априла.

Господин Стевановић је имао најбољу дискусију данас, ја то ценим. Али све што је он скупио, овај је просуо. Овај што ме тужио, што је у други круг ушао тесно, између неважећих Стаматовића, под паролом – само млако. Дакле, тужио ме човек за речи изговорене за говорницом. Толико он познаје законе. Али није проблем што он не познаје законе и Устав, него што не познају ни судије. Имамо чудних посланика, а имамо, ево колега Атлагић је ту, још чуднијих судија.

Чули смо и жалбу за биографију. Кад смо бирали министра привреде, то је веома изузетно осетљиво место, добили смо биографију од три реда, и колега Атлагић каже да је на основу тога настала нека његова теорија, знате оно, сад се расправља о Дарвину, човек је постао од, не знам, али теорија господина Атлагића је следећа – човек је постао од стечајног управника, али богат човек. Али кад мало боље размислим, па није то баш тако... То су сиромашни људи, сем новца ништа друго немају.

И слажем се са дискусијом господина Стевановића, ал' га овај покри, упропасти. Слажем се, ми смо створили за време задуживања странке бившег режима извор за враћање дуга, каже 15 и нешто милијарди, јул 2012. године. Ја се слажем. Али, господине Мартиновићу, да ли је било и већ две милијарде дефицита? Зато што је била изборна година, већ су убацили две милијарде. Да ли је то 17,6? Да ли смо у задњих пет година вратили готово шест милијарди камате? Да ли је то осам од оних десет милијарди? Да ли нас је оптеретила Развојна банка и Агробанка за готово милијарду? Јесте. Да ли је то требало да вратимо из буџета? Јесте. Колики је то онда стварно наш дуг? Милијарду, две. И ми зато правимо стотине километара ауто-пута, отварамо радна места, а они нису радили ништа.

Ајде да видимо даље. Да ли ми имамо приходе од приватизације 6,7 милијарди, колико су они имали од 2001/2002. године па до 2012. године? Да ли ми имамо тих 6,7 милијарди? Да смо их имали ми бисмо били у још већем суфициту. Да ли смо ми створили државу која може да финансира своје расходе сама? Да. Да ли смо ове године, прошле, вратили 650 милијарди динара дуга и камате? Да ли је ове година камата на њихове дугове 133 милијарде? Да ли је срамота заменити дуг са 8% камате за дуг са 2% камате? То је господин Стевановић најбоље објаснио. Ја се слажем с њим, нема шта да се дода.

Опасније од њихових дугова је што нису створили никакво средство за враћање дуга, већ напротив, приходе од приватизације 6,7 милијарди. Сад нам кажу – ви дајете инвеститорима 10 хиљада по радном месту. Па ми да имамо тих 6,7 милијарди, отворили бисмо 670 хиљада радних места, а они добили 6,7 милијарди и отпустили 400 хиљада људи. Од њих направили несрећнике. И сад држе нама лекцију тамо негде са Малдива, Бриона, тих белосветских острва, дођу овде и причају о неком нашем дугу. Четири стотине хиљаде несрећника без достојанства, без плате. Колико је то у платама? Две милијарде годишње по просечном личном доходу. Немамо две милијарде. Ти људи немају две милијарде? Њима је циљ био да распореде новац према себи и према тајкунима, а не према тим обичним људима. Приватизацијом су то урадили, сад нама држе лекције.

Реформа правосуђа је послужила, да опросте гледаоци, као „маче говно кад загрне“, да би се заборавило шта су покрали, заједно са својим тајкунима, извршена је реформа-деформа правосуђа; доведени рођаци, стрине, ма и једног мртваца су довели. Која овде беше карактеристика? Дугогодишњи симпатизер. То мора да је овај мој судија.

Устав и закони служе да зауставе слободе грађана на одређеном нивоу, да не можемо да убијемо, украдемо. Добро, неки су имали то да могу... Убише оног Лулета ни кривог ни дужног, из освете, али Устав зауставља и власт, па и судску. Судска власт је опасна. Она може да пресуди и извршној и законодавној.

Правосуђе јесте независно, судска власт је независна, тужилаштво је самостално, а нисам сигуран да је та независност судства божанска, они морају да буду зависни од Устава и закона. Барем ја то, као сељак човек, видим. Нисам ја то, завршио неке велике школе као овај мој колега пољопривредник, што је избацивао људе из воза само зато што су говорили енглески. А то је било у младости, по његовом признању, али би он данас сигурно избацивао људе из воза зато што не знају енглески. То ти је тако код њих, они се окрену очас посла.

Да ли Устав и закон заустављају и судску власт? Да. Ево је тужба против мене извесног Саше „Расуловића“, „Доста га је било“. Каже он – 170, за речи изговорене за говорницом. Ево, колега Атлагић је био са мношвом као публика, судија ми каже „окривљени“, ја кажем не могу да будем окривљени – Устав, члан 103, гарантује да народни посланик приликом вршења своје функције не може да буде позван на кривичну и другу одговорност за изнето мишљење или гласање приликом вршења своје функције.

А овај ме тужио за речи изговорене за овом говорницом, и то док ме он ометао овде. И то ме тужио за оно – госпођо председавајућа, ајд' склоните овог испред мене, стоји овде као окочен парадајз, омета ме док говорим. Ни име му нисам поменуо. И он ме тужио, и овај узео да ме процесуира. Каже, можда то пише у Уставу. Ја му кажем – има и у Закону о Скупштини, то исто пише. Каже – пише то и у Уставу и закону, ал' чекај да запишем те чланове. Човек који се заклео на Устав. Ал', каже, ја мислим другачије него што пише у Уставу и закону.

Е, то је правосуђе из 2009. године, које је требало да послужи, то су судови њихове партије, да се све оно загреје у приватизацији, свих оних 6,7 милијарди, цела вредност друштвеног капитала, који су они потрошили, а оно што је вредело далеко више то су њихови пријатељи тајкуни профитирали. И једни и други су смислили судове своје партије да све то покрије рузмарин и шаш. И данас држе нама лекцију.

Тај „њихов судија“ на моју примедбу да је тужба достављена на латиници и да ја, ето, те латиничке ознаке нешто не љубим и да тражим да се тужба упристоји, пошто ме тужио кандидат за председника Републике Србије, и да ми се достави на ћирилици. Судија каже – ево, жив је Марко Атлагић – ја мислим да ви немате право на ћирилицу. А ја кажем – па судија, ја нисам Хрват, извините, рођен сам као Србин, а изгледа да сам само зато крив, и немам право, по члану 10. Устава, на ћирилично писмо у властитој земљи.

И ви, господо из Високог савета судства, или ја нећу више бити посланик или то неће бити судија. Без обзира на то из које је партије дошао, ако је дошао из партије, а постоји основана сумња да је то била та чувена реформа у којој су бирани чак и неки људи који су били мртви. Оно каже – јесте мало мртав, али је био симпатизер те и те странке. Изаберу га

иако је био мртав. Дакле, то је та чувена реформа и то су те чувене примедбе.

Е сад гледајте, једнакост пред законом, то су људска права. Господо из тужилаштва, господо из Високог савета судства, господо из Министарства правде, ви не смете пуно тамо да им се мешате, јер они одмах оно, независност, ово, као да је то нека божанска. Никако да схвате да ми имамо право на једнакост пред судовима. Први основни суд ослободи колегу Мартиновића за изговорене речи за говорником. Колегу Атлагића, ево имам овде све, ослободи. Али мене процесуирају. Мора да сам им се жестоко замерио.

Дакле, сад те партије и даље имају неке своје симпатије, неке своје судове, неке своје судије и ја верујем да је пред вама тежак задатак.

Тужилаштво за ратне злочине, дајте мало нека процесуирају и неке тамо злочине и злочинце који нису Срби. И то је право на једнакост пред судовима. И покојне жртве имају право да буду једнаке пред судовима, да се на исти начин казне злочини према њима. Не можете да радите убудуће тако као Хашки суд. То је био дупликат Хашког суда, још горег Хашког суда. То је Хашки суд на квадрат.

Не може тако. Не може неко да буде крив само зато што је Србин или да жртва која је била српска није довољно вредна да се процесуира. То напросто није прихватљиво. Све жртве имају право на то да се кривци казне, они који су почини те злочине, ма које вере били, пола, расе и тако даље. Морају да се казне и ови што су избацивали из воза. Од нашег политичког руководства Међународни суд правде је „направио бандите“, а од албанских бандита је направио наводно политичко руководство. То морате да имате на уму, да почнете да процесуирате и оне друге, који нису Срби. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Повреда Пословника, Љупка Михајловска. Изволите.

ЉУПКА МИХАЈЛОВСКА: Хвала.

Председавајући, ви врло добро знате, према ставу члана 106. Пословника, да говорник може да говори само о тачки дневног реда. Нисте опоменули претходног говорника. Колико знам, међу ове 43 тачке дневног реда, за које ионако имамо мало времена, нису биле тачке дневног реда стечајеви, председнички избори и тако даље.

Ако сте у међувремену одлучили да убаците нову тачку, на пример председничке изборе, могли сте да нас обавестите о томе па да се лепо спремимо, па да онда разговарамо о томе како се долазило до одређених процената помоћу капиларних гласова. Знате, то су они гласови где су људи који раде у јавним предузећима били уцењени да од својих запослених траже да сакупљају сигурне гласове.

Могли смо да разговарамо о разним врстама манипулација и да на крају кажемо и објаснимо како је свако од оних који су били на листи дошао до процента до ког је дошао.

Међутим, пошто то није било на дневном реду, када то ставите на дневни ред ми ћемо вам врло радо објаснити како ће на следећим било којим изборима ти проценти изгледати много другачије. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Сматрам да колега Ристичевић није прекршио Пословник. Само је успут споменуо председничке изборе, не знам зашто сте толико љути због тога.

(Саша Радуловић: Реплика.)

Колега Радуловићу, по ком основу?

(Саша Радуловић: Реплика. Поменуо ме је.)

Немате право на реплику.

(Саша Радуловић: Поменуо ме је више пута.)

Па шта ако вас је споменуо? Рекао је да сте га тужили. Он је споменуо ваше име и само рекао да сте га тужили, ништа више.

(Саша Радуловић: Поменуо ме је именом и презименом у негативном контексту.)

Како вас је то увредио?

(Саша Радуловић: Погрдним именима.)

Не, не. Не, колега Радуловићу. Не знам зашто сте се ви препознали у неким његовим речима. Није вас споменуо ни у једном тренутку.

(Саша Радуловић: Како вас није срамота?)

Мене није срамота, зато што сам као народни посланик спреман да сносим политичку борбу овде у Скупштини а не да колегу посланика тужим и пишем кривичне пријаве за оно што ми је рекао у Скупштини. То раде само кукавице. (Аплауз.)

И кад машете Уставом, учествујете у кршењу Устава. А ја припадам онима који не сматрају да Устав није Свето писмо. Јесте за народне посланике. Завршили смо.

(Саша Радуловић: Зашто се дерете? Срам вас било!)

Реч има министар др Душан Вујовић.

Изволите.

(Народни посланици додају: Повреда Пословника.)

ДУШАН ВУЈОВИЋ: Да ли ја могу да говорим?

Да. Хвала лепо.

Желим по трећи пут данас да одговорим на нетачне интерпретације и овог кредита и стања и кретања дуга Републике Србије и интерпретације тог кретања. Мислим да је јако важно да разумемо шта се дешава. Ја сам спреман свакоме да објасним сваку цифру и интерпретацију те цифре, ја не могу да утичем на намеру говорника, посланика и свих осталих, али могу да помогнем да се разумемо.

Значи прво, прво питање је врло легитимно питање – на основу чега смо предложили овај закон и на основу чега данас гласамо, односно предлажемо да Парламент изгласа ратификацију, ратификује овај зајам? Ја ћу вас подсетити, Законом о буџету, пре тога другим документима, али коначно Законом о буџету за 2017. годину, у члану 3б. алинеја 2. написано је са истим називом и са потпуно истом сумом – 182.600.000 евра овај зајам. Погледајте, тамо тачно стоји. Тамо је било образложено да то служи за финансирање извршења буџета и као што се то обично ради у члану 3б. не прецизира се који део дефицита, очекиваног дефицита или било ког другог дела финансирања поједини извор да ради, него само да то представља општи приход буџета. То пише у Закону о буџетском систему и у Закону за 2017. годину.

Друго, за шта се користе средства? Ова средства нису за ЕПС. Ово је програмски буџет и као такав обезбеђује средства која иду за општу подршку буџету, а овде три стуба, која чине садржај реформи због којих добијамо тај зајам подршке, они чине не само ЕПС, него чине три стуба од којих је један реформа јавне управе и јавног сектора уопште, други је енергетика, а трећи је саобраћај. И сваком од тих сектора, ја сам то данас већ помињао, претпостављам да нисте били у сали, као што је написано у документу који сте добили и који је саставни део званичног документа који је потписан са Светском банком и чију ратификацију данас очекујемо, написано је са врло конкретним навођењем сваког службеног листа свих реформи које су већ урађене. Датум документа је 20. јануар 2017. године, а све су реформе спроведе већ током 2015. и 2016. године.

Тачно је што су неки говорници говорили да ту постоји и обећање за продужетак тих реформи, али се оне не јављају у условима. Значи, нема никаквих услова. Паре не иду ЕПС-у. Паре иду општем буџету државе, а оно што је улога у ЕПС-у са свима осталима који се овде помињу јесте да се спроведе програм реформи који је донет, да вас подсетим, јуна 2015. године. Значи, ЕПС је донео тај план и Влада га је потврдила јуна 2015. године. На основу тога се спроводи програм и рационализације броја запослених, и повећања ефикасности и побољшања наплате и обезбеђења стратешког обезбеђења енергетске безбедности земље на дужи рок итд. То су све документи који су донети и који се наводе у овом документу.

Овим програмом се подржава здрави образложени приступ реформи у неким кључним областима: реформе државе, јавне управе и уопште јавног сектора, реформе енергетике и реформе транспортног система, где је овде фокус на „Железници“, на нечему чиме се бавимо годинама и деценијама, на ЕПС-у, на „Србијагасу“ и свим другим стварима. И то овде пише, ако је неко заборавио, списак од двадесетак ствари, стратешких докумената које смо донели и који нам са пуним разумевањем они третирају као већ остварене резултате и зато нам дају средстава.

Значи, средства су за то. Да ли је то ново задужење или не? Јесте нови кредит, није ново задужење. Зато што средства нису везана, пошто се датумом овим усвајањем налазимо, последњи резултат је са краја априла, у благом суфициту. Можда ћемо имати благи дефицит у мају, али све заједно налазимо се око 50-60 милијарди испред плана који смо заједно са ММФ-ом планирали. Значи, пола милијарде евра се налазимо испред онога. Наше потребе за финансирање су за пола милијарде евра мање. То потпуно одговара цифри смањења дуга. Она ће бити публикована за два дана. Ми вам кажемо податак који ће бити потписан и публикован за дан. Ја вам кажем податак. Ево, држите ме за реч. Ја ћу да се извиним јавно ако буде грешка.

Значи, 31. децембра... Наша цифра се разликује баш зато што ми говоримо о дугу централне државе, пошто овај парламент усваја буџет и разговара о дугу централне државе, а ви помињете дуг опште државе где улазе и дугови локалне самоуправе и негарантовани дугови и тако даље. Лако је установити разлику, постоје, она је документована. Зато се цифре разликују. Наша цифра каже да смо имали 31. децембра дуг од 24 милијарде и 800, а 30. априла дуг од 24 милијарде и 100 и нешто милиона.

Већ 10. маја ситуација је још боља, али тада је била разлика око 650 милиона, што се потпуно гађа са овом цифром од 600 милиона коју сам вам поменуо. За шта ће бити искоришћена средства? Биће искоришћена или за финансирање дефицита, ако га буде, ал' пре за отплату најскупљих кредита. Као што знате, кредити који су упоредиви за овај сектор смо плаћали отприлике 6,5, 6,7%. У односу на те кредите, овде ћемо имати 0,7% свега камата и дуг враћамо 2036. године, за 20 година један такозвани *bullet payment* на крају. Можемо да вратимо раније, ако то будемо желели, без пенала, значи плаћамо 0,7%.

Поређења ради, то је десет пута боље него што смо добијали на комерцијалним условима за те кредите. Другим речима, ако хартије од вредности које смо издавали пре четири, пет година, сада доспе, претпоставимо да је тачно у износу 182.600.000, ако је вратимо, ми ћемо платити десет пута мању камату на тај износ задужења. Значи, нећемо повећати задужење и платићемо камату од 1,2 милиона годишње уместо 12 милиона годишње. Па сада израчунајте колика је то уштеда? То је 10,8 милиона уштеда за буџет само једном операцијом која истовремено подржава врло позитивне ствари које ми спроводимо, а то је програм реформе, кључних реформи о којима сам причао. У поређењу са просечном ценом дуга, то сам већ данас помињао раније, то је шест-седам пута мање, јефтиније. Значи, то су огромне уштеде.

Коначно, шта ми овим постижемо све заједно? Постигемо то, и то сам рекао данас и поновићу, да добијамо од Светске банке најповољнија могућа средства на 20 година „грејс“ и само на крају плаћате средства која су страшно ограничена. Светска банка има ограничење

повећања капитала, има врло ограничена укупна средства, а посебно средства која даје за подршку буџету. Земље у Европи, сви се боре за то. Србија је добила четири, пет пута више тих средстава у односу на свој БДП него друге земље, зато што се показала као озбиљан саговорник који оно шта напишу у реформама и спроведе. Пазите, то је огромно признање.

Ми имамо милијарду и 600 обећаних средстава Светске банке за трогодишњи програм, земље које су пет пута веће од нас имају 500 милиона, три пута мање. То су средства за која се сви боре, слободна средства. Поред тога, имамо средства за инвестиционе кредите, и добићете ускоро неке кредите који су специјални кредити за осигурање од елементарних непогода, где ћемо добити средства која стоје у резерве за не дај боже, платићемо минимална средства, минимални „фи“ да се то одржи, да можемо да повучемо средства и да се боримо ако, не дај боже, дође до поплава или било чега другог што би могло да угрози нормални привредни живот у Србији.

Коначно, реч-две о расту дуга. Не можемо да коментаришемо све у једној реплици, односно у једном коментару, али молим вас да гледамо само дуг откада смо почели са овим програмом. Можемо посебну сесију о кретању дуга од памтивека до данас, дајте да гледамо дуг. Ове реформе су почеле званично 1. јануара 2015. године, значи крајем 2014. године. Стање дуга је било 22,2 милијарде 31. децембра 2014. године, када смо кренули у ове реформе. Данас је стање дуга свега две милијарде веће.

Немојте да причамо о стварима, постоје та повећања пре, али су она потпуно, откада смо кренули да спроводимо реформе, повећање дуга је свега две милијарде и оно се директно погађа са цифрама дефицита које знамо да су се догодиле у 2015. и 2016. години. Ту нема никакве дилеме. Немојте да стварамо у јавности утисак да се неко задужује а паре нестају. То је апсолутно нетачно. Ми држимо ликвидност стриктно под контролом, а задужујемо се само колико морамо, перманентно повећавамо рочност и смањујемо трошак задуживања. Ово је пример тога. Сетите се, два пута по милијарду од Уједињених Арапских Емирата, где смо по 2% добили, овде добијамо по 0,7%.

Према томе, ми радимо све што можемо да смањимо задужење и почињемо да смањујемо учешће дуга у БДП и то ћемо наставити док не дођемо на одрживу путању и врло скоро, надам се, дођемо на путању која ће и у дугу, као што је сада у дефициту, бити испод Мاستрихта. Бићемо земља која ће испунити себи сопствена обећања и земља која ће бити за углед свима у региону и у Европи. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

(Горан Ћирић: Реплика.)

Немате право на реплику, господине Ћирићу.

(Горан Ћирић: Мислим да смо сада добили прилику да заиста разговарамо.)

Немате право.

Повреда Пословника, реч има народни посланик Бранка Стаменковић. Изволите.

БРАНКА СТАМЕНКОВИЋ: Хвала.

Члан 103. став 1. Пословника: „Народни посланик има право да усмено укаже на повреду у поступању председника Народне скупштине, ако сматра да није у складу с одредбама овог пословника, а учињено је на седници Народне скупштине која је у току, и то непосредно по учињеној повреди.“ Став 3. каже: „Председник Народне скупштине даје реч народном посланику који указује на повреду из става 1. овог члана“.

Молим вас, председавајући, пре него што сте дали реч министру Вујовићу, махала сам Пословником и јављала се по повреди Пословника. Ви сте се правили да ме не видите и ускратили сте ми реч, а тада сам желела да се јавим по члану 104. став 1, који дефинише да народни посланик има право на реплику, коју сте ви ускратили народном пословнику Саши Радуловићу.

Молим вас да образложите зашто сте ускратили реплику која по сваком основу колеги Радуловићу припада, јер је поменут именом и презименом у увредљивом контексту, а чак да му и презиме није поменуто, наша је посланичка група тако споменута. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Прво, колегинице Стаменковић, нисам у обавези да гледам по сали када ви машете Пословником или не, тако да вас нисам приметио, а већ сам дао реч министру Вујовићу када сте се ви и електронски пријавили за реч и рекли – по Пословнику.

(Бранка Стаменковић: Није тачно.)

Тачно је тако, овде има толико посланика који ће то да посведоче. Тачно је да је колега Маријан Ристичевић споменуо име и презиме народног посланика Саше Радуловића, то не спорим, јесте, и споменуо је да га је тужио суду. Не видим шта је ту увредљиво, осим ако није истинито, а знам да је истинито. Тако да није испуњен, осим имена и презимена, ниједан основ за добијање реплике.

Ништа увредљиво није ако некога тужите, али мало је неуобичајено да посланик тужи посланика за изражено мишљење и давање гласа у Народној скупштини. Знате, постоји један правни институт који се зове – неповредивост приликом вршења функције. Ту неповредивост имају народни посланици по Уставу.

Мени та дискусија није била јако занимљива, него сам желео да чујем како то један носилац правосудне функције крши Устав, омаловажава Народну скупштину, омаловажава народне посланике и једва чекам да се нађе овде на расправи о његовом мандату.

И још нешто да вам кажем, којем год посланику да се деси, да ли сам председник Парламента, потпредседник, или обичан посланик или грађанин, увек ћу бранити народног посланика, из било које странке да

долази, када су у питању овакви случајеви, па макар то био и Саша Радуловић, а не тужити колегу посланика.

Реч има Сандра Кулезић, испред Државног већа тужилаца.
Изволите.

САНДРА КУЛЕЗИЋ: Захваљујем.

Уважени председавајући, поштовани народни посланици, пред вама је предлог за први избор 17 кандидата за заменика јавног тужиоца. Државно веће тужилаца је у складу са својим овлашћењима доставило имена тих кандидата, назив тужилаштва у која се бирају и образложење те одлуке са законском основом на основу које је она донета, као и биографијама свих кандидата.

Будући да су се у току јучерашње и данашње расправе у неколико пута оспориле садржине овог образложења, односно биографија предложених кандидата, сматрам да је моја обавеза да вам објасним зашто то тако изгледа и зашто тако треба да изгледа, а осим тога и да отклоним сумње у регуларност овог поступка од стране Државног већа тужилаца, које су произилазиле из коментара одређених посланика.

Најпре желим да истакнем да је овај конкурс спроведен први пут на основу новог правилника који је донело Државно веће тужилаца, а то је правилник о стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања за први избор, у поступку када се први пут бира.

Шта је значај овог правилника? Тај правилник је донет у складу са изменама Закона о јавном тужилаштву, тачније члана 77а, који је прописао да се стручност и оспособљеност кандидата, а то је кључни моменат за избор одређеног кандидата на јавнотужилачку функцију, дакле да се стручност и оспособљеност кандидата проверава на испиту који организује Државно веће тужилаца. Пре тог испита је битно да кандидат поднесе пријаву на конкурс и да испуњава законом прописане услове за избор. Дакле, да је завршио правни факултет, положио правосудни испит, да је држављанин Републике Србије и да има три године радног искуства по положеном правосудном испиту.

Оно што је даље од значаја за избор кандидата је испит који спроводи Државно веће тужилаца. Тај испит се састојао из два дела. Кандидати који су испуњавали услове најпре су полагали писани тест, који се састојао од 20 питања из Законика о кривичном поступку и Кривичног законика, а потом су полагали други део теста који је практично израда јавнотужилачке одлуке, односно изреке оптужног акта, и то на основу постављеног задатка који је поставила испитна комисија.

Мислим да је значајно рећи да су оба ова испита полагана анонимно, тачније, кандидати су приликом уласка у салу за полагање добили своје шифре којима су обележени њихови задаци, ти задаци су враћени са шифрама, и оно што је још значајније Комисија која је оцењивала и један и други део испита је испите полагала под шифрама. Тек

након што је завршено оцењивање, у другом делу поступка и након што је одлучено по приговорима кандидата на те оцене, у другом делу су тек отворене те шифре и ми смо видели који кандидати су добили какве оцене. Ова комисија је, значајно је рећи, била састављена од заменика јавних тужилаца, дакле колега из струке, од тога два члана Државног већа и један колега заменик апелационог тужилаштва.

Након што су кандидати добили своје оцене на испиту, након што су те листе објављене, након што су имали могућност приговора, након што су формиране ранг-листе по окончаним одлукама по приговору, Државно веће тужилаца је, опет у складу са овим правилником који сам на почетку поменула а који је донет у складу са Законом о јавном тужилаштву, спровело разговоре са кандидатима.

Јуче се, чини ми се, чула и примедба управо везана за те разговоре, где је коментар био да такви разговори значе ново утврђивање стручности и достојности. Колико је мени познато, једна група наших колега је чак поднела иницијативу за оцену уставности тог дела оцењивања кандидата, зато је значајно да и сада истакнем да овај део оцењивања кандидата није оцена стручности и оспособљености, она је везана искључиво за писмени испит. Зашто? Зато што разговор са кандидатом који обављају три члана Државног већа тужилаца има за циљ, пре свега, да се стекне комплетан утисак о сваком кандидату појединачно. На тај разговор долазе како кандидати који су полагали испит у Државном већу тужилаца, тако и полазници Правосудне академије чија се завршна оцена са Правосудне академије рачуна као оцена стручности и достојности.

Дакле, у једном тренутку се сви кандидати налазе пред члановима Већа. Да ли је могуће да се предложи избор заменика јавног тужиоца а да га чланови Државног већа тужилаца не виде и не разговарају са њим, мислим да ћете се сложити са мном да то није могуће и да то није у реду. Са друге стране, да ли би имало смисла да чланови Државног већа обављају разговор са кандидатима а да тај разговор на неки начин не вреднују? Посебно је значајно да писмени испит у том систему вредновања важи укупно пет бодова, дакле то је максимална оцена која може да се добије на писменом испиту, а са друге стране, оцена разговора је максимално три бода. Дакле, разговор и некакав утисак не може да надвлада оно што је примарно, а то је провера стручности и оспособљености кроз испит.

Једно од питања је било да ли постоје записници о тим разговорима. Не, не постоје записници о тим разговорима; ти разговори се снимају. Сви кандидати претходно буду позвани да потпишу сагласност за снимање тих разговора и чини ми се да су сви, осим једног кандидата, прихватили да тај разговор буде сниман и тај разговор служи као доказ онога што су чланови Комисије Државног већа тужилаца ценили код тог кандидата у току разговора.

Шта се цени кроз тај разговор? Кроз тај разговор се цени вештина комуникације, цени се умешност образлагања правних ставова. На тим разговорима се прича о законима или прописима који су битни за рад јавног тужилаштва. Прича се о етичком кодексу јавних тужилаца, прича се о Правилнику о управни у јавном тужилаштву, значи о нечему што ће тим колегама, будућим заменицима јавног тужиоца, бити значајно за њихов рад, изузев, наравно, познавања прописа, ових који су битни за само доношење одлуке.

Такође оно што је битно, пошто је највећа полемика била везана управо за тај разговор, јесте да је правилником прописано да том разговору може да присуствује свако. Свако ко се на време пријави Државном већу присуствоваће том разговору, осим ако кандидат изричито не буде тражио да тај разговор буде затворен за јавност. Наравно, снимци тих разговора служе искључиво за рад Комисије Државног већа тужилаца и не могу се давати у јавност, осим уколико се са тим посебно сагласе кандидати који су дали пристанак.

Дакле, након што се добије оцена на разговору, Комисија Државног већа тужилаца и то Комисија за претходно рангирање саставља претходну ранг-листу. Та ранг-листа се састоји из оцене са испита и оцене са разговора. Након тога кандидати имају право приговора на ту ранг-листу и након окончања одлуке по приговору, доношења одлука по приговорима, Комисија Државног већа тужилаца предлаже Већу одређене кандидате за избор. Уз сваког кандидата даје врло опширно образложење о разлозима због чега се тај кандидат разликује у односу на друге кандидате који нису предложени.

Оно што је чињеница која је везана за овај конкурс јесте да је, прво, на том конкурс учествовао јако велики број кандидата: за 17 места конкурисало је 178 људи, дакле 10 пута више од онога што смо бирали. Оно што је такође чињеница јесте да смо имали јако, изузетно велики број одличних кандидата, људи који су добили максималне оцене и на писменом делу теста и на разговору.

То, са једне стране, значи да ми не морамо да бринемо за будућност тужилаштва и кадрова који ће у будућности бити ту, али са друге стране значи да је Комисија имала врло озбиљан и врло тежак посао. Врло је озбиљно приступила том послу и кандидате које је предложила Народној скупштини сматра да јесу најбољи кандидати од свих тих најбољих, којих је било прилично.

Предложени кандидати имају највише оцене. Они су на Комисију оставили најбољи утисак, утисак о стручности, о достојности, о могућности комуникације, о томе да ће сутра на прави начин обављати посао за који смо их предложили.

Шта је још значајна ствар везано за овај други део оцене, заборавила сам то да кажем малопре, јесте да та оцена није само оцена

разговора. Та оцена садржи, осим тога, године радног искуства које та комисија цени, године радног искуства по положеном правосудном испиту, у тој оцени је садржано и оцена евентуалних постдипломских студија које је кандидат завршио, оцена положеног правосудног испита, оцена, односно тај део оцене представљају и објављени научни и стручни радови.

Дакле, то су ти елементи за које Државно веће тужилаца сматра да су за кандидата, од којих неки који су предложени имају 10 и више година радног стажа као тужилачки сарадници, не небитне просечне оцене на факултету, напротив, те просечне оцене на факултету је неко гледао када их је примао у суд, у тужилаштво, као приправнике, по правилу волонтере, наглашавам. А, у неким случајевима, и после положеног правосудног испита већина људи су били волонтери. Дакле, тада су се гледале просечне оцене са факултета. Сада се гледало све ово о чему сам вам причала.

Будући да су се овде помињала имена и неких појединачних кандидата, ја ћу се само кратко осврнути на те дискусије. Заиста сматрам недопустивим да се кроз коментаре о кандидатима који су предложени за било коју правосудну функцију, да се њихов рад или њихов квалитет коментарише кроз одлуке које су ти кандидати доносили, поготово са навођењем бројева тих одлука, тако да се у ту врсту коментара апсолутно више нећу упуштати, осим што сматрам да је то недопустиво.

Када је реч о кандидату Миљану Дедићу, којег је један од народних посланика поменуо, читајући притом и објављујући имена чланова породице и посао који раде, одговорно тврдим да је и тај кандидат, као и сви други кандидати, изабран искључиво на основу оцена које је добио на испиту и на основу утиска који је Комисија Државног већа тужилаца имала у том разговору и осталих критеријума који се бодују кроз ту оцену. Дакле, тај кандидат је имао максималан број бодова, тај кандидат има шест година радног стажа као тужилачки сарадник и има све препоруке да сутра добро, квалитетно, ефикасно обавља функцију на коју смо га предложили.

То да ли су нечији родитељи такође у правосуђу свакако не сме бити дискриминаторска околност (у односу на њихову децу), нити ћемо то себи дозволити. Својевремено је, ако се сећате, била прича на тему судија и адвокат и тако даље, па је и Уставни суд рекао да је то дискриминаторско и да се такве ствари не могу примењивати, тако да не видим разлога зашто би дете некога ко ради у правосуђу било дискриминисано приликом предлагања и избора на јавнотужилачку функцију. Напротив, то само може да значи да је дуго година уназад од својих родитеља учио ствари које ће му у будућности бити потребне.

Дакле, ја ћу завршити ову дискусију, иако сам имала још тога да вам кажем, али биће прилике за неки други конкурс. Позивам народне посланике да у дану за гласање гласају о предлогу Државног већа тужилаца,

јер је Државно веће тужилаца предложило кандидате за које сматра да ће стручно, савесно и одговорно обављати ову одговорну функцију на коју су предложени. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Ђорђе Комленски. Изволите.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Даме и господо, другарице и другови, уважени министри, поштовани чланови Високог савета судства и Државног већа тужилаца, мислио сам да неће бити потребе да узмем реч на данашњем заседању, али, једноставно, мора се грађанима Србије јасно предочити и ставити до знања да неки који су себи дозволили да јуче и данас поново, као и на неким претходним заседањима, без икаквих аргумената, без икаквих доказа, вређају сопствену државу, вређају судије, вређају тужилаштво, вређају људе који свој посао раде на најчеститији, најпоштенији и најсавеснији могући начин. Мора се реаговати и мора се то поново подвући.

Заиста, не да нисам у дилеми, ја сам у трилеми зашто они то и даље раде, да ли је у питању навика, да ли је у питању страх, а можда и забуна. Када кажем навика, они који су 2009. године својим катастрофалним одлукама унаказили српско правосуђе и покушали да га потпуно униште, вређајући, унижавајући више од хиљаду људи који су били судије, тужиоци, у Републици Србији, очигледно не могу тих навика и манира да се ратосиљају.

Оно што је колега Ђукановић пропустио да каже, и нећу понављати оно што је он говорио за Власотинце како се одлучивало о томе ко ће бити судија а ко тужилац 2010. године, томе да додам да је та бахатост ишла до те мере да су стављани печати Демократске странке и печати Општине Власотинце на такве дописе. Можемо то приписати чак и глупости, не само бахатости, али не можемо да бахатости не припишемо то да је злоупотребљена Безбедносно-информативна агенција Републике Србије, која никаква законска овлашћења нити је тада имала нити сада има да на било који начин прикупља податке и учествује у избору судија и тужилаца.

Докле је ишла њихова бахатост и спремност ка лажима говори и то да је Саша Јанковић, председнички кандидат управо тада владајуће странке која је направила масакр са српским правосуђем, покушао то да заташка дајући лажни извештај да Безбедносно-информативна агенција није у томе учествовала, али на неки волшебан начин тадашња министарка Снежана Маловић је изашла и рекла да су одређени подаци добијани од Безбедносно-информативне агенције. И онда немојте да нас чуди зашто мисле да могу да чине оно што су чинили 2009. године и зашто би поново пожелели да то исто чине.

Господо и госпође из Високог савета судства, Државног већа тужилаца и Министарства правде, ја вама честитам, прво, на храбрости да

међу најбољима одлучујете и предлагете који су најбољи међу најбољим кандидатима, на храбрости да се упустите у поправљање, прво стављање на ноге, а онда поправљање онога што смо ми у неком тренутку мислили да се више никада не може ставити на ноге после онога што је 2009. године урађено. Честитам вам и на храбрости и на успешности. Честитам вам на темељности и транспарентности на који начин свој део посла у овој процедури обављате.

Немојте да вас зачуди ни онај други став моје трилеме зашто неко вређа своју државу, вређа најчасније и најпоштеније људе у овој држави, а то је страх. Знате, неко из страха напада. Уместо да се плаши правде, која ће га пре или касније стићи, за оно што је чинио мимо закона, тај страх лечи тако што креће агресивно да напада и вређа оно од чега се највише плаши, а очигледно се плаши правде. А правда је нешто што је неумитно и право је нешто што пре или касније мора да оствари прави резултат.

И даћу себи за право да кажем да су можда неки данас и јуче били чак и у заблуди, да су уважене колеге судије и уважене колегинице из тужилаштва помислили да су у судници, па су вежбали одбрану за будуће процесе, иако су те одбране јако наивне и смешне. Мислим да им такве одбране и такво понашање ни најгори адвокат не би саветовао у Републици Србији, али опростите им што су злоупотребили и ваше и наше време и време грађана Србије и овог ТВ преноса да покушају и себе да слажу да нису чинили зло, а чинили су га. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Сагласно члану 98. став 4. Пословника, закључујем заједнички начелни и јединствени претрес о предлозима аката из тачака од 1. до 42. дневног реда.

Прелазимо на 43. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗМЕНАМА ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЧЛАНОВА И ЗАМЕНИКА ЧЛАНОВА ОДБОРА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ (јединствени претрес).

Пре отварања претреса, подсећам вас да, сходно члану 97. Пословника Народне скупштине, укупно време расправе за посланичке групе износи пет часова, као и да се ово време распоређује на посланичке групе сразмерно броју народних посланика чланова посланичке групе.

Молим посланичке групе, уколико то нису учиниле, да одмах поднесу пријаве за реч са редоследом народних посланика.

Сагласно члану 192. став 3. Пословника Народне скупштине, отварам јединствени претрес о Предлогу одлуке о изменама Одлуке о избору чланова и заменика чланова одбора Народне скупштине.

Да ли неко до представника предлагача жели реч? (Не.)

Да ли председници, односно овлашћени представници посланичких група желе реч? (Не.)

Пошто на листама посланичких група више нема пријављених за реч, закључујем јединствени претрес о Предлогу одлуке.

Прелазимо на 44. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗМЕНАМА ОДЛУКЕ О УТВРЂИВАЊУ САСТАВА СТАЛНИХ ДЕЛЕГАЦИЈА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У МЕЂУНАРОДНИМ ПАРЛАМЕНТАРНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА (јединствени претрес).

Пре отварања јединственог претреса, подсећам вас да, према члану 97. Пословника Народне скупштине, укупно време расправе за посланичке групе износи пет часова, као и да се ово време распоређује на посланичке групе сразмерно броју народних посланика чланова посланичке групе.

Молим посланичке групе, уколико то већ нису учиниле, да одмах поднесу пријаве за реч са редоследом народних посланика.

Сагласно члану 192. став 3. Пословника Народне скупштине, отварам јединствени претрес о Предлогу одлуке о изменама Одлуке о утврђивању састава сталних делегација Народне скупштине Републике Србије у међународним парламентарним институцијама.

Да ли предлагач жели реч? (Не.)

Да ли председници, односно представници посланичких група желе реч? (Не.)

Пошто на листама посланичких група више нема пријављених за реч, закључујем јединствени претрес о Предлогу одлуке.

Овим бисмо данас завршили са радом.

Настављамо у понедељак, са почетком у 10.00 часова. Хвала.

(Седница је прекинута у 18.35 часова.)